

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 Pts. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 Ptes. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.4410 - Dissabte, 12 de maig de 1923

Edició del vespre

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184A

D. Telm Cutchet i Lluch

morí cristianament el dia 2 de l'actual
als 68 anys d'edat

(A. G. S.)

Els seus afligits fills Pere i Maria de la Concepció, fills polítics doctor A. Jinot Ribas i Joana Moreu, néts, germana, germans polítics i família tota, en recordar als amics i coneguts tan sensible i irreparable pèrdua, els preguen que li tributin un record en llurs oracions i se serveixin assistir als funerals que, després del res de Matines, se celebraran per l'etern descans de la seva ànima, dilluns, dia 14 del corrent, a dos quarts d'onze, a la parroquial església major de Santa Anna, pel qual favor els quedaran sumament agraïts.

LES MISSES DESPRES DE L'OFICI I DE SEGUIDA LA DEL PERDO
EL DOL ES DONA PER DESPEDIT NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

L'Emm. i Rvdm. senyor Cardenal Arquebisbe de Toledo i els Excms. i Il·lms senyors Bisbes de Barcelona i Seu d'Urgell, s'han dignat concedir 200 i 50 dies d'indulgència en la forma acostumada.

Cap d'any de la mort d'Alfons Monteys i Serra

que finà en la nostra ciutat el 14 de maig de 1922
aconhortat amb els Sagraments de l'Església

(A. G. S.)

La seva vídua Mercè Verges, mare política Rosa Barris, germans, germans polítics, oncle, ties, nebots i cosins, recorden a totes llurs amistats i coneixences aquella trista nova, i els assabenten que el propiament dilluns, dia 14 de maig, a l'església de Nostra Dona de Pompeia (Gran Via Diagonal), tindran lloc, de deu a dotze, misses amb ofertori i els agrairan la companyia en aquest acte de cristiana pietat a la bona memòria del difunt.

Els prelats de Catalunya tenen concedides les indulgències de consuetud

Les selectes xocolates elaborades pels Monjos de Montserrat

es ven l'antiga Fàbrica de Pastes de Sopa de JOSEP BIGORRE, carrer de la Boqueria, 40, i la seva Sucursal, Plaça de la Llibertat, 4 (Gràcia).

Curació radical de l'Ozena (Fetor de l'alè)
Dr. Cusi i Vidal de l'Hospital de la Santa Creu. COLL, NAS I ORELLLES. Passeig de Gràcia, 83, pral. - Tel. 3274 A.

ELS TAN ANOMENATS CAMELS I BOMBONS MARCA "SOL" REGISTRADA

Es venen a les principals confiteries i colmados de Barcelona, Madrid a províncies. - J. BERNABÉ BARCELONA. Proveïdor de la Reial Casa.

Banc de Barcelona

Aquest Banc, a la seva Casa Central i a la Sucursal número 1, continua realitzant les operacions de compra i venda de Valors, Renovacions, Conversions, Canvis, Agregació de fulles de cupons, Subscripcions, Cobrament i Negociació de cupons i Revisió de llistes d'amortitzacions.
Admet en dipòsit tota classe de valors

Cristalleria, Pisa i Porcellana

Depatr i Vendes Rda. Universitat, 6 Carrer Corts, 413
Telèf. 5510 A Telèf. 317 H

Aquesta casa rep continuament, de les més importants del país i de l'estranger, les últimes novetats en
Vaielles, Jocs de cafè, te,
Serveis oristall, Bomboneres,
Majòliques, etc., etc.

Vaielles angleses
Mintons

Serveis oristall
Baccarat
Val Sant Lambert
Badalona

Decoració de Vaielles: Pisa i Porcellana a gust del comprador, models novetats efectuats als seus

TALLERS DE DECORAT

Serveis per a Restaurants, Cafès, Balnearis i Comunitats Religioses.

Expedicions a Províncies

Vendes a l'engròs i detall

6 - Ronda de la Universitat - 6

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletos, 2-4

BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correns núm. 1

Telèfons números... 4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

G. ALOMAR Vies urinàries. Curació ràpida i segura, mitjançant aparell especial. ARIBAU, 9, de 10 a 12 i de 4 a 6. - Festius: de 10 a 12. Econòmica: UNIO, 20. - De 5 a 7.

Hipofosfits Sant Jordi

De venda: Farmàcies i Centres d'específics

reforça,
fagana
sang nova

LA DIABETES

es cura radicalment amb el

Vi Uranat PESQUI

que elimina el sucre a raó d'un gram per dia, fortifica, calma la set, evita i cura

Les complicacions diabètiques

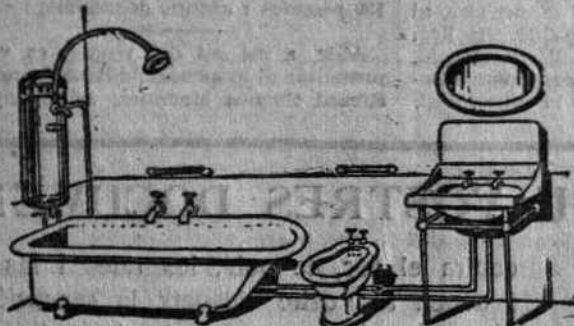
De venda en les bones farmàcies i drogueries

Sabó "La Oca"

Fabricant: J. ALERMA - MATARO qualitat superior

Nonell Germans

CANVI - VALORS - CUPONS
Rambla del Centre, 15

Quartos
de bany

Especialitat
en lavabos

Preus
reduïts

JAUME SAURET :: 7 CARRER PELAYO 7

MOSAICS E F ESCOFRET & Cia

Ronda Universitat, 20

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 10 de maig de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 762,0, 761,4, 763,0.

Termòmetre sec: 14,0, 14,0, 14,8.

Termòmetre humit: 11,0, 12,0, 12,0.

Humitat (centèsimes de saturació): 67, 78, 78.

Direcció del vent: ONO., S., SSO.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 5, 7.

Estat del cel: Quasi tapat. Tapat.

Classe de núvols: K.N., K.N., K.N.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 18,2; mínima, 11,5; mínima prop del sol: 10,2.

Oscil·lació termomètrica: 6,7.

Temperatura mitja: 14,8.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 43 mm.

Recorregut del vent en igual període: 215 km.

Observacions particulars: No cap.

El director, E. Alcobé

Paraigües Cardús Portaferriassa, 10.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

El Circol Regional Valencianista (Roser, números 33 i 35), demà, diumenge, en honor a la festivitat del dia, ha organitzat els següents actes:

Al matí, a les deu, gran partit de futbol en el qual es disputaran una artística Copa el primer equip de l'entitat contra el primer de "Chevrolet", de Barcelona.

Al migdia tindrà lloc el tradicional banquet de confraternitat valenciana.

A la tarda, a les cinc, gran ball de gala i a la nit, a les deu, extraordinària funció, en la qual es posarà en escena "El tío de California" i "El mestre de Bandurria".

La Copa que ha estat oferta pels senyors que componen la Junta directiva, està exposada en els aparadors de l'acreditada sastreria "La New-York", carrer de Fernando, 42.

L'entrada per a presenciar el partit serà lliure i a la Secretaria es faciliten detalls.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

JOIES VILANOVA Unitat, 6

Banyeres, Waters, Lavabos, etc. S. Verdager. Ronda Universitat, 9.

El Patronat d'Acció Social de Mutual-Salut, s'ha reunit sota la presidència de la senyora Balthina Garriga de Malvehy, amb assistència de la senyora Avelina Arnell de Mora i de les senyores Amalia de Mora i de Baccardi, Matilde Torres, Níria Tarrueja, Carme Malvehy, Roser Malvehy, Josepa B. Calbó i Avelina de Mora, excusant l'assistència les senyores Rosalia Riviere, Elvira Toront i Maria Llopart. En representació del Consell de govern, assistiren els senyors Miguel Barberà, Ramon Fontanet i Joan Vidal Salvó, i en representació del Cos facultatiu, els senyors Higiní Siscart i Josep Maria Girona Cuyàs.

Després del despatx de diversos assumptes d'ordre interior, el doctor Girona Cuyàs, exposà el seu projecte de secció de maternologia i puericultura, essent acceptat amb entusiasme i acordant implantar-lo i inaugurar-lo dins del present mes, i es designà al senyor Vidal Salvó, perquè, en lloc, dia i hora, a la seva lliure elecció, doni al Patronat una conferència sobre la dona catalana i la maternitat.

Fou nomenada per a formar part del Patronat, la senyora Montserrat Riu de Tarruella.

Demà, diumenge, a les dotze, en l'estatge del Centre Social de Bellm, Tallers, 45, primer, el professor Nigasi Domènec, continuarà les lliçons de Cuina pràctica familiar per a senyores, explicant la manera de fer "Arros a la Primavera".

Les famílies més distingides de Barcelona beuen diàriament

Aigua Fournier

Primeres Comunions

Devocionaris, Recordatoris, Presents

Llibreria Sabirana-Portaferriassa-14

El "Foment de Propietaris dels Exemples de Montcada", tindrà reunió general dels seus socis, en el lloc del mateix, "Can Sant Joan de Montcada", demà, diumenge, a dos quarts de quatre de la tarda, per a tractar assumptes interessants.

Vanos Casa NOU, Fernando, 30, costat església St. Jaume.

Demaneu café LA GARZA

Per una Comissió de veïns del carrer de Tallers (troc comprès des de la Rambla al de Jovellanos), ha estat posada a mans dels senyors governador civil i alcalde, respectivament, una instància amb la firma de tots els dits veïns pregant-los que se servixin interessar per tots els mitjans que estiguin al seu abast, de posar fi a l'espectacle poc edificat de veure rondar continuament, dia i nit, una infinitat de meretrís amb veritable escàndol de contractació pública.

Del prestigi de les dites autoritats és d'esperar que aconseguiran, si no és possible de moment l'expulsió, almenys un màxim de moderació que permeti el trànsit sense enroscir tots els honrats veïns que es veuen obligats a viure en el dit carrer de Tallers.

- CARDÓ El Mont-Doré espanyol. — Aigües azoades i arsenicals. Ofic. Bronquitis, Pell, Diabetis. Grans reformes. Menjador únic. La mateixa Direcció, Combinació ràpid Madrid, que surt Estació França 8'33 h. Demani's bitllet Barcelona-Cardó. Informes: Ideal Samaritana, Arcs, 10. Telèfon 5149 A. 25 juny - 30 setembre.

Demà, diumenge, tindrà lloc, en el local social del Centre Moral Instruït de Gràcia, de dotze a una del matí, el sorteig dels càrrecs de pendentista i cordonistes per a la processó del Corpus d'enguany, d'aquesta barriada.

A la tarda, a les cinc, gran festival, en el qual hi prendran part valuosos elements.

- 'ELEGANTE' publica, en el número de maig, les bases del gran Concurs de Flors, més de 3.000 ptes. de premis

El Grup Atlàntic "Veritat" donarà començ a ses tasques amb una vetllada pública que tindrà lloc a l'Ateneu Enciclopèdic Popular, Carme, 30, demà, diumenge, a dos quarts de cinc de la tarda, prenent-hi part valuosos elements artístics i l'Esbart de Rapsoes del dit Ateneu.

A un passatger d'un tramvia que passava per la plaça d'Unquiuons, li van pendre una cartera que contenia 160 pessetes i alguns documents.

Ahí, a les set del vespre, es van presentar al dispensari d'Hostafranchs Ricard Cuenca Martínez, de 33 anys,

metallúrgic, a fi de que li curassin unes ferides que tenia al cap, i que no presentaven molta gravetat. Va dir que estant prop de la bòbila dels Minyons, situada a la Travessera de Les Cortes, va ésser agredit a bastonades per dos individus als quals no coneix.

-Aigua Fournier

Corts, 623 Telèfon 604 A

Han estat posats a disposició del Jutjat, cinc homes i dues dones per creure que estan complicats en el robatori d'unes màquines d'escriure, començ el dia 18 d'abril a un establiment del passatge de la Concepció.

- LLET EMBOTELLADA

Per a malalts i nens

XOCOLATERIA

Croissants, Briet, Savoies CONFITERIA I BOMBONERIA Pa de Viena, pa estoval, pa de mantega

Granja Barcelonesa Rambla del Centre, 12

Telèfon 4903 A

Juli Casado, de 45 anys, deu 250 pessetes a Maria Torres Carpiñell, de 55. Ahir cap al tard, ella va trobar-lo al carrer de Sant Pau, i li va reclamar els diners. La resposta d'ell va ésser un formidable cop de puny al cap que la va deixar mig estornada. La dona dona va haver d'ésser acompanyada al dispensari del carrer de Barba, i en quant al Casado, que té una manera tan singular de saldar els deutes, va ésser posat a disposició del Jutjat.

- La Isla de Cuba

Juieria, Plateria i Relotgeria

Plaça Reial, 12. Carrer del Vidre, 3

Telèfon A. 403

Extens i variat assortit en tots classes d'articles propis per a Primeres Comunions.

PREU FIX

L'Associació de la Premsa Diària de Barcelona, seguint la plausible iniciativa d'honorar la memòria dels catalans il·lustres, ha designat els senyors don Artur Masriera, don Ignasi de la Ribera i Rovira i don Lluís C. Viada i Lluch per a la redacció de les memòries apologetiques de Balnes, Maragall i Llauder.

La Cambra Oficial del Llibre ha delegat la seva representació en el membre de la Directiva don Eduard Solà Cardiola per a formar part del Jurat del XI Concurs "Exposició Internacional d'Alimentació, Higiene i Agricultura", la inauguració del qual està fixada per al dia 25 de l'actual.

La Unió General ha concedit un valuós premi extraordinari perquè pugui ésser atorgat a l'expositor que presenti el més perfecte producte alimentici o la més notable especialitat relacionada amb l'higiene.

El termini d'admissió d'expositors quedarà definitivament tancat el dia 15, i fins aquest dia poden sol·licitar-se emplaçaments per a instal·lacions a la Secretaria General del Certamen (Ample, 22, primer).

La Secció de Cultura de la Unió Professional de Dependents i Empleats de Comerç té organitzada per a demà, diumenge, una visita col·lectiva a la Catedral de Barcelona, a la qual es conviden a tots els associats, els quals hauran de reunir-se en l'estatge social (Ciutat, 5, primer), abans de dos quarts d'onze del matí.

Al carrer de les Cortes, prop del de Muntaner, fou detingut al matí d'a-

vui, per un urbà, Eduard Rius, de 22 anys, acusat per una veïna del carrer del Consell de Cent, 247, d'haver pres del terrat algunes peces de roba que foren recuperades.

Des de dijous, a migdia, falta del seu domicili, carrer de Saragossa, número 101, baixos, Jaume Verdura, de 86 anys d'edat. És alt, prim i va completament afeitat. Vesteix americana i pantalons de vellut gorra negra, espadenyes blanques i porta bastó.

La seva família agrairà a qui pugui donar-ne notícies, que es dirigeixi al domicili indicat.

Una minyona que servei d'una casa del carrer de Llària, Daria López Torres, de 29 anys, va caure a l'escala i va produir-se fractura doble de la cama dreta.

Va ésser curada al dispensari de Gràcia, ingressant després a l'Hospital del Sagrat Cor.

Hem tingut ocasió d'admirar uns models encisadors en mobles de mèdula i jonc esmaltats a la fabrica del Passatge de Gràcia, 115.

Ahí, a les vuit del vespre, va tenir lloc al Reial Circol Artístic amb assistència de nombrosa concurrència de socis, l'acte oficial de donar als pintors En Baldomer Gil Roig i En Francesc Llop, valuoses medalles d'or del Circol, que els havien estat atorgades en el concurs de Paisatges Catalans que l'esmentada entitat organitzà, distincions que foren concedides a les obres "Feudalisme" i "Fred" respectivament.

El secretari del Circol En Joan B. Trias va llegir el veredict del Jurat qualificador que va entendre en l'esmentat certamen, i acte seguit el president don Marian Fuster, en breu discurs, va felicitar els recompensats i es va congratular que de dins la Societat de la seva presidència surtin artistes de tan positius mereixement, noble orgull de tots.

El senyor Gall en nom propi i en el del seu company, va agrair en sentides frases la distinció de que se'ls feia objecte, assegurant que això els anima a seguir laborant pel camí sempre anhelant una major perfecció en l'art.

- RECLAM: Longanissa extra "Siberia" a ptes. 11, 12 i 14 quilo, i Mantega de porc pura "Siberia" a pessetes 2,50 pot de quilo. Vidal i Ribas, Rambla Sant Josep, 23. Telèfon 128 A.

Hem tingut a la redacció de LA VEU DE CATALUNYA la grata visita del pulcre poeta rossellonès, Carles Grandó, col·laborador nostre, portant-nos la germanívola salutació de la Societat d'Estudis Catalans de Perpinyà i del valent periòdic "L'Eveil Catalan" d'aquella ciutat.

Sigueu molt benvingut.

La revista del Districte IV del Somement de Barcelona, que per error s'ha publicat que se celebraria el dia 13 del corrent, no se celebrará fins el dia 28 d'aquest mes a la Plaça de Tetuan, a dos quarts de dotze. Hi assistiran el capità general, comandant general de Sometents i cap de partit, fent imposició a alguns sometenistes de la medalla de Constància.

Relació dels objectes trobats i dipositats a la Majordomia:

Tras claus lligades amb una cinta vermella; una bossa de pell, color fosc, contenint dos portamonedes petits de pell, un espill i centims; un Bitllet del Banc d'Espanya; un clauer amb tres claus, i un altre amb vuit claus i un clauer; una cadena que sembla d'argent, amb cinc medalles de metall; documents a nom de Marcel·lí Martínez Preciado; un moneder de pell contenint dos rebuts a nom d'Alicia Ventura Polls; un clauer amb

set claus, i un clauer amb una clau petita.

Serveis prestats durant el mes d'abril per l'Institut Municipal de Beneficència, als 13 dispensaris mèdico-quirúrgics:

Ferits auxiliats, 933; operacions practicades, 107; visites gratuïtes als locals, 9.056; visites urgents a domicili, 201; reconeixements a persones, 632; reconeixements a persones "ullnades", 14; certificacions i informes, 1.041; aixells a alcoholitzats, 57; vacunacions, 1.874; serveis diversos, 284.

Als dispensaris d'especialitat:

Oftalmologia: Visites practicades, 2.064; operacions, 36.

Oto-rino-laringologia: Visites practicades, 893; operacions, 13.

Vies urinàries: Visites practicades, 1.027; operacions, 11.

Puericultura: Nens visitats, 589; vacunacions, 68.

Ginecologia: Malalties visitades, 118; operacions, 6.

Tocologia: Embarçades assistides, 329; parts assistits, 67; vacunacions, 141.

Odontologia: Inspeccions a les escoles nacionals, 1.336; operacions practicades, 140.

A l'Asil Municipal del Pare: Visites a malalts i alienats, 1.767; operacions, 9; vacunacions, 3.

Al Laboratori d'Anàlisis clínics: Anàlisis de llet de vaca, 690; anàlisis d'orins, 372; anàlisis de sang, 30; anàlisis de secrecions, 1.

A l'Ambulància Sanitària: Ferits traslladats, 79; malalts traslladats, 69; morts, traslladats al dipòsit judicial, 44.

— Completa col·lecció de flascons i pots amb tapadora de níquel per a viatge, úniques cases que les venen a

baix preu. Lluís INGLADA, Rambla de les Flors, 8, i Ronda de Sant Antoni, 5.

Bisbat

— En l'acte de la benedicció abacial que donarà demà el nostre Prelat, a l'Abadia del Reial Monestir de Sant Pere de les Puelles, seran padrins don Joaquim Montal i Biosca i llurs filles donya Montserrat i donya Blanca.

— Han estat encarregats a l'arquitecte don Enric Saguer els plànols del temple de Nostra Senyora del Roser, tenència del Port Pius.

— El Col·legi de Procuradors celebrará demà, a les deu, a l'església de la Merc, la festa dedicada al seu Patró Sant Jaume.

— Ha complimentat al nostre Prelat el comandant de Marina, don Josep Ibarra.

— A la Secretaria de Cambra d'aquest de Sant Pere, dels senyors bureus de J. bisbat s'han rebut mil pessetes per al Dia de M. J.

— Demà predicarà a la Catedral el canonge doctor don Alfons M. Ribó.

— El nostre Prelat ha seguit practicant durant el dia d'avui, la Santa Visita Pastoral a la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià.

— En aquesta Secretaria de Cambra s'han rebut per als nois famolencs russos les següents quantitats: 36,50 pessetes de les col·leccions de Gràcia, 30 d'una família catalana, 100 de don Valenti Bellisó, 20 recollides entre els protectors de l'Asil d'amics dels Pobres de Gràcia.

— Ahir va sortir el tren especial que conduïx la peregrinació catalana que va a València per assistir a les festes de la Coronació de Nostra Senyora dels Desamparats.

La peregrinació es compon de més de 90 peregrins i la presideix el bisbe de Vich, doctor Muñoz.

— Avui s'ha celebrat, a la parròquia del Pi, la festa del gloriós màrtir Sant Pau.

Ja és sabut com és arrelada entre els barcelonins la devoció a aquest Sant, al qual li són demandades especialment les grans de salut i feina, i com tots els anys, la seva festa és celebrada amb una pompa i solemnitat especialíssimes.

Amb aquest motiu, a la popular parròquia barcelonina hi ha hagut festes esplèndides i el concurs de fidels ha estat tan extraordinari que durant bona part del matí es feia poc menys que impossible l'entrada al temple.

PROTEGIU VOSTRES DOCUMENTS

contra el foc, la pols, les rates i les arnes, i doneu al vostre despatx la sensació d'una oficina moderna, amb els indestructibles

Arxivadors d'acer

Allsteel

VISITEU LA MEVA EXPOSICIÓ

avui mateix i permeteu-me que us demostri pràcticament els grans avantatges

dels Mobles d'acer

i els adoptareu sens dubte en la vostra oficina

Agent general per a Espanya:

VENANCI GUILLAMET

Vergara, 1, i Balmes, 2 - BARCELONA

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

EL CONGRES DE CARRETERES

Madrid, 11, 8:30 nit
Aquesta nit ha marxat cap a Sevilla el sots-secretari de Foment, per a presidir, en representació de ministere, la clausura del Congrés Internacional de Carreteres.

LES ELECCIONS DE SENADORS

Es concedeix importància a l'elecció de senadors, per les dificultats que el Govern troba per al triomf dels seus candidats, tota vegada que per la circumstància d'haver fet el partit conservador dues eleccions provincials i altres dues municipals, tots els organismes cridats a intervenir com a electors en la designació, estan constituïts a base de l'organització conservadora.

Com que la composició del Senat ofereix un predomini conservador, és molt difícil de contrarestar en la part electiva, tota vegada que el 90 per 100 dels senadors per dret propi i el 10 per 100 dels vitalicis pertanyen a les dretes; i com que, a més, el primer assumpte que s'ha de presentar al Senat, és el suplicatori del general Berenguer, sobre el qual és coneguda l'opinió i l'actitud del partit conservador, d'aquí que el Govern es preocupi només de treure el major nombre possible de senadors, i per això copará a les provincies on pugui, com passa a Valladolid, trencant, en altres, els pactes electorals que tenia concertats amb els conservadors.

L'ELECCIO D'INDALECI PRIETO

Diu «La Acción» que en les passades eleccions de diputats, hi hagué un candidat monàrquic que s'avingué a lluitar per Bilbao davant d'Indaleci Prieto, però que aquest amenaçà, si no se'l deixava sortir per l'article 29, amb fer una forta campanya de responsabilitats contra una alta personalitat. Aleshores, el Govern envia a Bilbao un telegrama xifrat dient: «Apresant les circumstàncies del moment, el Govern creu necessària l'aplicació de l'article 29».

EN ROMANONES

El comte de Romanones, després d'assistir avui al baptisme d'un nou nít, ha marxat al camp, d'on tornarà el vinent diàlluns.

TRIBUNAL D'HONOR

Avui s'ha reunit un tribunal d'honor, de coronels, per a jutjar un altre coronel que exercí un comandament a Tetuán fins als començaments de l'actuació del general Bugeate.

Abans fou invitat a que es separés de l'Exèrcit, però no foren escoltats aquests consells, i per això s'han reunit els coronels, el veredict dels quals sembla que ha estat advers a l'enjudicial.

D'aquí a pocs dies apareixerà al «Diario Oficial de Guerra» una disposició donant de baixa de l'Exèrcit l'esmentat cap.

IRREGULARITATS

Sobre els rumors circulats el dia anterior sobre irregularitats relacionades amb els fets ocorreguts per l'expedient del general Bazán, sembla haver-se descobert alguna anormalitat a la fabrica militar de farines de Valladolid, en la qual es diu apareixen com a responsables un cap d'intendència que fins ara gaudia de gran reputació.

Es diu que l'assumpte és d'indole semblant al dels cabals particulars d'Ecija, en el qual el Consell Suprem no va veure motiu de condemna.

A L'AJUNTAMENT MADRILENY

Madrid, 11, 9:15 nit
A la sessió d'avui de l'Ajuntament de Madrid, els regidors han tractat de l'expedient instruit per anormalitats administratives contra el regidor senyor Silva Aramburu, produint-se un debat molt calorat.

El senyor Silva ha intentat parlar, però els regidors no li ho han permès, i el regidor mauri, senyor Colom Candau, ha llegit la següent proposició:

«Els regidors que sotscorrien proposen al Consell que se serveixi declarar que es sentiran molestats en l'actua col·lectiva per la presència del senyor Silva Aramburu a la sala de sessions i per la seva intervenció en les discussions municipals mentre es trobava a la jurisdicció ordinària no dictin un veredict de declaració de la irresponsabilitat de l'esmentat senyor regidor.»

Firmen els regidors maurins.

Totes les minories es mostren conformes amb que el senyor Silva Aramburu no ha d'acudir al Consell mentre els tribunals no dictin un veredict absolutori.

EVASIO DE MILITARS D'UN MANICOMI

Del Manicomi de Ciempozuelos, es feren escapades ahir deu reclusos militars.

Posat el fet a coneixement del capità general, aquest va prendre les disposicions necessàries per a detenir-los, la qual cosa s'aconseguí aviat amb vuit dels esmentats militars. Els altres dos foren recollits durant la nit.

Tots deu han tornat al manicomi.

Allí continuen amb la deguda vigilància, sense que s'hagi alterat l'ordre, que tampoc es pertorba amb la fuga.

SOBRE LA POSSIBILITAT DE SO-CORRER MONT ARRUIT

Madrid, 11, 10:30 nit

Es coneixen nous extrems de les declaracions prestades pel coronel Riquelme sobre si es pogué socórrer o no Mont Arruit, les quals declaracions foren fetes poc més d'un mes davant del coronel d'Artilleria senyor Haro, designat per la Capitania general per a instruir l'expedient a què donà motiu la qüestió Sanjurjo-Riquelme.

Com es recorda, el general Sanjurjo negà ésser cert que el coronel Riquelme s'hagués ofert a anar a Mont Arruit amb seguretat d'èxit.

Aquesta polemica entre l'un i l'altre va prendre derivacions personals, intervenint-hi l'autoritat militar, la qual disposà la incoació de l'expedient.

El coronel Riquelme, en les seves declaracions davant del jutge, coronel senyor Haro, sostingué que en efecte, ell afirmà a Melilla que es podia anar en defensa de Nador primerament, de Zeluán després, i darrere de Mont Arruit. I com que sembla que el general Berenguer nega la veritat d'aquesta afirmació, el coronel Riquelme, a falta de testimonis personals, ha aportat documents els quals demostren que feu aquesta afirmació perquè tenia motius sobrats per a conèixer que el propòsit no era desbarat.

Com es recorda, el coronel Riquelme era cap de l'Oficina d'Assumptes Indígenes, i tenia, per aquest motiu, informacions les quals li permetien conèixer l'estat del camp.

Tots aquests documents són els que ha exposat en la seva declaració, i a més el nombre de tropes que hi havia a Melilla el dia 31 de juliol.

Segons es diu, en l'esmentada data hi havia a Melilla 16 batallons de tropes peninsulars, 10 companyies d'ametralladores, que suposen entre 70 i 80 peces, 4 grups d'artilleria, que representen unes 12 bateries, a més les forces de Regulars i les banderes del Tercer que arribaren en els primers moments.

Els documents aportats pel coronel Riquelme en aquest sentit contradueixen la declaració del general Berenguer.

També ha fet esment el coronel Riquelme en aquesta última declaració, del fet massa estrany que no se'l cridés a la Junta de generals en la qual s'acordà la impossibilitat d'acudir en socors de Mont Arruit; i a l'argument de què no se'l cridà per no ésser general, sembla que contesta que tampoc era general el senyor Jordana i assistí a la conferència com a cap de l'Estat Major. Si aquesta condició fou atesa en el senyor Jordana, també s'havia d'haver cridat al coronel Riquelme, qui tenia una doble personalitat: com a cap de la policia indígena i de l'Oficina d'Assumptes Indígenes, ultra la més important, que comandava una columna.

En efecte, és coneguda l'ordre de la plaça en la qual s'organitzaven les columnes. Eren cinc. La d'avantguarda, comandada pel coronel Riquelme, estava composta per tres batallons, entre ells, els de la Corona i Sevilla, tres bateries i un tabor de Regulars. Les altres columnes les comandaven: les de primera línia els generals Sanjurjo i Nelra; Fresneda la de reserva, i el general Cabanellas la de Cavalleria, i a més el regiment d'artilleria a cavall. La del coronel Riquelme estava situada a la línia

Tizza, Zoco El Hadj, Casabons, Iruar i Hidda sobre la carretera de Sammar, tancant els barrancs de Frajana i de Rio de Oro, per on era possible la invasió de Melilla, és a dir, la primera avançada.

Doncs bé: el coronel Riquelme, que estava en aquesta situació, no fou consultat.

El coronel Riquelme ha sostingut que en tot això s'apoyava per a proposar al general Berenguer, com ho feu, que ell es comprometia anar a Mont Arruit.

Terminada la declaració davant del jutge senyor Haro, el coronel Riquelme manifestà que tot això ja ho havia declarat davant del Consell Suprem de Guerra i Marina en el sumari en única instància que es segueix per pèrdua de les posicions durant els mesos de juliol i agost, el qual procés està estacionat fins que el Senat concedeixi el suplicatori per a processar el general Berenguer.

En virtut d'aquestes manifestacions del coronel Riquelme, tot l'actuat en la Capitania general i les diligències portades a cap pel coronel senyor Haro, passaran al Consell Suprem de Guerra i Marina, i si es demostra que no existeix gellote militar en la qüestió Sanjurjo-Riquelme, l'expedient instruit passarà a la jurisdicció civil perquè el coronel Riquelme pugui seguir, si ho creu convenient, l'oportunitat procediment per injúria i calúnnia.

L'esmentat coronel ha presentat un escrit al jutge instructor del Consell Suprem, general Ayala, demanant ampliació en les declaracions que prestà ara farà un any, quan s'incoà el procés per la pèrdua de Mont Arruit; i si no es concedeix l'ampliació, és perquè aquest sumari està paralitzat fins que el Senat concedeixi el suplicatori.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Despatx oficial de Guerra:
«L'Alt Comissari d'Espanya al Marroc, participa a aquest Ministeri, el següent:
Sense novetat en la zona del protectorat».

CONFERENCIA D'EN MAEZTU

L'escriptor Ramir de Maeztu, davant d'un auditori nombrosíssim, ha donat aquesta tarda una conferència sobre «Cervantes i el Quixote».

Fa un estudi paral·lel de la vida de Cervantes i del moment històric en què l'obra fou acabada.

Fou en la segona meitat de la seva vida, quan va escriure el «Quixote».

Prodiga la seva joventut en estèndes esforços idealistes, pres i exhaust de forces, després de la lluita contra els turcs i el descobriment d'Amèrica, no pot ésser considerat el Quixot com una simple crítica dels llibres de cavalleria, sinó com el renouement d'un Cervantes de les seves pròpies calòries.

El consell que donava a Espanya perquè deixant-se de lluites, es tanqués en si mateixa per a viure dels seus propis recursos.

Es refereix al consell, tan espanyol, de «No seguis Quixot», i diu que si bé en aquella època pogué ésser oportú, no ho és en l'actualitat.

Havem d'ésser Quixots, però tenint sobre aquest el coneixement de la realitat.

El conferenciant ha estat molt aplaudit.

AL SUPREM DE GUERRA

Ha entrat en el Consell Suprem de Guerra i Marina, després d'estudiar pel fiscal, senyor García Moreno, la causa del tercer dipòsit de renúncia, motivada per l'adquisició d'un tren de batalla.

Aquesta causa no es veurà en la Sala de Justícia fins d'itims del mes actual.

ELS REGISTRADORS

Diu «La Epoca»:
«Ens diuen que a Gràcia i Justícia es prepara un Real decret per a desvirtuar un precepte legal teòricament».

Sembla que es tracta del següent: Autoritzar als registradors de la propietat urbana que siguin elegits diputats o senadors per a percebre dues tercers parts dels emoluments guanyats pels funcionaris que serveixin la natural interinitat, a proposta de la Direcció general.

A part de les consideracions de di-

versa índole, a les quals es presta la presumpcia reformista, per les irregularitats que motivaria, s'ha de tenir present un article de la Llei Hipotecària que no deixa lloc a dubte, donat el to categoric del seu enunciat: ens referim al 297, en virtut del qual els registradors que siguin elegits senadors, diputats a Corts o provincials, o regidors, quedaran en situació d'excusació, en la qual romandran tot el temps del seu mandat polític.

L'ALIANÇA

Aquesta nit ha tingut lloc al nou saló de l'Associació de la Premsa, el primer acte de propaganda mutualista encaminat a aconseguir la fundació a Madrid d'una Delegació de la Quinta de Salut L'Aliança, de Barcelona.

El periodista don Santiago Vinardell ha dirigit als seus companys una breu allocució descrivint a grans trets el sentit de dignitat que suposa el mutualisme, davant a la caritat i a la beneficència, que constitueixen —diu— un oprobri per l'home que treballa.

Els conceptes exposats pel senyor Vinardell han estat subratllats amb una gran ovació.

Seguidament el president de l'Associació de la Premsa, don Josep Francos Rodríguez, ha pronunciat un discurs de presentació, eloqüentíssim, enaltint la tasca redemptora que realitza L'Aliança i fent vots perquè s'estenguin els seus beneficis a Madrid i a tot Espanya.

L'orador ha estat molt aplaudit.

Finalment don Enric Torné, president de L'Aliança, de Barcelona, ha descrit amb tot luxe de detalls el que és, el que representa i a què aspira l'admirable institució mutualista, demostrant amb dades i xifres la magnitud de l'obra realitzada i entusiasmant a la concurrència amb l'exposició dels projectes que L'Aliança es proposa portar a terme, a Madrid primer, i després a altres poblacions espanyoles.

Ha acabat recabant el concurs de la premsa i la selecta concurrència ha tributat a l'orador una llarga ovació. L'acte d'aquesta nit ha produït una excel·lent impressió, essent objecte d'unànims comentaris favorables.

LES TARIFES FERROVIARIES

A la «Gaceta» d'avui, es publica el Decret de Foment, signat ahir pel Rei, referent a les tarifes ferroviàries.

«Subsisteixen — diu el breu preàmbul — les causes que motivaren la prorroga del Real decret de 26 de desembre de 1918, que autoritzà a les empreses ferroviàries per a elevar les seves tarifes en un 15 per 100; i pr això el ministre que suberui, d'acord amb el Consell de ministres, té l'honor de sotmetre a l'aprovació de V. M. el següent projecte Decret».

En virtut del qual, disposa el Rei decret la prorroga del termini de tres mesos dels efectes del de 26 de desembre de 1918.

LES DESPULLES D'UN MUSIO

Aquesta tarda s'ha efectuat el trasllat de les despulles del cèlebre músic tinerenc Teófilo Power, des de la Segramental de Sant Jaurenc a l'estació del Migdia, per a la seva conducció a Santa Cruz de Tenerife.

Un xic abans de les cinc ha arribat a la Plaça Major un cotxe fúnebre damunt del qual hi havia un petit arc de caoba cobert amb un drap negre contenint les despulles del cèlebre músic.

A les cinc s'ha organitzat la comitiva a la Plaça Major.

Presidia el ministre d'Instrucció pública i Belles Arts, senyor Salvatella.

En la comitiva figuraven el sots-secretari de Finances, senyor Benito de Lugo, diputat per Canàries; el director de l'Institut Geogràfic, senyor Izquierdo, senador per aquella província; el mestre Pérez Casas, alguns parlamentaris i una representació de l'Ajuntament.

El dol s'ha acomiadat a la mateixa estació, on les despulles han estat col·locades en un furgó de l'express d'Andalusia, per a la seva conducció a Cádiz, on seran embarcats per a Santa Cruz de Tenerife.

OAP A AMERICA

El culte catèdric de la Universitat Central, Américo de Castro, s'embar-

carà el dia 15 del corrent en el vapor «Lutilla» amb rumb a Amèrica.

La Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat de Buenos Aires ha requerit al senyor Castro, director de l'Institut de Filologia que s'acaba de crear per a l'estudi científic de la llengua espanyola en general i principalment a l'Argentina, amb l'objecte que doni a Buenos Aires diverses conferències.

COMMEMORACIO

DE LA BATALLA DE VILLALAR

El dia 20 de l'actual, llevat de circumstàncies imprevistes, s'efectuarà la inauguració de la làpida que l'Ateneu de Valladolid ha regalat al poble de Villalar dels Comuns, com a commemoració de la batalla i de la mort dels cabdills defensors de la tradició castellana.

Si bé l'acte estava anunciat per avui, s'ha acordat demorar-lo fins la data abans dita amb l'objecte de donar-li majors caràcters de solemnitat patriòtica.

Ultra la representació de l'Ateneu, valladolite, assistirà l'arquebisbe, senyor Gandasegui, el capità general, el governador civil, el Rector de la Universitat, el president de la Diputació, el director de l'Institut, l'alcalde de Valladolid, el bisbe de Zamora i altres personalitats de molt prestigi.

EL PLANIMETRE

Aquesta tarda, el Soló d'actes de l'Escola Industrial, ha donat una interessant conferència el professor de l'Escola de Pèntils Industrials don August Krabe.

El conferenciant ha dissertat sobre «La teoria del planimetre».

Comença dient com fou descobert aquest aparell matemàtic per un enginyer militar que estava jugant amb un bastó a la superfície d'una taula.

Així li suggerí la idea del planimetre en relació amb la longitud del bastó i l'àrea recorreguda.

Explica després el maneig de l'aparell.

Passa a explicar després el teorema sobre el qual es fonamenta la teoria i detalla amb profunda competència matemàtica tot el que es refereix a la mesura d'àrees mitjançant l'aparell.

En la conferència se serví de la pissarra traçant corbes tancades i desenrotllant el càlcul integral que requeria la seva explicació.

Ha escoltat la conferència un gran nombre d'estudiants que tributaren aplaudiments al final de la divulgadora i educativa conferència.

ELS REGULARS DE CEUTA

El dia 21 sortirà de Ceuta, amb direcció a Madrid el grup de regulars núm. 3 per a recollir la bandera concedida com a premi a les seves campanyes al Marroc.

Vindran tres tabors d'infanteria, un de cavalleria, i la secció d'ametralladores, però sense el material.

LA TELEFONIA SENSE FILS

Els periòdics diuen haver rebut una nota en un volant amb membre que diu: «Cuerno de Telégrafo». — Centro. — Sección de Madrid, el text de la qual és el següent:

«S'establirà un servei públic de telefonia sense fils a domicili, en virtut del qual tota persona que ho desitgi podrà comprar-se en el comerç un aparell receptor que podrà instal·lar a casa seva».

Per això no caldrà sinó anar a una oficina telefònica de l'Estat i comprar una llicència que no li costarà més de 12 pessetes. Amb la dita llicència tindrà dret a usar-lo durant un any.

Els aparells receptors són tan econòmics, que fins n'hi ha de 50 pessetes.

No se sap si aquest servei el farà l'Estat o anirà a parar a mans d'una companyia explotadora.

Si ho fa l'Estat, amb només abonar 50 pessetes com a despesa inicial i les 12 pessetes anyalment, rebrà voste, des d'on el tingui instal·lat, els concerts de la banda municipal, d'alabandiers, militars, etc., els concerts de les Societats Simfònica i Filharmònica, les cotitzacions de Borsa i preus dels marcats, les reserves de les corregudes de braça, cançons de cavalls, futbol i boxa, les conferències de l'Ateneu i altres coses culturals, les previsions meteorològiques, les sessions del Congrés i del Senat,

les jugades oficials de la Loteria Nacional, les audicions dels teatres de varietats, així com els discursos dels nostres homes polítics, sermons, etc., etc.

El cos de Telegrafs té un projecte en virtut del qual el possessor d'un d'aquests aparells podrà sentir tot aquest servei des de qualsevol punt d'Espanya, mentre que si aquest es explota per una entitat o companyia particular, a part del cànon de les 12 pessetes, haurà d'abonar a la companyia explotadora el que aquesta vulgui portar pel servei.

Per altra part, així com l'Arrendatària li dona a vostè tabac dolent i car, la companyia explotadora li imposarà els artistes que a més econòmics li surtin.

No oblidí que si tenim un servei telefònic urbà tan car i tan dolent és perquè l'exploten companyies particulars.

Si no vol que l'explotin de la butxaca i vol tenir servei tant o més perfecte que els millors de l'estranger, demani als poders públics abans del primer de juny en la forma que cregui més convenient, que aquest servei l'estableixi i executi l'Estat per mitjà del cos de Telegrafs.

LES ELECCIONS SENATORIALS

Madrid, 12, 2 matinalada

El senyor García Prieto es mostrava aquesta nit disgustadíssim perquè no troba mitjans d'accedir als nombrosos compromisos de la concentració per a l'elecció de senadors.

Han conferenciat amb ell, el comte de Romanones i el senyor Alba, als quals comunica que al marqués d'Estella es negaven a Cadix a atorgar-li els vots dels compromissaris.

Tampoc troba mitjans d'accedir al ministre de Marina i al general Burguete.

El comte de Romanones marxara demà al camp per a eludir compromisos.

DRIS ER RIFFI

Als còrcols militars ha produït efervescència la notícia de que l'Alt Comissari, d'acord amb el ministre d'Estat, ha designat Dris Er Riffi «Amel», o sigui cap de les forces indígenes de la zona oriental.

Com es recordara Er Riffi fou acusat pel coronel del «gum», senyor Ro-catalada, de comerciar amb l'enemic en el subministre de queviures.

EL LLIBRE DEL GENERAL BERENGUER

El dia 15 apareixerà a les llibreries el llibre del general Berenguer justificant la seva actuació al Marroc.

La casa editora li ha fet donació de 4.000 duros per la publicació de la seva edició.

Ultra els documents ja fets públics, apareixeran en el llibre altres de nous d'extraordinari interès, figurant, entre ells, l'acta sobre la impossibilitat d'acudir en socors de Mont Arruit i el telegrama que li dirigí el senyor Mauru després de reunir a casa seva els caps de les minories, en la reunió dels quals s'acordà unànimement ratificar-li la confiança i demanar-li que retirés la dimissió, puix s'havia adoptat l'acord de felicitar-lo efusi-

En Tomàs Punsoda i Vidal

natural de Tarragona

ha mort havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. O. S.)

Els seus vidua Tecla Cornadó i Pascual, fills Antònia, Pau, Salvador, Tecla i Tomàs, fills polítics Albert Bonet, Josep Furné, Angela Sauné i Josepa Montguio néts, germans Salvador i Josep, germans polítics (presents i absents), cosins, nebots i la Farmàcia **Punsoda i Gavalda**, en participar als amics i coneguts tan greu pèrdua, els preguen que el tinguin present en llurs oracions i es dignin concórrer a la casa mortuòria, carrer de Villarroel, número 76, demà, diumenge, dia 13, a dos quarts d'onze del matí, per acompanyar el cadàver a la parroquial església de Sant Josep Oriol i d'allí a la seva darrera estada (Cementiri Nou).

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

vament. També apareix el telegrama del Rei, en el qual, després d'elogiar la seva tasca, en acomiadant-lo li diu: «El teu admirador i amic, Alfons, Rei».

El preu del llibre serà de tres pessetes.

Musicals

A LA CASA DE CARITAT

En la sala de festes de la Casa de Caritat tindrà lloc demà diumenge, a les set de la tarda, el primer concert dels tres que en diumenges successius es donaran en obsequi a la Junta de govern i als asilats, en els quals hi pendran part els eminents artistes don Ricard Vives (pianista), don Marian Perelló (violinista), i don P. Marés (violoncellista), que formen el Trio Barcelona; don Antoni Brosa (violinista dels grans concerts de Londres), la senyora Rita Brosa (pianista deixeble del mestre Vives), i don Alexandre Villalta (pianista deixeble dels mestres Vidiella, Pellicer, Marshall i Sauer).

El concert de demà correrà a càrrec del Trio Barcelona, desentortillant-se un escollit programa.

Abans de cada concert, el professor de l'Acadèmia de Música de l'Asil, don Enric Ainaud, farà un comentari respecte a les obres que integren el programa com així mateix de sos autors.

Demà diumenge, a les quatre de la tarda, es celebrarà a Mongat la festa de la Música i de la Poesia, amb una part de gimnàstica rítmica i plàstica. La conferència musical sobre els autors clàssics, acompanyada de recitals a piano i violí, serà donada per E. Roig, acompanyant-lo en el piano, Juli Esteban.

Les interpretacions plàstiques seran realitzades per la senyoreta Cirera. La professora Na Amadea Canellas ha cuidat de la part literària. El doctor Rofes donarà un parlament sobre «El valor educatiu de la gimnàstica rítmica».

Avui dissabte, a dos quarts de deu de la vetlla, tindrà lloc al Coliseu Pompeia la primera de les quatre sessions del Festival Internacional de Música «da camera», que organitza per l'Associació Intima de Concerts, donarà el celebrat quintet de la Baia. En el programa hi ha un quartet de Mozart, un de Beethoven i el gran quintet de Brahms.

Abans d'ahir fou operat amb tota felicitat, el mestre En Marian Mayral, director de l'Orfeó Pitagor.

Si la millor iniciada prossegueix, breument es celebrarà el concert que l'estamentat Orfeó havia de donar el passat dijous al Palau de la Música Catalana.

En el concert repàs que demà diumenge donarà l'Orfeó Català en obsequi als seus socis protectors hi pendrà part l'Orfeó Sarrianienc amb motiu de la visita de germanor que farà a la nostra capçal institució orfeònica, la qual, agraint en el que val l'atenció, li ha ofert el seu magnífic estatge perquè la notable massa coral sarrianienc pugui donar-se a conèixer al públic barceloní.

El programa que amb aquest motiu executarà l'Orfeó Sarrianienc sota la direcció del seu mestre Mn. Angel Obiols, serà el següent:

«Himne a Santa Cecília», Romeu; «Cançó d'ela muntanya», Gervasi; «Muntanyes regalades», Sancho Marraco; «Retorn» (sardana per a noies soles), Sancho Marraco (primera vegada); «Nadalencia», Obiols; «Himne

a l'anbre fruïter», Morera; «Ave Verum», Saint-Saëns; «Cançó del lladre», Sancho Marraco; «Capvespral» (sardana), Obiols.

L'orquestra Unió Artística de Barcelona a començat la seva tasca de festes majors en el Casal Nacionalista de Sentiment, i següent els dies 13 i 14 a Sampedor, 20 i 31 a Sant Vicenç de Castellet, 27, 28 i 29 a Montcada, 31 maig i 1, 2 i 3 juny a Cornellà del Llobregat. A més, el senyor Hostalrich Portell, encarregat d'aquest conjunt encara que sigui amb caràcter particular, aconsella a totes les orquestres de Catalunya que no deixin de complir les bases de treball i tarifes acordades per la Federació d'Orquestres, que són molt ben respectades per tots els Sindicats Musicals comarcals i locals de Catalunya.

D'espectacles

Per a demà, diumenge, a la tarda, l'empresa del Teatre Tivoli ha combinat un soberbi i atractiu programa, amb el fi de correspondre al constant favor del públic

SOCIETAT ANÓNIMA MONEGAL SECCIO DE VINS

Penedès blanc o claret, ampolla litre 0'50; dotzena 5'50 Ptes.

Conca del Francolí, blanc o claret 0'60; 7

Les ampolles es carreguen i s'abonen a 0'50 una

SERVEI A DOMICILI

TELEFONS: 198 A. — 1950 A. — 2453 A.

Folleto de LA VEU DE CATALUNYA
133 12 MAIG 1923

LA FEBRE D'OR

Novel·la de costums del nostre temps

PER

Narcís Oller

(Reservats tots els drets)

SEGONA PART

L'ESTIMBADA

clama en Foix amb una cara de dos paus.

— El crac; ve-li aquí.

— Vol dir? — Sen en Foix, sumit en una mar de confusions i sols acceptant amb gran recança el parer d'en Pi.

— Oh, no hi ha més, — recacà l'altre, — no hi ha més!

— I llavors li explicà lo que ell havia esbrinat. Tot venia de Lió, punt triat pels jueus per a lliurar la gran batalla a la Unió General.

— Cregui, senyor Foix: qui no vengui avui, demà se'n penedirà. Ja sap que conec bé la plaça de París. Doncs, una batxa tan curta allí, no l'expli-

ca en aquests moments sinó una cosa grossa com la que duen: el retorn de dues castes irrecconciliables.

— I com en Foix escoltats un xic enriallat per lo que creia una exageració o paradoxa més d'aquell xicot:

— Entri, entri a la sala — afegí aquest, més seriós que mai. — Miri totes les cares, noti quin silenci hi ha. Tothom pensa això, encara que ningú s'atreveixi a dir-ho.

— Efectivament — afirmaren els del rotlló.

— Cal? Cregui'm: han petat ja les primeres escopetades. Totes les cares denoten l'espant precursor dels grans combats. Quan soni l'esquella, com si diguéssim el nostre clari, veuran quin espetec s'amma, quina manera de fer l'ou als alistes d'ahir.

Justament aquí, arribà un criat portant un altre «parte» per a en Foix. La batxa continuava cada cop més decidida. Llavors, en Foix es decidí també. Una idea li ballà pel cap: forçar, forçar la batxa de les Vilanús, i un cop sota la par, girar la truita.

— No hi ha dubte — digué en Pi. — Si ho podem fer així, vostè els reventa.

— Es clar: els deixo reventats i em faig meu el carril. — Nada, — ordenà tot animat, als mussols, — a la batxa del Vilaniu; a la mata-degolla sense compassió. Venguin a fi de mes, sense por, a no ser que ells aguantin; però, si haquegen... avall, avall sempre.

El rotlló s'escampà, i en Foix, bon xic animat per la solució que acabava de trobar, s'enamainà cap a la sala, de bracet d'en Pi, recomanant-li que disputés tot lo possible el preu de les Frances i Catalanes que ha-

via de vendre al comptat. Emperò en aquest moment, sentint que l'agafaven per l'altre braç, deixà anar a en Pi, i al girar els ulls, veié que qui se l'enduria a ell era en Llassada.

— Què tal, senyor Llassada? Què m'en diu d'aquest daltabaix? — feu en Gil, referint-se a la batxa.

— Home, si ja he vist lo que li ha passat, i cregui que ho sento — respongué l'antiga banquer, parlant de la derrota d'en Foix.

— Ah! — feu aquest, mig avengonyit — vostè vol dir lo del Vilaniu.

— Home — saltà en Llassada, retint-lo nerviosament i atansant-se-li tan com pogué a l'orella; — ara és l'hora de tornar jornals; les circumstàncies ni fetes a posta.

— Què diu? — exclamà en Foix tot sorprès.

— Que si, home, que ara és l'hora de venjar-se — conclogué l'altre, animant-lo amb moviments de cap i un ullot tot rialleós.

— L'hora de venjar-me! — pronuncià pausadament i amargament en Foix per a dissimular.

— I per què no? A una gent que li ha fet una porrada així... guerra a mort, a enfonsar-los.

— No sóc home venjatiu, senyor Llassada — digué en Foix, somrient encara per a millor dissimular.

Doncs farà mal fet; jo, en el cas de vostè.

— Quan tot se'n va cap per avall?

— Precisament, ara és l'hora de fer el negoci.

— Ajudi'm vostè, home — exclamà en Foix, rient ingenuament per l'alegria que aquesta coincidència de parers li dava.

— El senyor Foix no em necessita a

mi: encara té prou munyeca i pit per a batre's sol i vencer sempre — digué en Llassada, amb to adulatori i acomiadant-se per a fer-se, entre empentes i premsades, sola endins.

«Dimoni, dimoni, com si em lligés el pensament — murmura En Gil, internant-se a sa vegada a mercè de l'aturadora corrent que anava embottint-se per la sala com podia, en mig d'un silenci inusitat i esglaiador. Oh, si, beneïda batxa! L'hora de la revetja havia sonat! Per un cantó, els pagares perquè esquixessin els dos cents mil duros, desenterrant-los de l'infern; per l'altre, les accions en orris i, amb als mateixos diners, abarroterant-les totes i a passeig a puntades de peu».

Així pensant, mentre bruirolejava per allí com podia, es va topant quasi al peu d'una columna amb en Jordi i en Rodon, que giraren els ulls fingint no veure'l, mentre ell se n'apartava amb el tel ramogut i el desig a l'ànima de què, el clari aquell que en Pi deia, sonés ja i començés l'escomesa. Però, tot d'una, en Giró li sortí al pas altre cop.

— Doncs vostè diu que això no serà res? — feu en Gil en so de nota.

El bull-dog es grata la barba, llença una glopada de fum, i veient un petit clap que hi havia al costat del rotlló, empenyé a son company cap allí per a parlar amb més llibertat.

— Home, quan suposo que no seré res, val dir que passarà aviat.

— Tine molta por — insinuà en Foix, mig rient, — que l'antic oràcul de la Borsa, avui com avui, es desacrediti.

— Podria ser, podria ser, senyor Foix — replicà en Giró, obrint els

que empena aquest coliseu tota els dies festius.

Primer es posarà en escena la sarsuela original d'Antoni Paso (fill) i Silva Arambur, música del mestre Forn, «La Reina Topacio», estrenada ahir nit, amb gran èxit.

A continuació es representarà «La Monteria», Pobra de la temporada, l'èxit dels èxits, interpretada per les senyoretes Rosy i Victòria Pinedo, i els senyors Ballester, Lloret i Vendrell. La millor interpretació que es pot donar a l'obra de Ramos Martín i el mestre Guerrero. Lloret, el celebrat baríton, cantarà el primer acte, i Vendrell, l'eminent tenor, s'encarregarà del segon.

Com a final de funció es celebrarà l'últim concert a càrrec de Lloret i Vendrell, els dos asos del Tivoli. En la primera part, Vendrell cantarà el «Sogno de Mando», la cançó de l'«Ayl... Ayl... Ayl...» i el «Racconto de l'ohengrins», en català, acompanyat al piano per Josep Lluís Lloret. I en la segona part Lloret cantarà «El retrato de Isabela», acompanyant-se el mateix al piano i la «Cançó de la Primavera», de qual música n'és l'autor, acompanyat per l'orquestra.

A la nit es repetiran «La Reina Topacio» i «La monteria» cantada aquesta última pel tenor Vendrell.

L'anunci publicat per la premsa de la creació a Barcelona d'un Teatre Francès, ha interessat en gran manera als aficionats a coses teatrals. Alguns han lamentat que tan interessant temptativa no hagi pogut comptar, en els seus començaments, amb un dels nostres grans teatres. Però no han tingut aquells en compte que en tots els teatres, petits o grans, actuen companyies, no estranys, per tant, lliures per als empresaris francesos.

No s'ha pogut, doncs, fer altra cosa que llogar provisionalment un bonic local de carrer d'Aribau número 21, que serà transformat en una sala amb tot el confort i l'elegància desitjables.

Els empresaris no han perdonat sacrificis per a donar a l'espectacle, que començarà el dia 23 del corrent, tot l'esplendor i dignitat que requereix Barcelona. Es desparar que, així els francesos residents a la nostra ciutat, com els amants de totes les altes manifestacions espirituals, aportaran el seu concurs a aquesta empresa, fent que es comptin per plens quantes representacions de teatre francès es donin.

Pròximament actuarà l'actor Simó-Raso al Novetats al davant de la companyia del teatre Lara de Madrid.

En l'elenc hi figura Leocadia Alba.

A més a més dels dos noms esmentats, figuren en la companyia les senyores Armisen (Matilde), Català (Concepció), Cuevas (Carme), Illescas (Eugènia), Martínez (Raquel), Méndez (Elisa), Rodrigo (Lluïsa), Rodríguez Alenza (D. i J.).

Actors: Amyach (Enric), Balaguer (Josep), Benítez (Joan), Córdoba (Gonzal de), Fernández (Lluís), López Lluís (Pere), Peña (Lluís), Pérez (Antoni), Rodrigo (Francisco), Isbert (Josep).

Entre altres obres, la companyia es proposa estrenar a Barcelona les següents:

«Grano de mostaza», d'en T. Anguita; «La de Ulloa», d'en Jaume de Zaragoza; «El madrigal de la cumbre», d'en Lorente; «La pena de lo viejo», d'en Lorente; i «Yo quiero tener un hijo», d'en Rodríguez de la Peña.

SOCIETAT ANÓNIMA MONEGAL SECCIO DE VINS

Penedès blanc o claret, ampolla litre 0'50; dotzena 5'50 Ptes.

Conca del Francolí, blanc o claret 0'60; 7

Les ampolles es carreguen i s'abonen a 0'50 una

SERVEI A DOMICILI

TELEFONS: 198 A. — 1950 A. — 2453 A.

braços com dant un dominus volens cum; — perquè jo mai he pretès d'infal·lible, sap? — ni mai he encertat sempre, sap? — Però de totes maneres sap? em juro doble contra senzill, que certs valors... entengui-ho bé: certs valors... no se'n ressentiran com molts suposen.

— Ah!... de modo que ara vostè ja veu que la majoria es decanta per la batxa.

— Home, es clar. I jo també, sap? Però no de tot, no de tot. Ja ho veu, senyor Foix, escolti, perquè això és bestial, escolti — exclama, posant les mans damunt les muscles de son interlocutor i produint-se amb una agitació nerviosa que denotava una gran intransigència d'esperit: — al Banc de Crèdit, per exemple, ja veu, un banc nou de trineu, que no té sinó un tres per cent de prima quan tot està pels núvols... creu vostè que aquesta oscil·lació el pot perjudicar?

— I per què no?

— Què té que veure aquest paper amb les places estrangeres?

— Home, prou ho sap vostè, per la relació, per l'engrande que hi ha entre...

— Quin engrandage, si es tracta d'un banc que encara ni ha obert la porta al públic, sap?

— I què hi vol dir?

— Home, que a mi això em sembla més clar que l'aigua.

— Vaja, senyor Giró, no faci el pagès. Ja sé que el Banc de Crèdit és de vostè, i ara vostè em ve a fer l'article com si jo arribés de l'hor...

— Home, no; deixin dir.

— Miri, lo que jo li diré és que, quan vagi la batxa del rei pelar...

El Congrés de Cases Barates

TERCERA SESSIÓ ORDINÀRIA

Dijous, a dos quarts d'onze del matí, comença la tercera sessió ordinària del Congrés, sota la presidència del senyor Pou de Barros.

El senyor García Anné donà compte de la reunió de la ponència del tema tercer, amb els autors de treballs pertinents a l'esmentat tema. Modificacions que cal introduir en la legislació de cases barates, i de haver-se arribat a un acord, referent-se les conclusions respectivament proposades, que resten dividides en modificacions de totalitat i modificacions d'artíclul.

Les de totalitat, que quedaren aprovades per unanimitat, són les següents:

Primera. La llei actual ha d'ésser modificada, principalment en els detalls que a continuació s'expressen, i el reglament per a la seva aplicació revisat amb la major escrupolositat, per a reduir-lo a termes senzills, tenint en compte el criteri que exposin les cooperatives sense finalitat de guany.

Segona. La llei ha de tenir elasticitat suficient per a ajustar-se a les condicions de cada localitat i de cada classe social compreses en la llei mateixa.

Tertera. Les noves disposicions cal encaminar-les a simplificar la tramitació burocràtica, sense estar per això exempta de les garanties necessàries perquè no pugui fer-se objecte de guany co que ha d'ésser una finalitat social exclusivament, al qual hi ha efectes de la conclusió anterior, tindran la màxima autoritat els informes i propòsits per a resoldre, que faci les Juntes locals al ministre del Treball, el qual podrà consultar a l'Institut de Reformes Socials en ço que afecti a l'aspecte social, no tècnic ni econòmic.

L'Institut de Reformes Socials no tindrà altre caràcter que el d'un organisme consultiu, les opinions del qual podrà o no atendre el ministre, segons cregui de justícia.

Quarta. Per a la resolució dels expedients de cases barates, el ministeri del Treball podrà disposar d'un termini de trenta dies, a comptar de la seva recepció, transcorregut el qual s'entendrà l'expedient resolt favorablement.

Cinquena. Es aspira al Congrés que quedi immediatament en suspens la constitució d'hipoteques a favor de l'Estat per a respondre de les subvencions directes concedides per les grans despeses que això suposa, sentent suficient una disposició ministerial que determini que les cases subvencionades quedaran afectes a una hipoteca tancada i preferent, com a garantia de tals subvencions, igual a l'avui existent, per a respondre de tres trimestres de contribució.

Sisena. Que en la propera Conferència Espanyola d'Edificació quedi constituïda una ponència mixta de tots els elements que intervinguin en la Conferència, encarregada de dur a terme la reforma de la llei i reglament vigents, obligant-se a presentar la modificació definitiva en el Congrés Espanyol d'Edificació que se celebrarà després.

Després foren discutides les conclusions de l'artíclul, presentant en el debat els senyors Cortadeu, Borenat, Alisal, Ricard, Garcia, Anné, Pulgar, Gil i Roig, Vives, doctor Buñil, Artigas i Pons, restant aquelles que són molt nombroses, aprovades.

Queda aprovat, per tant, el tema tercer, i comença a discutir-se el quart. «Col·laboració i intervenció de les indústries de l'edificació, dels Bancs i altres establiments de crèdit, així com del capital privat».

El senyor Pons, ponent de l'esmentat tema, donà lectura al seu treball que va quedar aprovat per unanimitat. Com que aquest treball era una recopilació dels arguments i conclusions dels altres treballs presentats al dit tema, no es discutiren aquests donant-se'n tan sols lectura, només per a coneixement dels assembleistes. Les conclusions aprovades són les següents:

Primera. Per a fomentar amb eficàcia la construcció de cases barates, és urgent que l'Estat invertixi la quantitat de cent milions de pessetes en préstecs, ja establerts en l'artíclul 20 de la vigent llei del 10 de desembre de 1921.

Segona. Per a poder ésser un fet real i positiu aquesta inversió, és indispensable constituir l'esmentat capital de cent milions, mitjançant un emprèstit d'igual quantitat emetent

lo a mesura que sigui necessari, garantint-lo amb les hipoteques constituïdes a conseqüència dels préstecs fets, garantint-lo també l'Estat subsidiàriament, prestant-lo amb l'interès màxim del 5 per cent i amortitzant-lo en el termini de trenta anys, a comptar des de la data de cada emissió, però començant l'amortització en el sisè any, o sigui en la proporció del 4 per cent anual, durant els darrers vint-i-cinc anys.

Tertera. Perquè els préstecs sien realment acceptables i beneficiosos, caldrà concedir-los per un import fins al 75 per cent del cost dels immobles, sense interès i amortitzables en el termini immediat de trenta anys en proporció del 333 per cent anual.

Quarta. Per a realitzar en forma fàcil i senzilla la part administrativa dels catàlegs mobilitzats, seria convenient que els treballs d'emissió, timentes de capitals, concessió de préstecs, pagament dels mateixos, recaptació d'apualitats, amortització de títols, etc., amb totes llurs derivacions conseqüents, fés realitzar per un Comitè o Patronat especial, en el qual hauria de figurar una representació de les cooperatives constituïdes sense finalitat de guany.

Cinquena. Per a subvenir les necessitats pròpies de l'anterior organisme administratiu, procediria, destinar el rendiment produït pel capital acumulat temporalment durant els cinc anys d'avang entre l'amortització dels préstecs i la de l'emprèstit, a qual efecte caldrà fer ús d'aquest capital en valors que podrien ésser els del mateix emprèstit.

Sisena. Per a deixar ben lliure l'acció del Banc Hipotecari i altres entitats semblants, en cas d'incompliment dels contractes al seu favor, caldrà aclarir ben explícitament l'artíclul de la llei actual en el qual es diu que les cases no seran embargables quan hagin d'ésser patrimoni de qui les habita.

El ponent dels dos temes discutits senyors Vives i Pons, foren molt felicitats per llur actuació i notables treballs.

VISITES A CASES BARATES

Dijous mateix els congressistes visitaren les cases edificades per la Cooperativa Catalana i terrenys d'El Bon Pervindre, Cooperativa d'Empleats dels Tramvies i Cooperativa d'El Sòl, i Postal d'Estalvis, situats tots a Sant Andreu de Palomar, restant sumament complaguts de la visita i de les excel·lents condicions de les construccions i solars.

Cursos monogràfics

Invitat per la Mancomunitat de Catalunya als seus cursos Monogràfics donarà una sèrie de deu conferències a l'Institut d'Estudis Catalans l'eminent matemàtic B. de Kerkjartó conegut per les seves profundes recerques sobre la topologia de superfícies i altres qüestions fonamentals de l'Anàlisi Situa. En el programa que desenvoluparà l'eminent professor s'hi troben encloses les qüestions que són avui tema de més apassionant estudi entre els matemàtics.

El curs tractarà especialment de les noves recerques sobre la geometria i la teoria de les funcions, seguint el programa següent:

Lliçó I. — Sobre els fonaments topològics de l'Anàlisi i de la Geometria.

Lliçó II. — Sobre la teoria dels conjunts.

Lliçó III. — Problemes de la Topologia.

Lliçó IV. — Sobre la Topologia de les superfícies.

Lliçó V. — Aplicacions a la Mecànica.

Lliçó VI. — Sobre la teoria de les funcions reals.

Lliçó VII. — Sobre les funcions analítiques d'una variable complexa.

Lliçó VIII. — Sobre la uniformització de les funcions analítiques.

Lliçó IX. — Sobre la representació conforme.

Lliçó X. — Sobre les funcions abelianes.

Les lliçons es donaran a l'Institut d'Estudis Catalans els dimecres i dissabtes, a les set del vespre. La primera lliçó serà el pròxim dissabte, dia 19.

Les inscripcions — d'import cinc pessetes — poden fer-se tots els dimarts, a la Universitat Industrial i de cinc a set de la tarda a l'Institut. Les inscripcions per als senyors professors i alumnes de les institucions de la Mancomunitat són gratuïtes.

Organitzat per l'Escola Superior

d'Agricultura es donarà un curs sobre la indústria del sucre a càrrec del professor senyor Marçal Trilla i Rostoll, durant els dies del 14 al 25 del corrent.

Les matèries que es tractaran en el curs seran les següents:

I. — Història. — Dades químiques. — Els sucres. — La remolatxa. — Origen. — Conreu. — Adobs. — Sacarogenia o formació del sucre a la planta.

II. — Llavors de remolatxa. — Examen. — Producció. — Malalties de la remolatxa. — Collita. — Transport del camp a la fàbrica. — Recepció. — Descarregament. — Conservació.

III. — Entrada en treball. — Transportadors hidràulics. — Diversos procediments elevadors. — Rentadors de remolatxa. — Bascula de la fàbrica. — Moli o tallant. — Diversos sistemes. — Ganivetes. — Transportadors de polpa.

IV. — Extracció del sucre. — Procediments antics i moderns. — Difusió. — Fonament teòric de la difusió. — Bateria. — Difusors. — Circulació. — Diversos procediments. — Sistema Steffen. — Suc i polpes. — Evacuació de les polpes.

V. — Aprofitament de les polpes. — Premses. — Secadors. — Diferents sistemes. — Composició de les polpes premesades. — Fulles i coronas. — Productes melassats.

VI. — Depuració dels sucres. — Despolpades. — Defecació. — Forns de calc. — Gas carbònic. — Bombes de gas. — Rentadors de gas. — Les pedres de calc. — El còc. — Encalat dels sucres. — Llet de calc. — Carbonatació. — Filtració. — Procediments.

VII. — Evaporació. — Teoria. — Diversos sistemes. — Bullició dels aixarops. — Forns de sofre. — Filtració. — Bombes del buit.

VIII. — Cuita. — Consideracions general. — Saturació i cristallització. — Diversos aparells per a coure. — Cuites de primera i segona. — Baixos productes. — Turbinació. — Turbines. — Melassa. — Aprofitament.

IX. — El laboratori a les fàbriques de sucre. — Anàlisi de primeres matèries i de productes.

X. — Refinació de sucre. — Organització d'una instal·lació sucra. — Importància agrícola, econòmica i industrial.

El curs constarà de 10 lliçons d'una hora, que es donaran els dies 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24 i 25 del corrent, de dos quarts de sis a dos quarts de set de la tarda. El preu d'inscripció és de 10 pessetes.

Per a consultes i matricules dirigir-se a la Secretaria de l'Escola Superior d'Agricultura Urgell, 187, telèfon 579 H. — Barcelona.

Vida religiosa

Avui: Sants Domènec de la Calçada, confessor i Dónis, màrtirs. — Demà: Nostra Dona dels Desemparats, Sant Pere regalat, confessor, i Santa Glòria verge.

Quaranta hores: Demà, a l'església parroquial de Sant Pau. Hores d'exposició: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarda.

La missa de demà: Dominica de la infra octava, color blanc.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona de la Victòria, a Sant Francesc de Paula.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Josep Oriol. — Demà, Torn de Nostra Dona dels Dolors.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de la Verge del Pilar, a la seva capella; Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de Maria Auxiliadora, a la mateixa capella.

— Parròquia de Santa Anna. — Demà, a dos quarts de nou començarà el solemne Septenari que la Congregació de l'Esperit Sant ofereix tots els anys a honra i glòria de l'Esperit Septiforme.

Tots els dies predicarà el reverend Pare Antoni de Barcelona.

— Monestir de Santa Clara. — Demà, diu 13, la Congregació d'Orlats Seglars Beneditins de Montserrat, a Barcelona, celebrant la seva funció mensual a dos quarts de vuit del matí, amb missa de Comunió que s'aplicarà en sufragi de Na Teresa Guell Taberner. (A. C. 5.)

A les sis de la tarda, exposat el Santíssim Sagrament, es celebrarà la funció acostumada.

— El Centre de Sant Pere Apòstol, celebrarà demà la festa de la Primera Comunió dels nois preparats per la seva Secció Catequística i en les escoles que sosté, dirigides pels Germans Maristes, baix el següent programa.

A les vuit, missa de Comunió amb fervorina, a l'església de Sant Francesc de Paula, celebrant el Sant Sacrifici el reverend senyor rector don Francesc d'A. Benura, prevere.

Acabada la missa els nous còmbregants, els socis, els còmbregants i els alumnes de les escoles, seran obsequiats amb un esmorzar a l'estatge del Centre, Trafalgar, 48, principal.

A les quatre de la tarda, i a la mateixa església, tindrà lloc la funció de Perseverança amb rosari cantat, sèrm pel reverend doctor don Francesc de P. Codina i Sert, prevere, director del Centre, imposició del Sant Escapulari del Carme i re-

partiment de quadros i llibres recordatoris de l'acte.

— Església de Sant Joaquim, dels Pares Minims. — Demà, diumenge, a les vuit, tindrà lloc la solemne Primera Comunió dels alumnes de les Escoles de l'Ave Maria instal·lades en aquest Convent. Serà celebrant i farà la plàtica el reverend Rincón, del S. C. de Maria.

A la tarda, a les cinc, es celebrarà el sèis dia del Solemne Tretzenari que la Venerable Orde Tercera de Sant Francesc de Paula dedica al seu excel·lent fundador. Predicarà un reverend missioner diocesà del Foment de Pietat Catalana.

— IV centenari de la fundació de la Confraria del Santíssim, (1523-1923). — Demà, probablement, podrem donar compte als nostres llegidors dels detalls d'organització de la processó del diumenge, dia 20 i el punt de reunió de les entitats assistents a la mateixa.

Demà, també, es repartirà el programa detallat de les festes centenàries.

Les vetlles al Santíssim durant els tres dies del triduum (18, 19 i 20), estan confiades a les de les senyores, a les associacions parroquials i apostolats de l'Oració de Barcelona; els torns corresponents als homes, ho són de parroquians i devots del Santíssim excipient el diumenge que correspon a les Confraries de la Minerva, Apostolat i Associacions de caràcter eucarístic de la ciutat.

Parròquia de Sant Agustí. — Demà, diumenge, es diran les misses com de costum. A les set, mes de Maria. A les vuit, missa de Primera Comunió. A les deu, missa cantada, a les dotze, missa i punt doctrinal.

Tarda, a les tres, Catecisme; a les sis, Rosari i Visites al Santíssim i a la Verge. — Parròquia de Santa Maria de Pi. — Demà, diumenge, la primera missa a les quatre, la segona a les sis, i les altres cada mitja hora fins a dos quarts d'una. A les set, parroquial. Durant la missa de dos quarts de vuit, mes de Maria, i dos quarts de deu, Hores menors i Ofici Conventual cantat per la Reverenda Comunió. A dos quarts de dotze, lectura doctrinal. Durant la missa de les dotze, mes de Maria a la Cripta.

Tarda, a les tres, Catecisme; a les sis, Novena a l'Esperit Sant; a dos quarts de set, continuació de la Solemne Novena a Sant Pàncer, Rosari, exercici de la Novena i sèrm pel reverend Pare Bru d'Igualada.

— Diumenge dins la vuitena de l'Ascensió. — Evangeli. — Jn., XVI, 26-27 i XVI, 1-4.

En aquell temps digué Jesús als seus deixebles: «Quan vindrà el Consolador que jo us enviaré del Pare, jo és, l'Esperit de veritat qui procedeix del Pare, Ell donarà testimoni de mi. I vosaltres també em donareu testimoni, perquè del començament encà sou amb mi. Jo us he dit ara aquestes coses, a fi que no sigueu escandalitzats. Us treuran de les sinagogues, i encara l'hora ve en què tothom qui us donarà mort es pensarà oferir a Déu un sacrifici. I obraran així amb vosaltres perquè no han conegut el Pare ni a mi. Us ho dic a fi que, quan l'hora d'ells vindrà, us recordeu que jo us ho havia anunciat.» (De la «Fulla Dominical» del bisbat de Barcelona, edició catalana.)

— Festa de Sant Isidre. — La pàgesia de Marina celebrarà solemnement la festa del seu Patró Sant Isidre a la Tenència de Nostra Senyora del Port (Can Tunis), el dia 15.

A les deu del matí es cantarà Ofici solemne, i dirà el sèrm el Rm. doctor don Miquel Casabella, Pvre, i es cantaran els Goigs de Sant Isidre.

Els administradors obsequiaran els assistents amb escients rams de flors.

— Parròquia de Sant Jaume. — Demà, les misses seran a les hores de costum dels dies festius. A les set, la missa parroquial, amb explicació del Sant Evangeli; a les nou funció del Mes de Maria a l'altar del Remet; a les deu, missa conventual, cantada; a les dotze, funció Sabatina, amb cants dedicats a la Verge Maria, pel chor.

A les tres de la tarda, Catecisme; a dos quarts de set seguirà el Mes de Maig, predicant un Pare carmelita.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Maria R. Ballester Muntaner. Demà, a dos quarts de deu, Casa mortuòria, Bonsuocès, 9, primer.

En Joan Fusté i Solé. Demà, a les deu, Casa mortuòria, Plaleta, número 11 (Gràcia).

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Joan Esteve i Borrell. Enterrat aquest matí.

Na Gertrudis Clivillés i Clavell, vídua d'En Genís Marfà i Artigas. Enterrada aquesta tarda, al cementiri de Montaró.

Na Dolores Aumatell i Gubellas de Llorens. Enterrada aquesta tarda, al Cementiri de Sant Gervasi.

Na Mercè de Orangoiti i d'Olabarria. Aquesta tarda ha estat trasllat el cadàver a l'estació del Nord, sortint cap a Bilbao.

N'Antònia Pasapeta i Parés de Guarnard. Enterrada aquesta tarda, al Cementiri de Les Corts.

Les festes de la Dansa catalana

Heu's aquí el programa que l'Esbart Folklore de Catalunya executarà demà diumenge, al Frontó Comtal amb motiu de la segona festa que sota aquest nom ha organitzat i que amb tan d'èxit es dona.

Primera part

«Bon Jorn», sardana, (estrena), de d'Adrià Esquerra; «Ball del Ram, de Sant Cugat del Vallès», recull de J. Rigall; «La Patatuf, de Tarragona», recull de J. Rigall, per la notable còpia «Selvatana», «Ball Pla», (El Rosinyol del Pallars, recull de J. Rigall; «L'Esquerrana» (tres punts), del Pallars, recull de J. Rigall; «Dansa de Campdevànol», recull de J. Rigall i R. Serra i Pagès; «Ball Cerdà», d'Espunyola, recull de J. Rigall, per la còpia «Barcelona», «Niu de Moixons», sardana (estrena), de J. Savall, per la còpia «La Selvatana».

Segona part

«Gelostia», sardana (estrena), d'Eduard Mercader «La Castanya», del Pallars, recull de J. Rigall; «La Contradansa», d'Alentorn, recull de J. Rigall, per la còpia «Barcelona», «Ball de Déu», del Ripollès, recull de R. Serra i Pagès i J. Rigall; «L'Herreu Riera», del Pallars, recull d'E. Vigo, per la còpia «La Selvatana», «Contrapàs Sardà de l'Empordà», recull de Salaador Raurich; «Ball del Cirt», de Castellersol, recull d'E. F. Pujol i J. Rigall, per la còpia «Barcelona», «Ball de les Gitanes», del Vallès, recull de J. Rigall, per les orquestres «Barcelona» i «La Selvatana».

Tercera part

Sardanes «Primavera» (estrena) de M. Mayral, i «Glossant la Festa» (estrena) de J. Saderra, per la còpia «La Selvatana», i «?.....» (estrena) de Antoni Català, per la còpia «Barcelona».

Nota. — Les sardanes de la segona part podran ésser ballades en la Canxa, pel públic.

En aquesta sessió es donarà a conèixer per primera vegada en aquesta ciutat el Contrapàs Sardà, antiga dansa empordanesa que feia servir a mitjan segle passat la còpia d'En Pep Ventura, la qual ha estat reharmonitzada pel mestre Raurich, el qual està amb posició del manuscrit llegat pel dit mestre, i quina reconstrucció coreogràfica, és resultat de les regles dictades per vells balladors empordanesos als quals consulta el dit notable crític musical.

NOUS RETOLS EN CATALA

A Santa Coloma de Gramanet

Prop de la Plaça de la Vila es lleix: «Escola Nacional Catalana».

I al xamfrà de la Rambla hi ha un establiment nou, inaugurat el dia 10, on és lleix: «Cafè-Restaurant La Flor de Maig».

AVIAT s'estrenarà en un aristocràtic saló d'aquesta ciutat la gran exclusiva

NANUK L'ESQUIMAL

LES TERRES CATALANES

SABADELL

ELS CAVALERS DE L'ESPERIT:
LLUIS PARCERISSA.

II

El nom i l'home.

Alguna cosa deu tenir el nom del nostre amic cavaller, quan arriba a preocupar dos homes tan diferents com són l'Antoni Regordosa i el seu inquiet company. Aquest, superficial i una mica vehement, troba el nom bonic, guiant-se només per la sensació acústica. L'Antoni Regordosa, més reflexiu, més intel·lectualitzat, diu que és un nom simbòlic. Això vol dir alguna cosa.

Hi ha noms que semblen fets expressos per a l'home que els porta. A Sabadell en tenim un grapat d'exemples, prou coneguts per a excusar-me de la feina de citar-los. Però, hi ha homes que semblen fets expressos per a un nom. L'exemple més típic d'aquest cas, no dubteu que és En Lluís Parcerissa.

En aquest senyor, el nom, l'home i l'obra estan tan ben lligats, que és impossible, per exemple, estudiar el nom prescindint de l'home i de l'obra, o vice-versa. Si l'un d'aquests tres termes justifica l'altre, aquest altre dona patrons de vida al primer. Penseu en allò de la força i del moviment.

«Si En Parcerissa no es digués Lluís — deia l'Antoni Regordosa, en el nostre primer article — segurament, faria versos». Jo, però, diria una altra cosa: «Si En Parcerissa hagués nascut poeta, el fet se les hauria arreglat de manera que mai del món li haurien posat Lluís». És una mica diferent, i — perdonem-me, amic Regordosa — una mica més exacte. «El nom no fa la cosa», diu el poble. «El nom fa la cosa», diu jo en aquest cas, prenent la frase en el sentit més material que es pugui.

Jo us invito ara, als que estiguen vagarosos a fer un experiment: cloueu els ulls i pronuncieu, sense emocionar-vos-hi massa, com si penséssiu en una altra cosa, cinquanta vegades seguides aquest nom: «Lluís Parcerissa». Arribarà un moment — vacil·lant entre la tentació i la quarentena vegada, jo he fet l'experiment i puc dir-ho — en el qual el nom pronunciat es tornarà inexpressiu i buit, no us suggerirà cap idea: sentireu només un soroll estrany, i pensareu: què és aquest soroll? Doncs, bé; quan hauréu arribat a aquest moment, procureu guardar ben bé la sensació que us produeix, i tindreu aleshores la quinta essència del nom. Obriu els ulls i reposeu una mica.

Tornem a tancar-los quan us vingui bé. Veureu un nas allargat avall, en combinació amb dues mandíbules — superior i inferior — donant la sensació d'un bell i harmònic conjunt. A cosa de dos dits sota el nas hi haurà una boca mig oberta, deixant veure unes dents regularment desenvolupades, molt netes — cosa que demostra que el propietari se les renta cada setmana — i una mica inclinades endavant, fent amb l'horitzontal del paladar un angle obert d'uns cinquanta cinc graus.

A l'extrem superior del nas — a banda i banda — dos ulls negres, alternament inexpressius i brigants, pessimistes i riolers. Al damunt d'un front estret, però que deixa comprendre que hi ha alguna cosa a dins, tindrà una gorra formidable, negra i torçada, una gorra única, que de

seguida pensareu que si no estigués sobre tot allò, seria ridícula.

Al damunt de la cara hi haurà una pell blanca, molt blanca, i al damunt de la pell — i de la gorra, també — una immobilitat faraònica. Aquesta cara, amb la gorra i tot, pendrà — encara que sembli impossible — una forma humana, i sortirà un cos perfecte, si no fos per les cames — llustroses! — Poseu aquest cos a la Rambla, i a les set del vespre, amb un cigar a la mà i donen-li vida si podeu. El cos començarà a caminar, lentament i amb molta gràcia. Mourà el cap a banda i banda, lentament, i amb molta gràcia, també, per a veure la gent que passi. S'escolerà una hora sencera així; a les vuit saludarà a algú, somriurà, com si digués: «Ja et coneix, herbe-ta...» i se n'anirà a sopar. Un home així, naturalment, ha d'ésser de la Junta d'alguna Associació de Música, tindrà algun premi en Jocs Florals de muntanya, farà excursions humorístiques, portarà sempre corbata llarga, etc., etc., i us vindrà un nom als llavis: Lluís Parcerissa. Qui és el que us ha posat a dintre aquest home?

La quinta essència del nom que havien repetit cinquanta vegades, mitja hora abans, ha treballat, creant un home per a encarnar-se.

WHITE

L'Exposició Domènec Soler

S'ha fet la inauguració oficial de l'Exposició Domènec Soler, a l'estatge de l'Acadèmia Catalana. Ultra l'element oficial, va assistir-hi una concurrència selectíssima. L'exposició és interessantíssima, i ja en parlarem degudament en una de les vinent edicions. Mentrestant, podem consignar que constitueix un dels més interessants números de les presents festes.

L'Aplec

El programa d'actes a celebrar durant el popularíssim Aplec de la Salut, deixa endevinar que enguany serà aquesta festa sabadellenca llinda de debò. Apart dels actes religiosos que tindran lloc a l'ermita, hi ha moltes festes profanes ben escalentes. Entre aquestes figuraran algunes audicions de sardanes.

Els Jocs Florals organitzats pel P. de Joventut «Arrahona», prometen veure's molt concorreguts.

Topada de trens a l'Arbós

A l'estació de l'Arbós (Penedès) toparen dos trens. Es trobava a l'esmentada estació un tren de mercaderies, i degut a una mala maniobra un tren de viatgers descendent li donà una forta topada, de la qual resultaren ferits, afortunadament lleus, vint viatgers.

Foren auxiliats pels empleats de l'estació i per alguns futbolistes de Moyà, servint-se del botiquí que portaven i del que hi havia a l'estació.

Pel dit motiu el tren de viatgers arribà a Barcelona amb prop d'una hora i mitja de retard.

Editorial Catalana

Telèfon 184 A

Escudellers, 10 bis - Barcelona

Aplec a Santa Coloma

Demà, diumenge, l'Ateneu de Sant Lluís Gonzaga, de Sant Andreu de Palomar, efectuarà un aplec de germanor catòlica al veïl poble de Santa Coloma de Gramanet, amb motiu de celebrar-se allí la Festa de la Verge de Montserrat i de Sant Jordi, patrons de Catalunya, que dijous passat i a anunciava el diligent corresponsal de LA VEU DE CATALUNYA en aquell poble, en la secció «Per les terres catalanes», d'aquest diari.

A les vuit del matí, missa de Comunió general, a la parroquia de Santa Coloma. A les deu, Ofici solemne, a tota orquestra, cantant-hi el cor de l'Ateneu. A dos quarts de dotze, proves d'entrenament de cross pels socis del Centre d'Esports Gramanet.

El migdia queda lliure, podent-se dinar al camp o a l'antiga «Fonda de cal Coronel», segons el gust de cadascú.

A les tres de la tarda, gran festival a l'aire lliure: Representació del drama patriòtic, en un acte, «Catalunya», per elements de Santa Coloma. Discurs per l'advocat En J. Burgada i Julià. I l'Elenc Artístic de l'Ateneu posarà en escena la comèdia dramàtica, en tres actes, de gran èxit, «Don Gonzalo o l'orgull del gec». Queden convidades a aquest aplec les famílies dels socis. Hora i lloc de sortida: A les set del matí, de la plaça de l'Església de Sant Andreu.

GIRONA

(Conferència de les 9 45 de la nit)

Els candidats a senadors

Avui han estat al Centre Catalanista els candidats a les senadureries d'aquesta «provincia» senyors marqués de Camps, Ferrer-Vidal i Trias. Han estat saludats per gran nombre de compromissaris i han rebut la seguretat de llur triomf.

Per ara no hi ha cap candidatura contrària i probablement no reeixiran els esforços per a formar-ne una, car no es trobaran tres «herois» que vulguin provar el ridícul.

De futbol

Ahir jugaren el Sabadell i el U. D. G., guanyant els sabadellencs per 4 a 0.

Incendi d'una fabrica de taps

A Llagostera es calà foc a una fabrica de taps de suro d'en Josep Roure, cremant-se existències per 50.000 pessetes.

Pedregada

Per diversos indrets de l'Empordà desaparregà ahir una forta pedregada, amb enormes perjudicis a l'agricultura.

El senyor Ventosa i Calvell

Es troba aquí el senyor Ventosa i Calvell, diputat a Cortes per Santa Coloma de Farnés.

La Costa

ARGENTONA. — Programa de les solemnis festes que el Patronat Obrer de Sant Isidre ha organitzat per al dia 15 de l'actual, en laor i glòria del seu excel·ls patró:

De bon matí, gran repic general de campanes com en els dies de gran festivitat.

A dos quarts de deu, passada per l'orquestra-cobla lluro de Mataró, anant al Patronat a buscar la Junta i administradors de les festes, per assistir al solemne ofici que es començarà a les deu, presidit pel nostre senyor rector i individus que componen l'esmentada Junta.

El meritiós cor de Filles de Maria cantarà la missa de la Immaculada de Ravanello, amb acompanyament d'harmonium i de la orquestra, sota la direcció del seu fundador, nostre benivolent ex-vicari mossèn Pius Pallàs, Pvre.

Enaltirà les glòries i virtuts del Sant el molt eloqüent orador reverend mossèn Josep Cardons, Pvre., beneficiat de Sant Felix de Sabadell. Tot seguit, després de l'ofici, es farà la tradicional processó que seguirà el curs de costum.

En la porta principal del Patronat es cantarà un religiós motet davant un altar del Sant.

Al matí, acabada la processó, es tocaran unes quantes sardanes en els patis del Patronat, per la valiosa cobla lluro.

A les tres tarda, l'esmentada cobla en el mateix Patronat, executarà altres belles sardanes.

A dos quarts de cinc es començarà la funció teatral amb el següent ordre:

I. Simfonia per l'orquestra.
II. La notable secció còmic-dramàtica del Patronat posarà en escena, amb tota cura i propietat, l'emocionant drama en tres actes i en prosa, «El Misteri del Bosc», obra de l'inspirat dramaturg En Manuel Gomis i Santis.

III. Com a fi de festa es representarà la divertida comèdia en un acte, original de N. A. Jané i Galan, denominada: «El camí de l'alegria».

En els entre-actes l'orquestra tocarà escollides peces de son repertori.

Degut al molt entusiasme que han despertat aquestes festes tan ben organitzades pel Patronat Obrer de Sant Isidre, hom creu que resultaran lluidíssimes, palesant-se els sentiments de pietat i catalanitat del poble.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

De les eleccions de senadors

Han arribat ja molts compromissaris per a les eleccions de senadors, havent presentat les credencials.

Per cert que molts d'ells estan indignats perquè en lloc dels bons que se'ls remetien abans, per a despeses de fons i viatge, els han donat 200 pessetes a cada un, cosa que creuen lesiu per a llur dignitat.

No tindria res d'estrany que alguns fessin vaga.

La candidatura oficial és formada pels senyors Pich i Pon, Elías de Molins i Joaquim Payà.

Aquest senyor és absolutament desconegut en aquestes terres. Diu que és una valència que feia política a Múrcia i que, en virtut del conveni de ministerials i ciervistes, es quedà sense representació parlamentària. Així, ens l'han facturat cap aquí com una reminiscència de l'antic cunierisme.

A més d'aquests tres senyors, solliciten vots els marquesos d'Argüero i Villosor, conservador el primer i jaumí el segon.

Carreres de cavalls

Demà, diumenge, tercera diada de la reunió d'enguany, presenta l'al·licient de les següents carreres:

Premi Ter (tanques). Inscrits: «Miss Lang», 71 quilos de N.E. Bertrand; «Beau», 65 quilos d'En V. Pueyo; i «Rigoletto», 61 quilos d'En J. d'Olivares.

Premi Montseny (steeple-chase). Inscrits: «Bon Papà», 75 quilos de N.E. Bertrand; «Laredo», 73 quilos de N.A. Barreiro; «Santander II», 72 quilos d'En J. Lieux; «Alonso», 70 quilos d'En V. Pueyo i «Begg», 70 quilos de Caçadors Tetuan.

Premi Prat (a reclamar). Inscrits: «Verbenera», 56 quilos d'En V. Pueyo; «Capucine», 52 quilos de Rivera-B. de Güell; «Saylor Lass», 52 quilos d'En R. de Pícol; «Andalouse», 50 quilos d'En J. Lieux; «Reverte», 46 quilos de V. i M. de la Cruz.

Premi C. Fabra (handicap). Inscrits: «Willow», 65 quilos del M. de San Miguel; «Mimosa», 60 quilos i «Sennah», 58 quilos d'En J. Lieux; «Flying Post», 56 quilos d'En V. Pueyo; «Wye Valley», 53 quilos de Rivera-B. de Güell; «Collier», 51 quilos d'En A. Francia i «Purple Heron», 49 quilos d'En P. de Arana.

Premi Ukko. Inscrits: «Jauja», 66 quilos d'En V. Pueyo; «Reus», 62 quilos de N.A. Abad; «Cylmay», 60 quilos i «Rose d'Or», 60 quilos d'En J. Lieux; «Antonio», 56 quilos del M. de Sant Miguel; «South of Iprès», 50 quilos de N.E. Bertrand i «Squash», 59 quilos de N.A. Francia.

Premi Barcelona - Turf. Inscrits: «Rambla», 53 quilos de Dragons Santiago; «Rocamboles», 52 quilos de N.A. Barreiro; «Capucine», 51 quilos de Rivera-B. de Güell; «Antiquité», 45 quilos d'En J. Mata.

LLEYDA

(Conferència de les 9 30 de la nit)

La Festa Major

La Festa Major ha anat seguint complint-se el programa, llevat del de l'aviació car avui tampoc ha arribat l'aviador. No se sap el motiu, perquè no s'ha rebut cap telegrama.

A la seva hora s'han fet a la Casua tres quiqui iap setino ste lemp, tasi, patró de Lleyda. A la tarda va sortir la processó, que ha resultat molt lluida.

Hi assistí la majoria de l'Ajuntament i altres autoritats.

A la Rambla de Ferran es notà una gran afluència de forasters.

Igualment passà en els llocs on es toquen sardanes.

Avui la cobla ha anat a la Presa a tocar en obsequi als presos.

Avui s'engegarà un Castell de foc japonès.

Avui no han sortit els diaris.

Demà, a la tarda, es faran els Jocs Florals, essent president l'eminent prosista En Prudenci Bertrana i reina de la Festa la formosíssima senyoreta Elena Sol, filla del nostre prestigiós amic el president de la Diputació i Conseller de la Mancomunitat de Catalunya En Romà Sol.

S'ha fet un segon partit entre el Racing de Samà i el Joventut, guanyant el primer per un a zero.

Altres noves

Anit passada marxaren a Barcelona la Banda Municipal i els regidors barcelonins que vingueren amb ella. Els acomiadaren l'alcalde i els regidors lleidatans.

—Es troba aquí l'ex-president de la nostra Diputació i Conseller de la Mancomunitat de Catalunya don Josep Maria España, candidat a una de les senadureries per la nostra «provincia».

Futbolista que mor

Diumenge, en un partit de futbol de Torredembarra, un dels jugadors rebé un cop de pilota a la cara. El mal s'ha agreujat i avui el disortat jugador ha mort.

Premi

Als Jocs Florals de Cuba obtingué el premi de les obres teatrals el nostre bon amic don Josep Maria Poblet i Guarro, per una obra en dos actes titulada «El que no pot retrobar-se».

Guanyadors probables:

Premi Ter: «Miss Lang».
Premi Montseny: «Bon Papà».
Premi Prat: «Verbenera» i «Andalouse».
Premi C. Fabra: «Quadra Lieux» i «Flying Post».
Premi Ukko: «Antonio», i «South of Iprès».
Premi Barcelona: - Turf: «Capucine» i «Rocamboles». — WHIP.

WHIP

Per l'ensenyament català

Van endavant els treballs d'organització del X concurs nacional de Història de Catalunya i I de Geografia de Catalunya que es celebrarà els dies 20 i 21 del mes que som.

Els exercicis segurament es celebraran en el Palau de la Generalitat i el repartiment de premis al Saló de Cent de la Casa de la Ciutat.

GARATGE ELÈCTRIC
MOYÀ 6y8. (ARIBAU y DIAGONAL)

Agència exclusiva dels acumuladors: **Exide**

CAMISERIA SANS
Boqueria, 32
Especialitat en camises a mida

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Butlletí internacional

12 de maig de 1923

LA GUERRA CIVIL A IRLANDA

La pacificació d'Irlanda, que semblava imminent, ha ensopegat amb noves dificultats. Contestant una pregunta de Mr. Thomas Johnston, el President Cosgrave ha declarat al Parlament irlandès que les negociacions amb Eamonn de Valera han fracassat definitivament.

N'Eamonn de Valera havia demanat una entrevista amb els senadors Jameson i Douglas per a discutir les condicions de la pau. El President Cosgrave no accedí a la conferència personal, però fou sotmès a De Valera un document amb les condicions que oferia el govern irlandès. Eren aquestes: a) Totes les qüestions polítiques seran resoltes pel vot de la majoria dels representants elegits pel poble; b) El poble té dret a recollir totes les armes mortíferes del país sota la inspecció del poder executiu responsable; c) La rendició de les armes serà la condició prèvia a l'alliberament dels presos, els quals hauran de subscriure les dues primeres condicions.

De Valera no acceptà aquestes condicions, proposant, en canvi, unes noves eleccions generals que haurien de celebrar-se abans del 15 de setembre, observant-se, mentrestant, una mena d'armistici i conservant lliures armes en dipòsit tant les tropes de l'Estat Lliure com els republicans.

El govern contestà que no podia revisar-se la qüestió del jurament, que el control de les armes per l'Estat Lliure era indispensable, i que els presoners serien alliberats en la forma proposada pel President Cosgrave. Per a facilitar la recollida d'armes el govern no tenia inconvenient a encarregar-ne als bisbes i als rectors dels pobles.

De Valera ha replicat que no podia acceptar aquestes condicions.

Es a dir, la situació esdevé igual que fa quinze dies, quan la pacificació semblava imminent.

Al districte de Blessington, comtat de Wicklow, ha aparegut un nou guerriller, Plunkett, qui amb un centenar d'homes maniobra molt hàbilment i té en constant inquietud les tropes de l'Estat Lliure. Però l'opinió general és que els republicans no podran prolongar gaire la resistència. El govern de l'Estat Lliure compta, indubtablement, amb l'adhésió de la majoria dels irlandesos.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

La nota d'Angora a França

Angora, 11. — S'assegura que la contesta del Govern d'Angora a la nota de protesta de França està redactada en termes molt conciliadors. — Havas.

Constantinoble, 11. — Contestant a la gestió feta pel representant francès sobre la incautació de les caixes de candels de's Bancs d'Emirne, el representant d'Angora, Adnan bey ha declarat que la llei concernent als béns abandonats està en ple vigor i ha de complimentar-se.

En el referent als subdits francesos, manifesta que poden presentar les seves reclamacions a la Comissió de liquidació, fent valdre els seus drets. — Havas.

Raid d'aviació interromput a Metz

París, 11. — En arribar a Metz i a conseqüència del temporal regnant en aquella comarca, l'aviador francès comandant senyor Guillemín s'ha vist obligat a abandonar el raid que venia realitzant per a obtenir la Copa Michelin. — Havas.

Polònia i Danzic

Varsòvia, 11. — A conseqüència d'haver ocupat la policia la Cambra de Comerç polonesa a Danzic han quedat ajornades les negociacions econòmiques entre Polònia i Danzic. — Havas.

L'assassinat de Vorovski

Lausana, 11. — L'assassinat del delegat rus senyor Vorovski, continuïx, a judici de les Delegacions estrangeres, un fet important tota vegada que lamentable, però que no ha de repercutir en res ni per a res en el curs de les negociacions. — Havas.

Lausana, 11. — Ha declarat novament Conradi, autor de la mort del senyor Vorovski.

Davant del Jutge d'Instrucció ha manifestat que la responsabilitat del fet recau únicament sobre ell, doncs procedí espontàniament i sense cap complicitat.

Afirmà que la seva dona, que és polaca de naixement no sabia res en absolut dels seus propòsits.

He obrat, afegí, mogut pel desig de venjança, doncs alguns individus de la meua família han estat emprisonats i executats pels soviets.

Va dir que estigué lluitant a Rússia a les ordres de Denikine i de Wrangel contra l'exèrcit roig. — Havas.

Berna, 11. — El Consell federal en sessió celebrada avui ha protestat contra l'assassinat del delegat rus senyor Vorovski, en nom de la moral i de la llei.

Acordà també remetre a Lausana un alt funcionari per a donar el condol a la família del mort i a la Delegació russa i visitar els ferits. — Havas.

Berna, 12. — El Consell federal, en la sessió celebrada ahir, va resoldre que es visin per les autoritats helvètiques a Alemanya els passaports que ha demanat el cap de la Missió soviètica de Berlín, la qual es proposa traslladar a Lausana, amb l'objecte de recollir el cadàver del senyor Vorovski. — Havas.

Lausana, 12. — Acabada l'operació de l'embalsament del cadàver del que fou delegat de Rússia, senyor Vorovski, ha estat col·locat al taüt. Quan se celebrin les exequies funeràries, acte que revesirà gran solemnitat, seran traslladades les despulles mortals a Moscou. — Havas.

Lausana, 12. — Avui serà embalsamat el cadàver del delegat rus senyor Vorovski.

La policia, amb l'objecte de descartar la seva responsabilitat, ha invocat el caràcter no oficial del senyor Vorovski, el qual declinà tots els oferiments de protecció que se li feren, i, d'entès, comunicà a la policia suïssa les amenaces que venia essent objecte.

L'ex-periodista alemany, únic que ha resultat il·les dels quatre individus que integraven la delegació russa, serà el que dirigirà ara els treballs de la dita delegació.

L'estat dels ferits millora. — Havas.

Lausana, 12. — Es diu que la delegació russa, encara que està protegida per la policia helvètica, ha manifestat el temor d'ésser objecte d'algun atemptat per part dels armenis. — Havas.

Mort de Braun

París, 11. — Telegrafien de Berlín al Journal, anunciant la mort del president del Consell econòmic de l'Imperi, senyor Braun. — Havas.

Grècia i Turquia

París, 11. — Segons un telegrama d'Atenes que publiquen els periòdics, sembla que el Govern grec reivindica el seu dret de concertar una pau separada amb Turquia, al·legant que la solució dels assumptes en litigi entre Turquia i les potències aliades, dificulta l'arrajament del conflicte grec-turc. — Havas.

Els feixistes de França

Roma, 11. — Es creu imminent la dissolució dels grups feixistes constituits a França. — Havas.

Els captius de Xanturg

Pequin, 11. — Els bandolers de Xanturg reclamen pels europeus capturats una forta indemnització que augmenta cada dia.

Per a l'alliberació dels presoners han fixat un termini que acaba el dia 12 del corrent.

El cos diplomàtic ha renovat les seves reclamacions al Govern.

L'herència Bernain

París, 11. — La sentència del Tribunal d'apel·lació que enten en el testament Bernai reconeix a la vídua com legatària universal, rebutjant l'acusació de falsificació.

La fortuna disputada puja a tres milions d'efranes. — Havas.

La Conferència de Lausana

Lausana, 11. — El Comitè polític ha discutit la participació eventual de Bèlgica, Polònia, Txeco-eslovàquia i Portugal en l'elaboració de la clàusula econòmica del Tractat de Pau.

El cap de la delegació turca, Ismet Balix, ha declarat que no podia negociar solament amb les potències invitades.

Els aliats insistiran perquè Turquia acabi amb els dits estats tractats econòmics amb les mateixes bases que el Tractat en preparació.

Els representants de Sèrbia, Grècia i Anglaterra, han protestat contra la pretensió turca de protegir a les minories musulmanes d'Iugoslàvia i de Grècia. — Havas.

L'administració del Sarre

Londres, 11. — A la Cambra dels Comuns Mr. John Simon presenta una moció de censura contra la comissió anglesa al Sarre.

Mr. Mac neill recorda que la problema ja és molt difícil l'administració del Sarre. Afegix que no creu oportú convocar per aquest assumpte el Consell de la Societat de les Nacions. Insisteix en la necessitat de mantenir l'aliança franco-britànica, malgrat de les divergències actuals.

La moció de Mr. Simon és rebutjada per 218 vots contra 143. — Havas.

Anglaterra i Rússia

Londres, 11. — El partit laborista ha decidit recomanar als Soviets que s'abstinguin de tot acte susceptible de precipitar les hostilitats amb Anglaterra. — Havas.

Londres, 12. — Ha estat posada en llibertat per ordre del Govern dels Soviets, la tripulació del vaixell pesquer que fou capturat el dia 7 del corrent. — Havas.

Londres, 12. — Contestant a la comunicació que la Gran Bretanya dirigí el dia 28 del passat mes d'abril als Soviets, aquests consenten en sotmetre a una conferència de potències interessades la qüestió de les aigües territorials russes, fins un límit que deixi a salvo i completament intacta la sobirania de Rússia. — Havas.

Londres, 12. — S'espera a Krassin, d'un moment a altre.

Se li suposen vius desigs d'evitar la ruptura entre Rússia i Anglaterra.

El Consell nacional laborista publica un comunicat en el qual desaprova els termes de l'ultimatum que el Govern anglès dirigí als Soviets, i proposa arranjat la qüestió per la intermediació d'una conferència o d'un arbitratge internacional.

La fracció laborista russa, denominada democrata-social, ha rebutjat el pendre part en la manifestació que avui realitzen els laboristes per a protestar de l'ultimatum anglès. — Havas.

El pintor Masriera a Londres

Londres, 12. — L'ambaixador d'Espanya, senyor Merry del Val, ha inaugurat en el «Fine Art Society» una notable exposició de quadros del pintor català Lluís Masriera.

Acompanyaven al senyor Merry del Val la seva esposa, el comte de Prader i altre personal de l'ambaixada i consular espanyols, el president de la Cambra de Comerç espanyola i el ministre de Portugal a Londres.

En aquesta exposició s'exhibeixen també algunes joies artístiques, obra d'Enric Masriera, germà del pintor.

Ambedós artistes foren molt felicitats per les notables obres que figuren en l'exposició, cridant especialment l'atenció de quantes personalitats assistiren a l'acte el quadre titulat «Home del gall».

Una de les coses més notables de l'exposició és la nota que resulta del fort colorit dels quadros, dels quals ja se n'han venut gran nombre. — Havas.

El cardenal Vico a Lisieux

Roma, 12. — El cardenal Vico representarà a Su Santitat, acompanyat de Monsenyor Dante, en el Triduum solemne que se celebrà els dies 28, 29, 30, a Lisieux. — Havas.

La vaga de Comunicacions a Bèlgica

Brussel·les, 12. — Hi ha gran malestar entre les empleats de correus, d'Anvers i Liege, fins el punt que tem que esclati la vaga. — Havas.

La situació al Ruhr

Dusseldorf, 11. — Els agents de les autoritats d'ocupació s'han apoderat d'uns automòbils que portaven 1.500 milions de marcs destinats al pagament del personal de les mines de la casa Maties Stinnes i del Zollverein. Aquesta entitat devia 300 mil francs en concepte de drets de duanes. — Havas.

Dusseldorf, 12. — Davant del Consell de guerra d'aquesta ciutat s'ha vist el recurs interposat per l'alcalde de Essen, senyor Schaefer, contra la sentència d'altres dos Consells que l'havien condemnat a dos i tres anys de presó, per negar-se a acatar les ordres de les autoritats d'ocupació.

El senyor Schaefer ha estat condemnat definitivament a un de presó i al pagament de deu milions de marcs en concepte de multa. — Havas.

Berlín, 12. — Comuniquen de Frankfurt a la «Gasetta de Voss», que el projecte de policia ha ordenat la detenció de tota persona que arribés en un tren conduït per les autoritats franceses. — Havas.

Essen, 12. — Un automòbil de les fàbriques Krupp, ocupat per nombrosos obrers, ha topat contra una muralla, morint, a conseqüència de l'accident, un dels ocupants, i resultant ferits 22. — Havas.

Essen, 12. — Ha estat detingut i traslladat després a Werden, el director de l'Oficina de Telègrafs d'aquesta població.

Un Consell de guerra ha condemnat diversos funcionaris alemanys, residents en la seva actitud de resistència passiva a les autoritats franceses de l'ocupació del Ruhr, diverses penes que oscil·len entre dos i nou mesos de presó. Els han estat imposades diverses multes, que oscil·len entre tretant mil i dos cents mil marcs.

París, 12. — L'Humanité, diu que per a protestar de què continuïn emprant el diputat alemany Hoeftlein i el llibertari Pleri, han començat la vaga de la fam. — Havas.

Essen, 12. — Ha acabat la vaga proclamada pels Sindicats obrers en so de protesta contra les sentències dictades en la causa seguida als directores de la Fàbrica Krupp.

La dita vaga ha transcorregut sense incidents, i durant aquesta hi ha gué calma completa, i si bé és cert que disminui l'animació general, no és exacte, com s'ha dit, que s'hagués suspès la circulació i que estiguessin desertis els carrers.

Resulta, doncs, que han fallat els anuncis i auguris propalats per Berlín respecte de què havien d'esdevenir esdeveniments a Essen, a conseqüència dels processos de Werden. — Havas.

Coblença, 11. — Han estat decretades dues centes trenta cinc noves expulsions de funcionaris, en sa majoria de Correus i Ferrocarrils. — Havas.

Bèlgica i Espanya

Brussel·les, 12. — Contestant al telegrama del ministre d'Estat espanyol senyor Alba, en el qual aquest dona les gràcies per la grandiosa recepció dispensada als reis a Bèlgica, i afegeix que treballarà amb activitat per a estrenyer més les relacions que uneixen ja Espanya i Bèlgica, relacions que han de trobar una expressió positiva per al bé i satisfacció dels dos països en l'ordre polític, econòmic i comercial, el ministre de Negocis estrangers de Bèlgica senyor Jaspar ha telegrafiat a l'espanyol senyor Alba mostrant-se molt complagut per la seva salutació.

Afegeix el ministre belga que res li serà més agradable que contribuir amb l'ajuda del seu col·lega espanyol, al desenvolupament de les relacions econòmiques entre les dues nacions, lligades per una amistat que s'ha manifestat d'una manera tan brillant amb motiu del viatge dels sobirans espanyols. — Havas.

El port de Salònica

Berlín, 12. — Els senyors Minichich i Alexandrix, ministres de Negocis estrangers de Sèrbia i Grècia, respectivament, han signat el conveni concertat entre aquests països, referent a la zona lliure de Salònica. — Havas.

Les notes d'Anglaterra i Itàlia

Londres, 12. — La comunicació de la resposta del Govern italià a la nota alemanya ha arribat aquesta tarda. Circula el rumor de què, en la seva contesta a la dita nota, Anglaterra refusarà l'argument alemany, que sosté que l'ocupació del Ruhr constitueix una violació del Tractat de Versalles. — Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Dissabte, 12 de maig de 1923

Per Catalunya i la Mancomunitat

CAL que tots els compromissaris nacionalistes, que han de pendre part en les eleccions de senadors, pensin, en emetre llur vot, en la necessitat d'afirmar la unitat de Catalunya, la concreció viva de la qual és la nostra Mancomunitat, govern incipient de la pàtria retrobada i renascuda.

Es per això que la candidatura de la Lliga, que amb tant entusiasme ha estat acollida arreu, no és una candidatura provincial, sinó una candidatura de tot Catalunya. I Barcelona, en votar una candidatura integrada, en part, per consellers de la Mancomunitat, de Lleida i Girona, demostrarà, una vegada més, que sent tota la grandesa i tota la responsabilitat d'ésser la capital de Catalunya.

Els vots dels compromissaris catalans duren al Senat espanyol una minoria forta i intelligent, que sabrà defensar a l'Alta Cambra els drets imprescriptibles de Catalunya i la tasca benemèrita i patriòtica de la Mancomunitat, tasca de restauració de les valors ètniques, tasca de redreçament i de cultura, que reincorpora la nostra volguda terra als corrents universals i a la civilització europea.

Car, el catalanisme no és, com han dit tantes voltes a Madrid, una regressió. És una restauració.

Cal que restaurem totes les nostres coses en Catalunya. I aquesta obra magna de restauració integral és la que realitza la Mancomunitat de Catalunya, seguint les glorioses vies que assenyalà el seu inoblidable fundador, el Gran Català, N'Enric Prat de la Riba, alguns dels més il·lustres col·laboradors del qual integren ara la nostra candidatura per a senadors.

Proclamem, doncs, una altra vegada, la unitat nacional de Catalunya. Defensem l'obra constructiva de la Mancomunitat. I afirmem alhora, amb la immanència del plet català, el dret de Catalunya a la vida i a la llibertat dels pobles cultes.

Municipi

PRESENT A LA CIUTAT

La Comissió de Cultura ha acordat proposar a l'Ajuntament: que s'expressi a dotze Camilla Casas i Jover, vídua de don Wenceslau Guarro, el viu agraïment de la Corporació per la oferta perpetua i gratuïta que fa d'una finca urbana situada en aquesta ciutat, carrers de Sant Joan de Malta, Corta Catalanes i Plaça de Valenti Almirall, per a instal·lar a la dita finca unes noves escoles per a noies filles de famílies pobres; que l'acte de pendre possessió de l'Ajuntament de la finca, revestint la popularitat i solemnitat que la importància de la donació requereix; i que les escoles que s'instal·lin a l'esmentada finca portin el nom de la generosa donant, com a testimoni perpetu de l'agraïment del poble de Barcelona.

ELS MONUMENTS A FORTUNY I A GRANADOS

Que la quantitat de 30.000 pessetes destinada per a contribuir a l'erecció en aquesta ciutat dels monuments a Marian Fortuny i a Enric Granados, es distribueixi per parts iguals entre les Juntes o Comissions encarregades de la construcció dels dits monuments.

EL CONCURS D'HISTORIA I GEOGRAFIA DE CATALUNYA

Que es destini la quantitat de 1.000 pessetes per a contribuir a les despeses que ocasionin amb motiu del X Concurs nacional de la Història de Catalunya i primer de Geografia que, patrocinat per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, se celebrarà en aquesta ciutat els dies 20 i 21 del corrent.

DE BELLES ARTS CONCERT A L'EXPOSICIO

El primer festival que se celebrarà a l'Exposició de Primavera serà demà, a dos quarts de sis de la tarda, amb el següent programa:

Primera part: — (Música francesa): «Phedre» obertura, Massenet; III. «Marche Hongroise de la Damnation de Faust», Berlioz, (instrumentació Oliva).

Segona part: — I. «Patricie», obertura, Bizet; II. «Phaeton», poema simfònic, Saint-saëns; III. «La Boite à Joujoux», Debussy; IV. «Dejanire», Saint-Saëns, (selecció i arranjament: Lamotte de Grignon).

DELEGACIONS

L'Alcaldia ha delegat la seva representació en el tinent d'alcalde senyor Cararach per a la festa de les lletres catalanes que se celebrarà demà al Centre Popular Català de Sant Andreu; en el tinent d'alcalde senyor Nouell, per a la festa religiosa que celebrarà dimarts vinent, a la parroquia dels Josepets, la Confraria de Sant Isidre de Gràcia, i en el regidor senyor Tusquets per a la que celebrarà la de Sant Gervasi el mateix dia a l'església de la Bonanova.

CRIDA

El Negociat municipal d'Urbanització i

Reforma interessa la presentació de don Ramon Brufau i Balcells, el domicili del qual s'ignora.

CONCERT DE CAP D'ANY DE L'ESCOLA DE BOSCH

En celebració del novè aniversari de la fundació de les Escoles de Bosch del Parc de Montjuich i inauguració del nou pavelló, demà, a les cinc de la tarda, tindrà lloc als locals i jardins de l'esmentada Escola una festa en la qual donarà un escol·lit recital de cançons la distingida professora de cant de l'Escola municipal de Música, senyoreta Andreu Fornells, figurant en el programa cançons de Schubert, Grieg, Franck, Jaques-Dalcroze, Nicolau i Fornells.

Els alumnes, en obsequi als últims moments de l'any, executaran una escollida sessió de cançons i jocs d'infants.

Els parlamentaris catalans

Una reunió importantíssima

Sabem que un dels dies de la setmana vinent es celebrarà una importantíssima reunió de parlamentaris nacionalistes, els acords de la qual seran de molta transcendència.

Funció a benefici de l'«Associació Catalana de la Premsa»

Dimarts vinent, dia 15 del que sora l'Associació Catalana de la Premsa, donarà al Teatre Català Romea la funció que ha organitzat a benefici de la seva caixa de germanor.

El programa estarà format per l'obra de gran èxit del poeta En Josep Maria de Sagarra «El Foc de les Ginesteres», estrenada darrerament.

Amb ocasió d'aquesta vetllada s'estrenarà l'obra en un acte i en vers premiada en el concurs d'obres teatrals organitzat per l'Associació Catalana de la Premsa, «Cançó d'una nit d'estiu», original d'En Josep Maria de Sagarra.

La vetllada, per les sollicituds de localitats que hi ha, promet revestir gran brillantesa.

Les Idees i les Imatges

LA POLITICA ESTRANGERA DEL CRIM INTERIOR

Els processos i les execucions reents i les possibilitats de nous processos de noves execucions, han atorgat al Govern dels Soviets russos, una volta encara, l'atenció i la indignació mundials.

Des de fa temps que havem observat, preocupant-nos extraordinàriament, el període, l'esgraiat, el sistemàtic procediment de represió brutal i esbombadissa, emprat pel Bolxevisme, molt aptes per a suscitar la civisme, mal laptés per a suscitar la colera i les protestes d'arreu del món. No havem mai cregut que els Bolxevics representin co que precisament ells pretenen representar: el sentit ni el sentiment d'humanitat. Tanmateix no els havem mai pres per uns botxins fells, ni, menys encara, per uns assassins vulgars o estúpids i crudels. Des d'un bon principi ells obcequen i segueixen un pla: un pla pregonament i aferrissadament nacionalista. L'ur internacionalisme — com diguerem un jorn — és només de façana; en el fons cova el més imperialista i abrandat dels nacionalismes.

Els Soviets Russos exploten meravellosament bé, per a fins de consolidació interna, el crim interior. Com més indignació determinen a l'estranger llurs dràstiques disposicions i més notes de protestes i més amenaces de represàlies i d'intervenció produeixen, més es reforça llur joc i llur autoritat, car el poble rus, més que cap altre poble, segons sembla, és irradicadament sensible a tota ingerència i a tot gest de pretesa superioritat externa envers la seva raça i el seu país.

Els comissaris soviètics dels Afers Forans, de temps ha que marxobren a base d'aquesta formidable plataforma nacional indirecta.

La política estrangera del crim interior val a dir que els ha donat fins ara molts bons resultats.

Es de suposar, doncs, que continuaran fent-ne us i abus tot el temps que la inhabilitat i divisió diplomàtica internacional democràtica-jurídica-capitalista, que el món civilitzat sofreix avui en dia, els ho permeti.

JOSEF MARIA JUNOY

Govern civil

VISITES

El governador ha fet visites de compliment al nou comandant de Marina i al nou cònsol de l'Uruguai.

AVIS A UNS MESTRES

La Secció administrativa d'ensenyament primari avisa als mestres senyors Josep M. Encina, Lluís Dauró, Assumpció Riera, Severiana Calvo, Francisca Pla, Ernestina Rebull, Maria Prat, Laura Mora, Josepa Nadal, Josepa Garcia, Otilia Martínez, Joan Dorca, Marta Arisa i Lluís Lana, que deixaren de presentar durant el mes de febrer últim el pressupost de material de la respectiva Escola corresponent a l'exercici actual de 1923 a 1924, que ho han de fer en el termini de cinc dies. Si no ho fan, perdran el dret a cobrar la consignació.

NOVES LINES D'AUTOMOBILS

El Negociat d'Automòbils anuncia al públic, perquè pugui presentar reclamacions per escrit durant el termini de vuit dies, que don Amat Ubach i Salles sollicita autorització per a establir un servei públic d'automòbils entre Avinyó i Manresa, i que don Josep Guandi i Alemany sollicita igualment autorització per a establir un servei públic d'automòbils entre Sant Antoni de Vilamajor i Llinàs.

Eleccions de Senadors

Candidatura de Barcelona

La Comissió d'Acció Política de la Lliga Regionalista ha acordat presentar per les vinentes eleccions de senadors per Barcelona, que seran demà, diumenge, dia 13 de maig, la següent candidatura, formada pels senyors:

En Lluís Duran i Ventosa
En Josep Estadella i Arnó
En Ricard Ramos i Cordero
N'Agustí Riera i Pau

Recomanem, doncs, a tots els nostres amics, diputats de la Mancomunitat i compromissaris de tots els municipis de la «provincia» de Barcelona que votin íntegra aquesta candidatura.

Dictari del compromissari nacionalista

PROVINCIA DE BARCELONA

A les deu de la nit, al Xampany d'Honor que tindrà lloc a l'estatge social de la Lliga Regionalista, carrer de Boters, 4 (plaça de la Cucurulla).

Demà, diumenge, a les deu en punt del matí, ha d'ésser, novament, a la Diputació, per pendre part en l'elecció dels quatre candidats, senyors:

En Lluís Duran i Ventosa
En Josep Estadella i Arnó
En Ricard Ramos i Cordero
N'Agustí Riera i Pau

A l'Econòmica d'Amics del País

Demà, dia 13 de maig, a les deu en punt del matí, començarà l'acte de votació de senador per les Econòmiques d'Amics del País. És candidat el senyor

En Joan Garriga i Massó

L'acte tindrà lloc al local de l'Econòmica de Barcelona, carrer de Sant Sever, núm. 5, en el qual acte han d'ésser presents els compromissaris elegits en son dia.

Candidatura de Girona

Per la «provincia» de Girona, la candidatura dels nostres amics està constituïda per les prestigioses personalitats següent:

Qüestions socials

VAGA

Alltra vegada s'han declarat en vaga uns 500 obrers de les obres de construcció del ferrocarril de via estreta entre Sant Vicens de Castellet i Manresa. El motiu és protestar d'haver estat despatxats dos obrers. L'empresa ha resolt desfer-se de tot el personal i suspendre les obres indefinidament.

ASSEMBLEA GENERAL

Demà diumenge, a les deu del matí, celebraran una assemblea general els obrers i empleats de la Catalana de Gas i Electricitat, a l'objecte de tractar sobre els punts següents:

Lectura i aprovació de l'acte de la sessió anterior. Modificació d'algun article del Reglament. Discussió de les bases que han de presentar a l'empresa.

Aquesta assemblea es celebrarà en el local del sindicat lliure professional de cambriers i cuiners, carrer de Ponent, 64.

Generalitat

COMISSIO PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes de la Secció de Comptes Municipals:

Dictàmens d'aprovació dels Comptes del Laboratori dels partits d'Igualada i Sant Feliu del Llobregat, corresponents als anys 1920-21 i 1921-22.

Assaigs i anàlisis efectuats pel Laboratori general de la Mancomunitat durant el mes d'abril.

En Carles de Camps i d'Oiznellen
Marqués de Camps
En Lluís Ferrer-Vidal i Soler
En Bartomeu Trias i Comas

Candidatura de Lleida

Per la «provincia» de Lleida, els nostres amics votaran la candidatura dels senyors següents, tots ben coneguts pels serveis prestats a Catalunya:

En Josep M.ª España
En Joan Maluquer i Viladot
En Pere G. Maristany
Comte de Lavem

Barcelona

Al matí, a la Diputació

Aquest matí, a les deu, s'ha constituït la mesa d'edat preparatòria per la votació de senadors que tindrà lloc demà.

Formaven la mesa el president de la Diputació, senyor Vallès i Pujals, designat per la llei, i els quatre compromissaris senyors Ramon Cabra, Josep M. Draper, Ignasi Nadal i Camp i Francesc Salas i Bellvé.

S'ha procedit a la remesa de credencials als compromissaris, i, completat aquest precepte legal, s'ha aixecat la sessió.

A la tarda

Avui, a les quatre en punt de la tarda, al Saló de Cent de Sant Jordi, del Palau de la Generalitat, s'ha celebrat la sessió reglamentària per a procedir a la constitució de la mesa definitiva que ha de presidir demà l'elecció de senadors per la provincia de Barcelona.

Presidí l'acte el president de la Diputació, don Joan Vallès i Pujals, acompanyat de la mesa d'edat constituïda aquest matí, i després de les formalitats reglamentàries ha conversat l'elecció de secretaris i escrutadors, votant primer els senyors diputats provincials i tot seguit els senyors compromissaris que eren cridats per districtes judicials.

Acabada la votació, sense cap incident ni protesta, s'ha procedit a l'escrutini que ha donat el següent resultat:

Don Joan Moragas Muñoz, 209 vots.
Don Bonaventura M.ª Plaça i Tapes, 207.

Don Josep Nonell i Pujol, 52.
Don Josep Planas i Robert, 42.

Foren proclamats secretaris escrutadors tots quatre, sense oposició, i després de posicionar-se del càrrec fou alçada la sessió, que seguirà demà, a les deu en punt del matí.

Materials petris, 5; ciment i aglomerats, 3; ferros i acers, 2; cables i filferros, 3; aparellatge elèctric, 4; aparellatge elèctric de mesura, 4; motors elèctrics, 1; olis per a transformadors, 4; anàlisis de calces, 2; de minerals, 1; de cautxus, 4; de barnissos i colors, 3; d'aliments, 2; assaigs de filats, 3. Total, 47.

Polítiques

ES DIU QUE...

A persones que estan en relació amb militars els hem sentit dir que entre aquests elements hi ha actualment molta frisança deguda a haver estat fixat un termini a una alta personalitat política a fi que determini la seva actitud i la dels seus companys de govern respecte a les responsabilitats de caràcter militar i administratiu i a fi també que adopti disposicions concretes per a posar fi al terrorisme que pateix Barcelona.

Afegeixen les dites persones que el termini fixat acaba demà, diumenge.

LES ELECCIONS A OMELLS DE NAGAYA

Els electors del poble d'Omells de Nagaya, districte electoral de Cervera, han adreçat una carta al senyor Domènec Puig protestant contra les manifestacions que feu a la Junta d'Escrutini.

Precisament a Omells de Nagaya les eleccions foren fetes amb total legalitat. Fou un veritable moviment d'opinió a favor de la candidatura que simbolitzava la llibertat de Catalunya i en contra de la que representava l'hostilitat a les aspiracions catalanistes.

Les lleis de la cortesia

DEIA En Jaume Bofill i Matas, en un bell parlament pronunciat el primer de setembre de 1922 a l'Assemblea de la Mancomunitat, enaltint les lleis de la cortesia, que, de vegades, el compliment és una demostració de força. És veritat. I és també exacte que el compliment constitueix, moltes vegades, una demostració de feblesa, de feblesa moral i de feblesa política.

Els mancaments contra l'educació són, el mateix en la vida social que en la política, demostracions deplorables de feblesa. Aquesta feblesa, de la qual els mancaments contra les lleis essencials de la cortesia són alhora causa i efecte, constitueix, per als pobles i per als individus, un greu perill, el perill fatal de totes les febleses.

La famosa Escola de la Lliga, tan amorosivament cantada pel mateix En Jaume Bofill i Matas, és, alhora que un fogar d'amor a Catalunya, una càtedra d'educació política. Tothom ho ha reconegut. La Lliga ha volgut fer — i ha fet — patriotes i ciutadans. Patriotes, per als quals la llibertat de Catalunya és l'ideal suprem i constant que sura per damunt de totes les anècdotes i inspira tots llurs actes. Ciutadans, per als quals el respecte a les opinions i a les actuacions d'altri és un imperatiu de la pròpia consciència.

Aquesta doble tasca esdevenia molt més necessària a Catalunya que en cap altre poble, car els segles de decadència i dominació forastera havien empeltat en l'ànima assenyada i clara de la nostra terra elements exòtics d'intransigència, fanatisme i tirania, que calia foragitar, per tal que poguéssim restituir a l'esperit catalanès la seva original transparència i fortitud. L'educació de la ciutadania era, doncs, una part importantíssima de la nostra renaixença integral. Era una restauració d'aquella pàtria, d'aquella terra, «plena de lleialtat» dels temps heroics de la gloriosa dinastia catalana. Era una depuració del geni aborigen, mai més per segles d'influència estranya.

La decadència o l'esplendor dels pobles no depèn de la bona o mala voluntat dels seus veïns, sinó de la pròpia voluntat. És per això que cal educar i purificar aquesta voluntat, car serà més forta i més activa com més s'identifiqui amb les lleis ètniques. La desunió dels patriotes ha dut moltes vegades l'esclavatge dels pobles. I aleshores esdevenen aquelles tragèdies històriques que no constitueixen un assassinat sinó un suïcidi.

L'Escola de la Lliga semblava que havia reeixit completament en aquesta tasca d'educació política, en aquesta tasca d'habilitació del catalanisme polític com a restaurador de la ciutadania catalana. Però alguns fets lamentables ocorreguts darrerament fan temer que aquella tasca conscient i difícil encara no ha reeixit del tot.

Constitueix una falta notòria d'educació social i d'educació política envair, encara que sigui pacíficament, la casa d'altri, per realitzar manifestacions d'un mal gust evident contra aquella mateixa entitat i els seus homes representatius, com feren els minyons d'Acció Catalana a la Lliga el dia de les eleccions. Constitueix una falta greu d'educació social i d'educació política, — per no parlar ara d'altres aspectes, — envair tumultuàriament el local d'una entitat política d'altri, realitzar una sèrie de destruccions i arrabassar un tapís de la bandera catalana, com feren els mateixos minyons d'Acció Catalana a la Lliga, repetint, en un nou *los de mayo*, les gestes del 25 de novembre de 1905, que no havien gosat emular ni els lerronxistes ni la *Unión Monárquica Nacional* en els períodes de lluita més violenta. Constitueix una ridícula falta d'educació social i d'educació política adreçar als directores de la Lliga telegrams «exigint» una actuació en un sentit determinat, signant-los persones estranyes a la nostra organització.

Aquests fets simptomàtics revelen que encara perduren i subsisteixen en la subconsciència d'una part del nostre poble els germans esteparis de la intolerància i del fanatisme dipositats pels segles de supeditació espiritual a l'hegemonia d'altri. Cal, doncs, insistir en la restauració integral de l'esperit catalanès. Cal reaccionar constantment contra aquestes escomeses insidioses de l'esperit exòtic.

Els homes directores d'Acció Catalana, homes procedents de l'Escola de la Lliga, homes de seny i de catalanitat exemplar com En Jaume Bofill i Matas i En Lluís Nicolau d'Olwer, per a no citar-ne d'altres, no poden veure amb simpatia ni tan sols amb indiferència aquestes demostracions de feblesa, aquestes mancaments contra les lleis de la cortesia, aquestes vulgars faltes d'educació. Aquests homes d'esperit esguarden segurament amb instintiva repulsió aquests rebrotos d'un fanatisme ancestralment no català. Per uns esperits superiors com els llurs, aquesta no és tan sols una qüestió d'ètica. És, fins per damunt de tot, una qüestió d'estètica. Francament, no fa bonic.

I pensin que aquesta falta d'educació, aquests mancaments contra les lleis de la cortesia, aquesta absència d'urbanitat ciutadana política, constitueix, com notàvem suau, un greu perill, el perill fatal de totes les febleses. D'aquest perill en seran definitivament les víctimes els mateixos directores d'Acció Catalana. Una organització política que no té una disciplina ciutadana, que congreja els mancaments contra l'educació, que perd el control d'ella mateixa, no tan sols resta condemnada a l'eixorquia, sinó que fa-

talment tendirà a emancipar-se de la direcció dels seus propis caps. Si els directores d'Acció Catalana no aprofiten les lliçons de l'Escola de la Lliga i no reprenen aviat el control de llurs minyons, com que en la vida de l'home persisteixen els temperaments i canvien les adhesions personals, arribarà un dia que es planyeran de no haver sabut imposar a temps a llurs seguidors aquella educació política i social que constitueix un element essencial de la ciutadania.

Nacionalisme i ciutadania

La lluita electoral al districte de Sant Feliu de Llobregat

Tots aquells que complint un deure patriòtic, abraçats per la fe en el gloriós esdevenidor de Catalunya, i per l'entusiasme d'una joventut havent recorregut les diverses contrades de la nostra terra predicant l'Evangeli de la Pàtria, podem donar fe de la irrisada maliciosa que ofereix la gent del nostre poble patriòticament i políticament considerada.

La dinàmica de la vida política de les grans ciutats és digna d'una especial observació que volem destriar de la que ens ofereix l'espectacle dels nuclis més petits de població amb color peculiar i amb característiques definides. Els anomenats grans moviments d'opinió, les hiperestèsies col·lectives, les depressions periòdiques, la circumstancial i feixuga mobilització de les espèsses capes intermèdies entre la massa militant d'homes d'ideal actiu i les masses inconscients, mancades de tota educació política i fàcils a les seduccions funestes, són fenòmens que no es produeixen a fora de les ciutats amb complexitats tan desconcertants, de vegades, com n'els grans nuclis d'intensa vida col·lectiva. Això no vol dir que l'exercici de la ciutadania en les grans ciutats precisament, estigui sempre en raó directa de la superioritat dels elements que la integren.

Hi ha comarques en la nostra terra on una tradició política, gairebé en totes elles originària dels esdeveniments polítics d'Espanya en tot el segle passat, com les guerres civils, les convulsions revolucionàries, el període triomfant del republicanisme espanyol, els ha donat un to i una característica ben definida. Malgrat l'asfícticament de les forces polítiques que encarnaven aquelles idealitats tradicionals, i la decepció que ha sofert el poble amb la fallida d'aquells valors que havien de representar una regeneració de la vida pública, cal reconèixer que en molts indrets de la nostra terra s'arrela un sentit de ciutadania i de dignitat política que, a desgrat de claudicacions fragmentàries ens permeten trobar encara sectors d'una integritat perfecta.

La propaganda nacionalista, el desenvolupament del sentiment nacional de Catalunya ha estat el que ha conservat en tensió aquell superior sentit de ciutadania que havien engendrat altres idealitats que avui per elles soles tindrien poca eficàcia en la nostra terra. Això ens explica la fama d'ideal que té el poble. La tasca d'intensa nacionalització que encara manca a fer en moltes contrades de Catalunya, trobarà sempre una terra més asonada allí on hi floriren altres idealitats honoradament sentides.

Heu aquí un dels valors essencials del nacionalisme català. En desenvolupar el sentiment nacional ha fet conjuntament ciutadans perfectes i homes d'un pregon sentit de la llibertat i de la fraternitat. En el nacionalisme català s'han sintetitzat totes les idealitats bàsiques dels programes més avançats, endegades sàviament pel superior sentit d'ordenació que brolla del seny tradicional de la raça.

Totes aquestes i altres consideracions, que al nostre entendre no poden ésser negligides en la tasca imperiosa i constant de nacionalització de Catalunya, ens han estat suggerides suau, tot fent campanya electoral en el districte de Sant Feliu de Llobregat.

Aquest districte ha rivalitzat amb els més afortunats que a Catalunya han merescut les atencions governatives. La significació especial del diputat que tant dignament l'ha representat durant tres legislatures, N'Antoni Miracle, acabava de fer el pes perquè el Govern i el seu representant a Barcelona no planyessin res per a obsequiar amb els més delicats atropells el districte de Sant Feliu.

El que ha passat en aquest districte és de tothom conegut. El que no és tant conegut, malgrat el resultat

victorios de la lluita electoral, i el que precisament volem remarcar com a motivació de les nostres consideracions prèvies, és el sentit de dignitat col·lectiva, l'exercici vigorós de la ciutadania, i la integritat ètica i moral dels nuclis més importants del districte.

El districte de Sant Feliu de Llobregat porta, en la seva major part, una tradició eminentment republicana. Fins a les darreres eleccions es pot dir que les forces netament republicanes, els nuclis importantíssims i honrats de Molins de Rei, Sant Feliu de Llobregat, Martorell i d'altres pobles, aventurant llur republicanisme a llur nacionalisme, posen encara enfredor en llur expressió col·lectiva, una mica per la manca d'intensitat del sentiment i una altra mica per prejudicis personalistes, s'havien abstenut de la lluita o havien donat llurs sufragis a candidatures de significació republicana.

L'energica actuació política de l'Antoni Miracle en els darrers temps, especialment amb la campanya per la repatriació dels soldats del Marroc, la coexistència que tot el districte ha pogut fer durant els anys de la seva honorabilitat política i de la seva integritat com a nacionalista fervorós, per damunt de tota altra idealitat, han produït com a resultat una atracció personal que ha realitzat En Miracle, d'un valor incalculable per la cohesió espiritual i ideològica del districte i pel restabliment de la pau, tan sovint pertorbada per les cuites de poble.

Calia, però, posar a prova les virtuts cíviques dels catalans del Baix Llobregat. Calia veure si el sentiment nacionalista dels uns, el democràtic i el liberalisme específic dels altres i fins l'indiferentisme dels més pocs, tenien una pell prou fina per sentir amb tota la seva purgent malícia els greuges a la vida col·lectiva i a la dignitat ciutadana.

Quina prova, catalans! Quina reacció més formidable! Quin concepte més clar i quin sentiment més pregon de la ciutadania tenen els nuclis més importants del districte de Sant Feliu!

Qui no ha vist l'atxecament d'Hospitalet de Llobregat, fogar de nacionalisme intensíssim, contra la substitució del seu batlle popular, i l'imponent homenatge que li fou tributat; qui no sap l'actitud viril i d'una dignitat insuperable de l'important nucli republicà de Molins de Rei, refusant amb un gest d'una noblesa extraordinària l'alcaldia de R. O. que se li oferia, i la conducta lleial i conseqüent amb la seva ideologia, observada durant les eleccions; qui no ha vist la franca i decidida adhesió a En Miracle de molts republicans nacionalistes de Sant Feliu de Llobregat que, amb un braó formidable han contestat a l'atropellat governatiu de què fou víctima l'Ajuntament de l'acapital del districte; qui no ha contemplat, com el que signa aquestes ratlles, la manifestació de ciutadania, el respecte i la confiança mútua que en l'exercici del sufragi popular tenen a Martorell els homes de les més oposades idees i l'amor que en aquesta vila és palesa a la llibertat individual i a la tolerància amb totes les idees i a la dignitat col·lectiva; qui no ha vist, finalment, aquest estol de ciutadans que per la defensa del dret atropellat han exposat llur llibertat, llurs interessos i fins llur vida; qui no ha vist tot això no pot capir l'altíssim valor cívic del districte de Sant Feliu.

Es per això que en volem donar pública fe. No és un elogi interessat el que fem; és un homenatge a l'heroisme, que en aquesta darrera lluita electoral tants d'exemples ha produït areu de Catalunya.

Lavirtut i l'eficàcia de l'ideal nacionalista; la injecció constant que hem donat al poble d'aquest oli amorós i reconfortant de l'ideal de Pàtria; la propaganda de cada dia, són les que han de donar a Catalunya fruits esponsorosos com els que

Dietari històric

12 de maig de 1842

NEIX A BARCELONA L'ARTISTA JOSEP LLUIS PELLICER

Després d'uns preliminars estudis, seguit la carrera de Mestre d'Obres, que exercí durant tres anys, però les seves aficions al dibuix i la pintura, el portaren a Roma per a cultivar l'art (1865-68), presentant a l'Exposició de Belles Arts aquí celebrada en 1870, notables quadros. Eren aquells dies de forta agitació política, i En Pellicer s'afilià entusiasta al partit federal, figurant com a signant del Pacte de Tortosa, al costat d'En Clavé, Almirall, Salavera, Güell i Mercader i altres. Fou aquell el primer document polític en el qual s'afirmava el dret a l'autonomia de Catalunya, València, Aragó i Balears.

Traslladat a Madrid, entrà com a redactor artístic en «La Ilustración Española y Americana», fent notables informacions gràfiques de la guerra d'Orient i la civil del Nord d'Espanya, que li meregueren una medalla en l'Exposició Internacional de París de 1878.

Obligat a distincions en els concursos artístics de Madrid, París, Viena i Barcelona, i descollà pels seus dibuixos en «La Academia», «Ilustración Catalana», «La Campana de Gracia» i altres periòdics. Les seves il·lustracions d'«El Quijote» i els «Episodios nacionales», d'En Galdós, són obres que queden.

No desdenyà el treball literari, puix publicà formosos treballs i el llibre «Notas y artículos» allistat a l'Exposició de París de 1889.

Pot dir-se que fou l'iniciador del desenvolupament artístic en el nostre Ajuntament. Ell llançà la idea que ha florit en Museus i Juntas d'Art, i els seus dibuixos d'actualitats per ell vistes, constitueixen una crònica gràfica de la vida barcelonina de l'últim terç del passat segle. Fundà el Museu de Reproduccions i sabé donar la nota de gust en aquells escarmentats Ajuntaments fills del caciquisme que patíem.

S'ha honorat el seu record en una bella exposició, i les seves obres resten com documents vius d'un temps en el nostre Museu. Fou notable cartellista.

Mori als 56 anys d'edat, el 15 de juny de 1901, un tan excel·lent artista com bon patriota.

ESPIGOLAIRE

El terrorisme a Barcelona

L'inspector ferit

Avui, el governador civil i el cap superior de policia han estat a l'Hospital Clínic a visitar l'inspector de vigilància senyor Escartin.

El pacient està millor de les ferides i segueix greu de la pulmonia i la infecció intestinal, però els metges no mostren desesperança ni molt menys.

Una conferència de Mossèn Baldelló

S'ha publicat la bellíssima conferència que mossèn Francesc de P. Baldelló va donar darrerament a la casa de Família del Montepio de Santa Madrona, en l'Associació Escoles Femenina i al Patronat Social Escoles d'Obres del Pobret sobre el tema «La cançó popular catalana».

Coneguda com és la personalitat de mossèn Baldelló i la seva alta competència en aquestes matèries, no cal dir com es tracta d'un treball interessantíssim que es llegeix amb gust, car diu, com ell sap dir-les, coses molt exquisides sobre les nostres cançons populars.

El llibre que conté la conferència de mossèn Baldelló porta com epíleg un aplec de cançons de la terra escolides entre les més belles que hi ha i les quals són comentades en la dissertació del docte conferenciant.

avui recollim en les terres del Baix Llobregat.

All on hi ha un ferm nacionalisme, hi ha una vigorosa ciutadania. I allí on hi floreix la musa alta ciutadana, hi floris també la màxima llibertat.

LLUIS VADIER

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

MANIFESTACIONS

DEL PRESIDENT

Madrid, 12, 2 tarda.

En rebre aquesta tarda els periodistes, el president ha manifestat:

—No hi ha notícies més que del viatge dels Reis a València, i en aquest assumpte, tant els telegrams de les autoritats com els de la premsa coincideixen en què ha estat un èxit.

Els Reis i el ministre de Foment empeniran el dilluns el viatge de tornada.

El proper Consell se celebrerà el dimarts, en lloc de dimarts, perquè aquest dia hauran d'assistir a un dinar a l'Ambaixada francesa, i el ministre de Foment vindrà cansat.

El cap del Govern ha fet després una manifestació molt interessant, referent a la propera elecció de senadors.

—Com vostès veuen, ja gairebé estem en plena lluita senatorial.

Perquè que estigui molt preocupat, puix jo he fet, i aquí damunt de la taula he posat, una nota estadística dels senadors que formen i formaran l'Alta Cambra, i el resultat és desfavorable per a nosaltres, que tindrem deficit de representants.

Aquest deficit és de 58-60 senadors. Havem fet abans, com he dit, el recompte i resulta que entre els senadors per dret propi només n'hi ha vuit de liberals; els altres són conservadors o afins, i un sol carlí: el duc de Solferino.

En els senadors vitalicis també hi ha una diferència extraordinària, si bé no tanta com en els senadors per dret propi.

Cal, per tant, que en les eleccions de demà tinguem un gran triomf, sentint una gran majoria en els 156 llocs que demà seran computats.

Està clar que, donada l'organització política en les provincies, sens pot fer impossible i és lògic que malgrat tot estem en minoria.

—Aleshores, caldrà anar a la supressió de les senadureries vitalícies—ha observat un periodista.

—Ja sabem que és un punt del nostre programa la reforma de la part permanent del Senat. Jo penso portar a les Corts el corresponent projecte de reforma de l'Alta Cambra, perquè no hi ha cap raó perquè pugui tenir-se al Senat, una persona, pel sol fet de tenir diners i ésser gran d'Espanya, i que, en canvi, no pugui anar-hi altres que representen importants interessos.

Jo pretenc que vagin a les Corts representacions de les Cambres Agrícoles, Econòmiques, i fins societats obreres.

—Ho conseguireu? No ho sé. Puix caldre en la demanda, i si això succeeix me n'aniré a casa molt tranquil, però aquests són els meus propòsits.

LA REUNIO DE LES MAJORIES

A la Presidència es feien avui preparatius per a transformar els sessions on se celebrà el dia 21 la reunió de les majories parlamentàries.

DEL TREBALL

El ministre del Treball ha manifestat aquesta tarda que havia tingut una conferència amb el general Marva i el Comitè paritari, aprovant-se el reglament per a establir l'assegurament de maternitat.

També es reuniren els elements que organitzen les caixes regionals de retir obrer.

Finalment es reuní amb el president i el secretari de l'Institut de Comerç i Indústria, aprovant el reglament pel qual s'ha de regir l'organisme.

El ple de l'Institut es reunirà pel juny.

D'ESTAT

Aquest matí ha visitat el ministre d'Estat l'ambaixador de l'Argentina, per a presentar-li el nou agregat militar.

Després ha visitat el ministre el representant d'Holanda.

CONFERENCIA

El fiscal del Tribunal Suprem ha celebrat aquesta tarda una conferència amb el ministre de la Governació.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica:

Real Ordre d'Instrucció pública disposant que les subvencions del capítol 22, article primer, secció setena, del pressupost vigent d'aquest

ministèri, queden compreses en el Real Decret del 8 d'agost de l'any propassat, exceptuant de la darrera l'últim paràgraf primer de la regla primera i la regla quarta, els quals seran substituïts pels que es publicuen.

D'Estat. — Anunciant haver estat disposat en aquest ministèri les ratificacions que s'indiquen dels convenis i acords signats a Madrid el 30 de novembre de 1920, amb motiu del setè Congrés de la Unió Postal Universal.

Anunciant que les colònies britàniques que es mencionen s'han adherit al conveni signat a París el 12 de maig de 1910, per a la repressió de la trata de nòies.

De Finances. — Nomenament de funcionaris del cos de Duanes.

Direcció general del Deute i Clases passives. — Circular disposant que des del dia primer de juny pròxim s'admetin per les Delegacions de Finances els cupons que s'indiquen dels deutes interiors, inscripcions i amortitzable al 4 per cent.

D'Ensenyament primari. — Rectificant la Real Ordre relativa al nomenament de director de l'Escola graduada de Piers (Barcelona).

NOTA DE FINANCES

La nota d'avui del sots-secretari de Finances diu així:

Segons els termes de la convocatòria d'oposicions a places d'auxiliar administratiu de la riquesa urbana, els treballs dels opositors quedaran exposats, perquè puguin ésser examinats a petició de part interessada, durant els quinze dies següents a la conclusió dels exercicis d'oposicions.

El tribunal, no obstant, en son desig que els opositors poguessin conèixer el funcionament de la qualificació de llurs exercicis, en tot moment, ha donat facilitats perquè tots els que han allegat un motiu d'interès poguessin examinar-los.

Aquest criteri continua observant-se, amb la única limitació de la compatibilitat amb els treballs del tribunal i del servei del cadastre.

Les propostes genèriques sobre suposats errors comesos pel tribunal, no poden ésser admissibles.

Citant clarament casos concrets és com podria comprovar les suposades anormalitats de que s'han fet ressó alguns periòdics.

També haig de manifestar que abir vaig rebre la visita de tres persones, directors d'altres tantes Acadèmies preparatòries per a l'ingrés del cadastre, les quals han protestat contra la campanya que es fa en contra del tribunal, fent constar que si, en efecte, ells han tingut la desgràcia de veure, exclusos a joves que en llurs respectives Acadèmies havien demostrat grans aptituds, això, no obstant, no pot ésser motiu de queixa, ni siquera de sorpresa, puix no és la primera vegada que alumnes ben preparats, en el moment de l'examen, per la impressió que reben, no responguin al que podria esperar-se de llur preparació, mostrant-se deficientíssims en la prova, la qual cosa passa en tota classe d'oposicions, en les que, com és sabut, tant influeix el temperament dels opositors.

El ministre de Finances, accedint a la proposta de la Junta Sindical del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa de Madrid i de conformitat amb els informes dels directors generals de Propietats i Impostos i del Tresor públic, ha signat la Real Ordre autoritzant l'expressada Junta perquè tant mateix pugui establir i rebre diversos arbitris sobre l'ús de cabines telefòniques particulars i el servei de taules utilitzades per banquers en el local de la dita Borsa, així com augmentar el dret d'entrada al dit local durant les hores oficials de contractació.

ASCENSOS I DREUS

Madrid, 12, 4 1/2 tarda.

Aquest matí s'ha reunit el Consell Suprem de Guerra i Marina continuant l'examen de les propostes d'ascensos per fets realitzats per l'exercit d'operacions.

Com s'havia anunciat, s'han aprovat el referent al tinent coronel senyor Nuñez del Prado i del tinent d'intimitat del Tercer don Rafael Montero.

Les restants propostes d'ascensos i de creus examinades han estat informades negativament.

LA RENDICIO DE MONT ARRUIT

Així presta extensa declaració davant el general Ayala, que instrueix sumaria pels successos del Marroc, el

capità d'enginyers senyor Aguirre, ocupant-se principalment de tot el relacionat amb la rendició de Mont Arruit.

CANDIDAT A SENADOR

Amb motiu de l'elecció de senadors ha marxat a Alacant el conseller del Suprem de Guerra general Villalba.

VISITES

L'ambaixador de l'Argentina ha visitat el ministre de la Guerra per a presentar-li el nou agregat militar de la dita ambaixada.

També ha visitat al senyor Alcalá Zamora una comissió d'odontòlegs per a expressar-li la conveniència de que s'organitzés en l'exercit un servei d'odontologia.

ABD-EL-MALEK

Diu «El Debate»:

Segons informes fidedignes que han arribat a nosaltres per conducte particular, únic mitjà de salvar la rigorosíssima censura que s'exerceix a Melilla, es troba en aquella plaça, passada la situació difícil que es trobava prop de Marniza quan Hamido, vengut quasi per Abd-el Malek es posà d'acord amb el cabdill de Benharriaguel, Abd-el-Malek.

Es Abd-el-Malek un moro senyorial i culte, fill del Soldà del mateix nom, ex-coronel de l'exercit turc, educat a l'Europa i amic d'Espanya.

Té un fill a Tetuan a qui no veu fa deu anys.

La importància que té aquesta notícia, d'estar en territori de la nostra sobirania el prestigi moro, estriba en la seva enemistat amb França, per la qual està perseguit, i en la protecció que donem a qui, com ell, ens és afíct.

LES FESTES DE VALENCIA

València. — Al toc de diàna s'han disparat nombrosos morters, des de distints punts, anunciant la festivitat de dià.

Durant tot el matí l'animació ha estat extraordinària, veient-se tots els carrers molt animats.

La Catedral ha estat molt visitada. A dos quarts de nou s'ha dit una missa, oficiant, revestit de pontifical, el cardenal Reig, i pronunciant després un sermó el bisbe de Mallorca.

La multitud, des de primeres hores del matí, ha ocupat els voltants del pont del Rei, on s'havia de fer l'acte de la coronació de la Verge.

En aquest lloc s'havien aixecat artístiques tribunes, una d'elles destinada a la col·locació de la imatge i l'altra per als reis.

Abans de les onze, entre aclamacions, han arribat els sobirans i seguit, ocupant automòbils.

Els sobirans han estat rebuts per les autoritats, i representacions oficials i comissions dels cosos de la guarnició.

En l'acte religiós hi havia representacions d'ordres religiosos, germanats i capítol catedral.

En el moment d'aparèixer la imatge l'entusiasme ha estat indescriptible.

Presidia l'acompanyament de la processió el cardenal Reig.

La Verge ha estat col·locada a la tribuna i l'alcalde de València, senyor Artañ, ha pronunciat un breu discurs oferint a la Verge dels Desemparats la magnífica corona, en nom del poble valencià.

Acte seguit el cardenal Reig s'ha fet càrrec de la corona, pronunciant una sentida oració d'ofertament.

A continuació el Prelat ha mostrat la corona al poble.

Després ha pujat a la tribuna, on estava col·locada la imatge, posant-li la joia sobre el front. Les bandes militars han tocat la Marxa Real, repicant les campanes. L'artilleria ha fet les salves.

El moment fou emocionant. La gentada, allí estacionada, ha servat respectuós silenci, pròptament després en prolongades oracions, vitorejant la Patrona de València i els sobirans.

Durant l'acte una massa coral, amb acompanyament d'orquestra, ha entonat un himne, escrit expressament per aquest acte, per artistes valencians.

Després s'ha organitzat la comitiva per a traslladar la imatge a la Catedral.

Tot el trajecte estava cobert de flors.

Els balcons estaven abarrotats de públic que aclamava sense cessar la Verge.

Quan els Reis, de tornada de la festa, arribaven a la Capitania, el po-

ble havia embait la plaça, fent-los-hi delirants ovacions.

Els sobirans han sortit al balcó per rebre l'homenatge el poble.

Milers de persones agitant els bàrrets i mocadors.

Els Reis es mostraven encisats de les demostracions de simpatia que rebien i diuen que no recorden anàloga manifestació d'entusiasme. La Reina es mostra molt emocionada.

Així que surten al carrer el colze és cobert de flors.

Aquesta tarda la reina imposarà a la Capitania els braçalets a les noves dames infermeres de la Creu Roja.

Després els sobirans assistiran a la «corrida» regia.

El Rei visitarà la nova caserna d'artilleria i el campament de Paterna.

La Reina visitarà l'associació de beneficència domèstica de la Verge dels Desemparats i la Confederació de sindicats femenins de la Creu Roja.

A dos quarts de deu de la nit se celebrerà un àpat de gala a la Capitania.

A dos quarts de vuit, funció de gala al Teatre de la Princesa.

Després, se celebraran altres festes, com seranals a la plaça de la Verge i en altres indrets de la ciutat, focs artificials i traques.

UN SUCCES

Tres subjectes feren al Palau del Gel consumacions que importaven 15 pesetes, i com amb distints pretextes es negaven a abonar-les, intervingué el funcionari de la casa Gabriel Rou, de nacionalitat francesa, obligant-los a pagar la factura.

Ja a la matinada, es presentaren els tres individus al Palau del Gel i la emprengueren a cops amb el Rou, prenent-li la cartera amb 150 pesetes, fugint després, sense que la policia hagi aconseguit capturar-los.

BONAR LAW

Madrid, 12, 5 1/2 tarda.

Almeria. — El Governador ha rebut un telegrama, en el qual se li anuncia que el cap del Govern anglès, mister Bonar Law, fa un viatge de recreu pel Mediterrani, a bord del seu yacht «Princesa Juliana», i és possible que visiti Almeria.

TEMPORAL

Huelva. — Segons notícies que arriben del poble d'Aracena, ha caigut sobre aquell terme un temporal espartit, que ha ocasionat moltes destrosses en els camps.

A l'església del Castell ha caigut un llam, matant una dona.

S'ha declarat un incendi en el camp de la Verge.

Les pèrdues es calculen en 100.000 pesetes.

ESTRANGER

Polònia al Tribunal de La Haia

Varsòvia, 12. — El Govern acaba de nomenar membres de Polònia en el Tribunal Internacional de La Haia. Al senyor Kucharszewski, ex-president del Consell; al senyor Cybichowski, catedràtic de la Universitat de la Universitat de Varsòvia; al comte de Rostkowski, catedràtic de la Universitat de Cracòvia, i al diputat Ignasi Szabo, ex-ministre polonès a Berlín. — Havas.

L'agressió contra Caillaux

Tolosa, 12. — Amb motiu de l'agressió que fou objecte el senyor Caillaux s'ha obert una sumària contra un advocat i alguns còmplices seus, com autors de ferides i contusions, amb l'aggravant de premeditació per mitjà d'emboscada en la persona de l'ex-president del Consell francès.

El senyor Caillaux, després d'ésser curat i assistit de manera convenient a l'hospital, fou traslladat al seu domicili, en estat satisfactori. — Havas.

BARCELONA

Un altre atemptat

ES MORT UN HOME AL CARRER DEL CLOT

A un quart de cinc d'aquesta tarda, al carrer del Clot, davant del Casinet, tres subjectes han disparat

pistoles contra un altre que passava i han fugit per entremig de la gent. L'agredit caigut a terra i fou recollit i portat al dispensari de Sant Martí, on el metge declarà que era ja mort.

Es deia Pere Ferrer Companys, de 30 anys, habitava al carrer de Montsec, 2, primer i pertanyia al Sometent.

El seu ofici és venedor de peix del mercat del Clot.

Rebé dues ferides al pit i una al ventre.

La vaga del moll del carbó

Persistint la vaga de descarregar carbó i la dels carrillers per solidaritat amb aquells, els patrons han resolt adoptar el focut.

Lladres sorpresos

Aquest matí, a un establiment de la plaça de Santa Anna foren sorpresos dos homes que s'hi havien introduït per robar.

Conduïts a la delegació i després al jutjat, declararen al jutge que havien obrat impulsats per la misèria.

El jutge els feu observar que venien les eines que els foren ocupades per diu obtenir un bon benefici sense necessitat de robar.

Realment, són unes eines tan perfeccionades i de tal potència que els policies, que n'han vist moltes, no en recorden de semblants.

Els detinguts han ingressat a la presó.

Sumari acabat

El jutge de la Universitat ha tramès a l'Audiència, ja acabat, el sumari instruit amb motiu de l'homocidi de Pasqual Porta i atemptat als agents de l'autoritat comesos al carrer de Calabaria el 13 de desembre de l'any passat.

Hi ha processats Josep Batlle i Jaume Giménez Serra, al primer conductor de l'automòbil que utilitzaren els agressors.

Desgràcies pel trànsit rodar

Aquesta tarda passava un carro pel carrer de Tamarit i quan arribava al de Borrell, el carreter Manuel Cabedo, de 34 anys, que anava assegut a un dels braços, caigué i fou agafat per una roda que li produí la fractura completa de la cama dreta, pronostic greu. Ingressà a l'hospital del Sagrat Cor.

Al dispensari de l'Alcaldia fou auxiliat Climent Camins Bruch, de 3 anys, veí de Sant Boi, el qual havia estat atropellat a la Rambla dels Estudis per l'automòbil 2.237 i patia esfort ferides contuses d'importància al peu esquerre. El xofer fou detingut.

A la Travessera de Gràcia, davant del núm. 186, reparen un carro i un tramvia, quedant tots dos bastant desballestats. No hi hagué cap desgràcia personal.

Sardanes

Avui, dissabte a la nit, i demà, diumenge, també a la nit, hi haurà ballades sardaneres de sardanes al C. A. de Dependents a càrrec de la renomada cobla els Sotavento, de Casà de la Selva.

El Foment Sardanicista Andreuenc obrirà una audició de sardanes demà, a dos quarts de cinc de la tarda al passeig de Fabra i Puig, davant l'església de Santa Eulària, a càrrec de la cobla «El Sol» de Mataró.

Demà, a les deu del matí, el Foment de la Sardana de Barcelona donarà una audició de sardanes a la Plaça de Catalunya.

A «Catalunya», Associació Autònoma del Districte V, domiciliada al carrer Noa de la Rambla, 16, tindrà lloc demà, a les deu de la vetlla, una esplèndida audició de sardanes, a càrrec de l'aplaudida i acreditada cobla Barcelonina, la qual interpretarà un programa escollit i variat.

Queden convidats tots els amants de la nostra dansa nacional.

- Batalla de Flors de València

Ha estat un èxit sorollós la presentació de la monumental carroça BOMBA «PRAT» a la Batalla de Flors de València, mereixent grans elogis de SS. MM. que presenciaven la batalla des de la tribuna regia.

LLETRES I LLIBRES

En companyia

De tots dos habitat al mig
entre els dos no hi ha amistat;
l'una mà dono al Desig,
l'altra dono a la Recança.

Cadascú diu meravelles
del jorn vivent o el difunt;
no sé de l'altra o de l'un
qui diu mentides més belles.

El Desig i la Recança
fins han dat a mon vergé
els somnis i l'enyorança
del que mai he hagut ni bauré.

I quan la sort m'era esquivada,
m'havia fet, en mon porxo clà,
planyer el que no tornaria
o volé el que mai arriba.

Tenen lluc de nigromàntics:
va a la mort tot el que viu,
mes damunt el negre riu
fan passar veles i cançons.

A les fantasmes en lluren
al clar de lluna i al vent;
m'enganyen, però, talment,
no desapareix de somriure'n.

Quan en sos vans aldarulls
mori qui en fa botre el pols,
més últims jorns faci dolços
la que amorosos mos ulls.

JOSEP CARNER

Lucreci en català

Amb la voluntat, abundant i sorda,
de l'arbre que en venir la primavera
vol fer florir, la Fundació
Bernat Metge, després de llargues
esperes i d'un tenaç treball obscur, ens
ha oferit el volum primerenc de la
seua gran tasca futura. És la meitat
de l'obra de Lucreci, els tres llibres
primers del gran poema «De rerum
natura», traduïts al bell català
del doctor Joaquim Balcells, profes-
sor a la Universitat de Barcelona. És
un doble bon avarany per a l'obra
impensa a fer, que el qui la inau-
gura i n'obre la pompa i la triomfal
processó sigui estat aquell Titus Lu-
cretius Carus, mena d'heretge i il·lu-
minat, i gran sacerdot d'Epicur; i
que l'annotador d'aquesta obra de
repent i arborat procel·litisme que
renovella el llatí arcaic hagi estat el
doctor Balcells, el devot del Para-
dís, de Lucreci tan amat.

Ningú hi havia a Catalunya que
més que el doctor Balcells estigués
capacitat per apostar-se al ferest-
emple fulgurant, on sojorna el geni
sacrosant. Aquell boscaige religiós al
qual Quintilià compara el sagrat
doni, august com una gran alina
santada de vesco druidic o com una
bella i ampla font coberta de moltsa
verda fa que un home qui hi entra,
com el Dr. Balcells, s'avesi a les ten-
eres sagrades i al penetral d'on, a
manera de trons, en surten rodolant
és grans veus de l'oració. I Lucreci
és obscur. Fa que, ho sigui la ma-
teria del seu poema: del nivell fosc
que embolcalla l'origen de les coses,
n'ixen els hexàmetres enlluernats
i roents com vergues de llamp,
esqueixant la tenebra. Ell es prometia
la immortalitat perquè — diu — «ob-
scura d'ero Tam lucida gango combi-
na», és, perquè d'una matèria fosca
en tres versos lucida. Més que
lucida són llampants els versos que
en treu. És una mena d'Ezequiel,
volat de cantalles i de fosca. L'ul-
tra obscur, té Lucreci, per al lector
d'ara, una certa grandesa religiosa
contra la seva mateixa intenció.
Aquell seu «error fanaticus», el fa
sagrat, com ho seria un arbre to-
rat d'un llamp del cel. Aquell fana-
tisme seu vociferant imposa pel gran
ardor i entusiasme fervid. I aquella
punta d'amargor, aquell gust d'«h-
biti» que ell troba fins en la font
mateixa dels plers florits:

Medio de fonte, teporum
surgit amari aliquod quod in ipsis
floribus angat;

Aquell gust de cendra que us deixa
en la boca, com una mena d'Ecce-
lèstia pròpia, ara que els vint-i-dos
segles passats, han fet innòcia la
seua predicació tralenti-tota la viru-
lència, fan que, a estones, la lectura
del gran poema de la impietat paga-

na us doni la impressió de la gran
inaniat de totes les coses d'aquest
món just, amb tanta efecàcia com
la pot donar l'obra de l'ascetisme
més eixarreit i austre que hagi; mai
infantat l'Edat Mitjana en ses en-
ranyes negres. És gairebé un idilli, a
la vora de certs passatges lucrecians,
el tractat «de miseria conditionis hu-
manae», on els segles foscors apre-
guen el radical menyspreu de to-
tes les coses mortals. Lleixi's el
grandios acabament del llibre ter-
cer, on cantà Lucreci la mort dels
més grans homes. (III, 1033.)

Quin bas de passió passa a través
d'aquells hexàmetres eixuts on el
xantre d'Epicur exposa la doctrina
dels àtoms! Dirieu que és un vent
de foc sobre un arany. Cap altre poe-
ta llatí és tan vehement com ell, ni
tan arborat ni tan picat del taveu divi
que anomenaren «estre» els grecs i
els romans «asylo». A voltes d'una
àrida exposició en brolla una font
insospitada de poesia. És quan un
home menys s'ho espera, que us tro-
beu amb aquella pintura vivaçissi-
ma, tremolant d'emoió, de la vaca,
a la qual li han sacrificat el vedell,
a honor dels déus, prop de les ares
fumoses i flairoses; i ella, sense con-
fondre el fill degollat amb cap al-
tre vedell, el va cercant per les pas-
tures verdejants, seguint l'espanta-
da que hi van deixar les partides pel-
les del fill tendre i perdut, de qui
els déus begueren la sang. (II,
350 ss.) I és quan un home menys
s'ho espera, que es troba amb la so-
lemnitat apàrica de Cibeles, la mare
omnipotent, amb el cap banyejant
de torrelles. (II, 690 ss.) I esclata
també en sec, com una tronadissa
en un cel serè, l'energica descripció
de la guerra i del xoc hostil (II,
1033 ss.) No s'és menester gaire sa-
gacitat per a identificar en passatges
com aquests els manlleus copiosos
que hi va fer Virgili.

Si Arquíoc s'armà del jambe per
atuir Licamb, «enemic seu, que s'es-
capol del dardelleig insistent, no-
més que amb el suïcid; Lucreci s'ar-
mà de l'hexàmetre per a l'exposi-
ció de l'hexàmetre per a l'exposi-
ció sament. I aquest hexàmetre agressiu
i bataller, és tot untat de mel hiblea
i tot gemmat de rou recent. Les Mu-
ses li han somrigut i Venus l'ha to-
cat amb sa pericoma.

I de l'interpret de Lucreci, que us
en diré? La traducció és fidelíssima i
admirablement literal. Es sempre for-
midable la confrontació d'un text vell
amb una interpretació en llengua
moderna. La traducció que del poe-
ma de Lucreci n'ha fet el professor
català, la suporta ben bé. Jo vaig
voler verificar la aquesta puntalissi-
ma fidelitat. Vaig tornar-me un Aris-
tarc, i vaig arrugar les celles; anava
llegint l'original i el contrastava tot
seguit amb la versió. I la veritat i la
justícia m'obliguen a dir que només
en dues o tres paraules llatines va
semblar-me que jo hi percebia una
lleu diferència de matís; només que
de matís, que, tractant-se de tan con-
sumat llambista com el doctor Bal-
cells em guardaré prou de creure i
afirmar que sóc jo el qui encarta.
Aquell epítet de «rapaces» aplicat als
rius decorrents, jo l'hauria in-
terpretat per «arrabassadors» en lloc
d'«engolidors», a la manera que el
poeta diu «rapaces» a les falc que
porten els carros falcats. A mi em
sembla que la similitud dels dos epí-
tets dona el sentit just a la inter-
pretació. I posat a buscar claps en
el sol, encara indicaria que jo hauria
traduït que «cap nit no seguí el dia
ni cap nit fou seguida de l'aurora,
que no sentis, mesclats, els vagits
«amarg», i els plors companys de la
mort i dels negres funerals».

Un traductor qui interpreta un text
arcaic d'una llengua morta, així com
el Dr. Balcells ha interpretat el nostre
Lucreci, «omne tulit punctum»,
se'n porta tots els punts i ha gua-
nyat totes les palmes. Això, quant al
gramàtic. Amb una major audàcia en
el literat, l'obra fóra perfectíssima.
Abunda Lucreci en adjectivacions
plenes d'atreviment i de vehemència:
«montivagus, pennipotens, turicreus,
omniparens, navigerum, silvifragus»...
Ja sé que encara no és hora de por-
tar tots aquests mots al nostre idioma:

«nec nostra dicere lingua

Concedit nobis patrii sermonis oges-
[tas.]

Però alguns sí que ja abans hi fo-
ren esportats no sé si amb encert.

però sí amb gosadia. Interpretant
una poesia lenta i solemne, com la
d'Homèr que decorre amb majestat
de gran riu, no hi va malament des-
fer aquests coàguls, i interpretar que
la mar «és portadora de naus» i la
terra «és productora de tot». Però,
en Lucreci, poeta vehementíssim i
ple de rapidesa, aquestes marrades
i volteres em sembla a mi que si en
donen, perfecte, el sentit, però l'es-
perit violentíssim no el donen.

Albixeres, catalans! Tenim un gran
Lucreci. L'obra de la Fundació co-
mença bé. La primera podra que s'ha
posat, fa esperar un bell temple,
com aquells temples que el mateix
Lucreci cantà, serens i bastits de sa-
bitudria antiga. Nosaltres assistim al
començament sagrat amb bells au-
guris. Venturos serà qui el veurà
acabat i podrà dir, com Virgili:

«Sed nos immensum spatium confe-
cimus [oequor
et iam tempus equum fumantia
solvere colla.]

«Hem recorregut un espai immens
i ja és hora de deslligar els colls fu-
micos dels cavalls».

Llorenç RIBER

Maragall i Verdager

Aquests dos poetes tan diferents,
antagònics, en la memòria dels ca-
talans s'acoblen més cada dia.

La renaixença catalana tingué la
norma de cercar en la natura i el
poble les seves inspiracions; i uns
hi trobaren la poesia popular i uns
deu viva del ben dir, com, més que
ningú, Verdager; i d'altres hi tro-
baren un gran encís, una gran be-
llesa, i s'hi complagueren, com, més
que ningú, Maragall.

Verdager recollí l'abundor i la vi-
talitat de la llengua del poble i amb
aquestes donà vida fins a la parla
arcaica i culta, en la gran fosa de
l'Atlàntida; i prenent tota la vida
l'instrument meravellós del llenguatge,
cercà una bellesa que no és d'a-
quest món. El seu ideal no és d'aquí.
A vint anys, mentre componia el
poema «Des marts de ma patria»,
quan els seus companys de pàgesia
dormen la sesta, ell, «més enllauet»,
diu «sota una altra ombrell, m'es-
forçava a eixamplar les ales de
l'esperit i a pujar-me a un món
d'illusions i de vida; i els vespres,
quan tornaven amb les eines al coll
a la masia, cantant cançons de l'an-
tigor, ell s'aconsolava, diu, «quan-
dant-me endarrera de mica en mica,
per a fantasiar a mon plaer, per a
encabir en una estança un concepte
que m'enlluernava, o per a tórcer a
mon voler un consonant que sonara
blanissim a mes orelles». El món
que el voltava no li feia: el con-
templava, però en preferia un de
més fantàstic. Després, quan contem-
plava els jardins de Salomó, en mig
d'una emoció que descriu meravel-
losament, provava d'evocar-hi una
figuració poètica de l'Amor. Com el
veuria igualment, després, a Miramar
de Mallorca, i més tard, s'esforçà
de revivir en el cel que es veu bla-
vejar per entre les blanques de les
oliveres del Carmel, Horta, la Vall
d'Hebrón i del Torrent Maduixor, com
entre les de la Illa. Sempre la natu-
ralesa li és un graó pels seus som-
nis, ell sempre cerca una grandesa
i una bellesa que vagi més i més en-
llà de les coses que té davant. La
seua imatgeria, per això, és conti-
nua. La Vall de Galamis és «un cis-
tell de flors»; la de Sàtira, «una
maragda en forma de petxina». El
Canigó és una magnòlia. Les llàgrimes
són perles (Somni d'Isabel). No
acabarem mai els exemples: ultra
l'antropomorfisme de la natura tan
verdageriana, tota la seva obra és
una imatgeria contínua, llevant al-
gunes rondalles i folklòre on no ca-
bia.

En canvi, en Maragall és el poeta
de la naturalesa tal com és; és veri-
tat que s'enlaira i la canta com
transformada per l'emoió i la mús-
ica; la canta embadalit; mes no en
fuig, sinó que s'hi complau, se n'em-
beu:

Jo que voldria
aturar tants moments de cada dia
per fèls eterns a dintre del meu cor.

En pren la visió directa; la con-
templació de la naturalesa ja és fi
del seu art, no li és un mitjà, no la
transforma. En tota la seva obra,

potser mai no hi entra la paraula
«perla», ni «robi», ni «maragda», tan
repetides en Verdager; poques com-
parances: visió directa, presa i do-
nada simplement.

L'eleia en Verdager era fer allu-
nyament de l'ideal, una certa enyo-
rança; En Maragall era temor d'ha-
ver de deixar el present. Verdager
espera la mort i una vida millor; Ma-
ragall tem la mort.

Si el món ja és tan formós, Senyor, si es
amb la pau vostra dintre de l'ull nostre,
què més ens podeu dar en una altra vida?

Verdager enyoira el passat; enyo-
ra la infantesa amb un entindiment
i una força que de vegades dona a
la seva poesia notes d'una gran in-
tensitat. Maragall dona l'adéu a les
coses passades, més absorbit sempre
per les presents. La imatge de l'altre
món li és suggerida per les coses
d'aquest món:

torno de la dolçor de les muntanyes
i de veure el mar blau de dalt dels cims.
... tot tenia
com una resplendor d'eternitat;
aquell repós que l'anima somnia
per quan aquest camí s'haurà acabat.

A Verdager, la naturalesa li dona
els seus secrets com de pas: ell no
s'hi atura; la naturalesa li és com
una lira enorme; li és un instru-
ment; amb ella vol donar les grans
emocions, i les dona. Maragall vol
dir la paraula viva que transparenti
el ritme bell de les coses, el ritme
creador que les està movent tothora.

El món ideal de Verdager és fora
de la terra: un món de fantasia i de
plaer com el món poètic del Tasso;
per això, allunyat de la vida o con-
traposant-s'hi, tingué grans desven-
tures, i Verdager es troba, sovint,
desposseït de tot:

A la vida o al cor quècom li prenen
les ones que se'n van:
si no tinc res, les ones que ara vénen
dieu-me, què voldran?

En «Flors del Calvari» i «El Roser
de tot l'any», culmina una tristesa
dura, la tristesa de la desposseïció
del món, i d'una eixuta esperança:
eixuta, perquè el paradís verdagerià
és sempre paradís d'ensomni:
voldria prescindir de la terra, però
no sap prescindir-ne poc ni gaire, que
què l'ensomni no pot prescindir del
món.

Maragall no en vol prescindir: s'hi
aboca: tot li porta noves formes, no
va vida:

ara, que tot canta en mes entranyes,
i que tinc muller pròpia i que tinc fills,
i que en el cim de les muntanyes
hi ha un crit de renaixença entre perills,
de l'amor i la lluita és la meua hora
i em calen braços per abraçar i lluitar;
tot lo que tinc m'ho vull, i pit i forat
mes, què sé jo lo que voldré demà?

La llum del món, la bellesa de les
coses i la paraula humana, revelan-
la: veu's aquí termes i concepcions
maragallianes.

Maragall dona com una llum de
les coses, dient-les: troba en totes
una bellesa que era més o menys es-
condida:

La gloria de Colú che tutto more
per l'univèrso penetra e risplende
in una parte più e meno altrove

Totes les coses tenen alguna belle-
sa, empremta de la bellesa crea-
dora,

alcem els cors, companys, que tot és bell.

Verdager, en canvi, té una gran
força patètica, proveint-se potser de
cercar un ideal sempre més enllà de
les coses presents: una exaltació con-
tínua, vol arribar amunt i més
amunt:

el cor de l'home és una mar,
tot l'univers no l'omplirà.

Una exaltació contínua, en el plaer
fins a l'esbalsiment, en l'amor fins
a la mort, en el desconsort fins a
no voler consolar-se, sempre, a una be-
llesa que mor, que minva, que s'es-
vaeix, li dona una emoció patètica
extraordinària. Llegint amb atenció
poemes tan simples com «La mort de
l'escola», s'hi veu tota aquella for-
ça patètica. En «Els dos campanars»,
quina profunditat en els epítets, en
les frases, en la tragèdia i quina
grandesa de concepte! I l'Atlàntida
no és sinó una gran elegia a la
pèrdua del bell continent que s'en-
fonsa:

Al Atlàntida trista, mes al de qui et diré
[març]

I a darreries de la vida, aquella
elegia, aquell anhel de volar a un

món d'imaginacions belles i de san-
timents tendrissims, va transfor-
mant-se-li en visions més placides i
serenes: són les Flors de Maria amb
l'Anunciació, son aquelles poèssies de
«Els Sants»; enelles la refilada és se-
rena, cada vegada més dolça, més
profunda; les meravelles d'expressió
són més pures: però en tot s'hi ende-
vina aquell poeta que es compara al
rossinyol ell mateix:

Rossinyol de la boscaria
jo com tu so enyoradís.

JOSEP MARIA CAPDEVILA I DE BALANZO.

Un llibre de preu

Les «Vint Cançons»,
d'En Tomàs Garcés

(A punts al volt d'una lectura)

Bé o malament, més d'una vegada
hem exercit la crítica literària, per
bé que mai com un ofici que no ens
pertany sinó com una exigència del
nostre esperit de lector irreductible.

Quan el convenciment o el lleure
ens han portat a subjeutar una poe-
literària o un llibre a l'anàlisi, ho
hem fet amb aquell inexhaustible con-
tingut d'indiferència que ens adol-
la en l'entranya. A voltes ens ha
costat perdre alguna amistat, i més
tard ho hem celebrat per tal com l'amis-
tat perduda o empallidida no era
altra cosa que una fada presència de
seuils correspondències, que el nos-
tre esperit, molt agut, a Déu gràcies,
abominava...

Avui, cercant un marge de distrao-
ció i de confort en el mateix replà
obscur d'un dolor disc, ens posem a
criticar l'obra que En Tomàs Garcés
acaba d'oferir-nos. Probablement no
ens escamparem d'algun punt de moti-
vacitat, malgrat no sigui aquesta la
nostre idiosincrasia ni menys el nos-
tre tarannà constant. Mai, però, re-
blarem el clau sense lògica.

Heu de convenir amb mi que en
el curs normal de la nostra lírica
hem abusat ben xic massa de les
«Cançons».

Ens explicarem:
Fou-vos a mans la totalitat de les
revistes literàries aparegudes a Cata-
lunya de trenta anys ençà; procureu-
vos bona part dels llibres dels nostres
poetes; resaguiu, si teniu temps i
humor, la producció alternada de mants
autors nostres i us atipareu de llegir
cançons i cançonets glossant tot lo
imaginable...

El primer vagit literari del noi que
fa versos; de l'estudiant que vol re-
sumir en un full de paper les gràcies
d'una Beatriu de poble o de ciutat;
del minyó que té gosadies literàries,
tot neix sota un títol i un ritme —
diem-ne ritme — de cançó. Recordeu,
si no: «Cançó a X», «Cançoneta am-
brosa», «Cançó d'abril, de maig, de
juny...», i així fins al desembre i amb
el desembre cançons a la neu i al
gel i al fred, imaginàries...

Qualsevol que s'entregués a aple-
gar les mil cançons que s'han escrit,
podria, a fi de festa, demostrar a
l'home més pessimista que trepitja la
terra que un dels patrimoniis «més
autèntics» que ens adornen i enri-
queixen és el «patrimoni de la fel-
licitat», que, no cabent-nos dintre, el
traduïm enfora amb cançons i can-
tades i cantarelles...

Opino que ens queden «molt po-
ques coses a cantar», com no sien les
insospitades i imaginàries que ens
reserva encara, per sort de tots, la
musa fenomenal dels avantgardistes i
cal·ligrafistes literaris!

Davant de tot això un es fa aques-
ta interrogació:

El valor de precisió; la condensa-
ció perfecta, harmònica, valadora i
perdurable del motiu d'una cançó,
que sempre ha d'ésser una glossa; la
preciosa fugacitat d'un aroma que
passa enriquint i perfumant l'arqu-
itectura d'uns versos bross; el secret
de to, de color i de gràcia, que és el
que dona a una «cançó» la super-
vència característica; aquella música
petita, fina, emportadora i remanent
que acompanya una forma bellament
estructurada, les registrem en la ma-

Jonja de les cançons que s'han escrit i s'escriuen i que inclòs hem escrit nosaltres amb sobrada ania traca?

La resposta... Temps era temps que En Pijoan, sense captenir-se massa de l'argila dels versos i amb una intel·ligència precisa del que ha d'ésser la canço — n'escriu de meravellosos!

Temps era temps que aquell nostre guaiador, En Maragall, es posava a cantar amb accent introbat!

Més ençà, En Josep Carner cantava entre marbres, fent cantar els marbres... Totes les veus de la terra i de les coses de la terra l'adaven perfectament al cant... I les fugacitats de les cançons canteranes encara retornen, del goig del nostre esperit que les retroba en el punt millor de l'òrbita immortal que van seguint, clares com una constel·lació...

També, després de moltes, el nostre bon Joan Arús, de Sabadell, n'encanava algunes de cançons, i algunes En Segarra (que sap lo que es porta entre mans en aquest assumpte), i alguna En López-Picó, que queda perpetuada en el més valent i robust dels seus llibres: «Les encoracions del mon» (del qual parlarem aviat, si a Déu plau), germà robust d'artell primer «Espectacles del port».

Canballeu bé tot el restant, i tret d'alguna ommissió involuntària que jo sofrixi ara (i estic segur que la sofrixi) ja podeu començar a tirar «cançons» al foc de la llar.

II

En Tomàs Garcés s'hi ha mirat molt a ordenar son primer llibre. En això ja hi tenim un títol a favor d'aquest poeta i una garantia en pro de la seva obra.

Audaciós, com correspon a un home de talent, s'ha llurats a la connexió general dels lectors amb una obra d'unitat temàtica, reeixint dels perills del fracàs.

Allí on corresponia una gama de tons i una variació de les veus de l'esperit, ell s'hi presenta amb un sol color i una sola veu, per bé que en recits distints.

Bé per ell, pel seu crèdit i per la venustat de la nostra amiga dilectíssima, la Poesia!

En Garcés ha fet «Cançons», i les ha fetes bé, que ja és dir!

Ha fugit de llocs comuns; de miques de cap i peus; d'entonacions mentideres; d'insinceritats sentimentals; de plans que no són plans i d'optimismes que són irreflexió i tela del vestit de la porquessa.

Se n'ha anat a vessar desitjos; alers i ecos del seu propi esperit; esperances del seu cor; remors apassionades i remors dolces i tristes de la seva pròpia veu; glòries dels seus ulls i dells de les seves angúnies i d'alters dintre un bosquet de vint arbres que ell mateix s'ha plantat al davant de la casa rica de la seva humanitat.

Ha cantat vint vegades i no més que vint vegades, fins a l'hora present, perquè solament aquestes la veu li ha sortit valenta, de les pròpies sinceritats interiors, fins al portal dels llabris...

Es per a això que nosaltres reputem les «Vint Cançons» com una sola

«flama espessa»

que va prenent, amb vint llengües valents, la fusta viva del poeta, aclarint el seu viure i el viure dels qui som fora la flama...

Ahuc en la indecisió d'un cant, la flama hi és així mateix viva que en la canço definida i intencionada. Exemple: «Canço Indecisa».

No anirem a l'anàlisi parcial de cada una de les peces del llibre d'En Garcés. La diversitat dels motius s'unifica en el calor de totes,

obertes com un germà i tantes com una mare.

Després de cada canço,

el cor encara batgega,

amb el martelleig humanal. Heu's aquí la gran clau i la gran valor d'aquest llibre.

Hi ha honradesa, hi ha passió, hi ha veritat, hi ha ritme, hi ha vida. Ja hi és tot!

III

El dia que ens proposéssim aplegar l'«Antologia de la Canço», la reduntem a ben curtes pàgines i potser més d'un «valor» dels que ara s'estilen, es quedaria al pas de la porta del llibre, sense que el venguessin obrir per molt que truqués!

El que és cert, és que En Tomàs Garcés hi tindria rigorosa entrada encara que fos únicament amb la «Balada» que fa:

A la plaça fan ballades,
com refila el flabiol!
L'acàcia és tendra, mullada
per una mica de sol...

i que s'allarga amb aquella femança de voluntat, abscosa i cordial, a la balladora

.... de la doble treua
i de l'esguard mig perdut:
noia de la sinia forta
i la galta de vellut...

per morir, definitivament i bella en la finíssima cloenda, que diu:

la cobla ha enmudit, més ara
aïlla música hi haurà:
a la plaça fan ballades;
l'aigua, els estels, l'olivera,
d'amagat s'han dat la mà...

També ens temptaria aquella «Canço d'Encoracions», que, personalment, ens ha estatiat d'escriure una cosa que ens anava pels camins del cor... Més ençà del goig de trobar-la feta! I aquella «Balada del Mariner» la negligíem, potser?

Avui, com avui, fem cloenda. Ens arriba una hora nova i la seva ocupació.

M. LLUIS G. PLA

Lletres estrangeres

M. Louis Dumur és historiador? És novel·lista? La resposta és difícil. Tanmateix ens decantem a afirmar que, a despit de ço que el mateix Dumur vol ésser, donant a ses obres el caràcter de novel·les, l'historiador triomfa per damunt de tot. El que hi ha, és que en el cas de M. Dumur l'historiador necessita vestir-se amb el ropatge del novel·lista. Al d'ell, si així no ho fes! Car si l'historiador no pot contemplar mai els fets actuals amb absoluta imparcialitat, la seva obra és fàcilment vulnerable per filtrar-s'hi, vulgues que no, les passions que floten en l'ambient. L'historiador que vol fer moure els fets actuals i contemporanis i els homes que aquests fets pesen a la llum, o ha de desvirtuar els fets o ha d'emascarar els homes. Així ho feu Anatole France en sos volums de «L'histoire contemporaine». En aquest cas l'autor ja no ens dona una història, sinó una novel·la. Com en els primers temps de la novel·listica, ens trobem amb una obra «a clet».

En les obres de M. Dumur ja no hi ha clau. La porta és oberta de bat a bat. Els episodis són fets reals i els personatges no canvien de nom. Ens trobem davant d'obres d'història, gairebé d'obres de polèmica i de partit. Només que, barrejant fets reals i fets imaginaris, afegeint als personatges autèntics altres personatges fantàstics, l'obra perd el seu caràcter de crònica per a esdevenir novel·la. Però l'interès de l'obra no està pas en la intriga novel·lesca, sinó en la descripció dels fets esdevinguts i en el retrat dels personatges autèntics. Co que l'obra té de crònica real i de crònica escandalosa, moltes vegades, és ço que li dona tota la força.

Diffícil es fa escatir, en aquest gènere d'obres, on acaba l'autenticitat i on comença la fabula. Una cosa fonamental roman verídica: l'ambient, la passió que flota en l'ambient i en una novel·la gairebé que l'ambient ho és tot.

Continuant la seva sèrie de novel·les de guerra, M. Louis Dumur, que ha assolit la celebritat amb sos discutidíssims llibres «Nach Paris» i «Le Boucher de Verdun», acaba de publicar, en la casa editorial Albin Michel, de París, un nou volum tan interessant com els precedents: «Les Défaitistes». Aquí el novel·lista fa la història de tot un període de guerra — comprès dins l'any 1917 — particularment terribel i emocionant. Aquesta vegada el subjecte tractat per M. Dumur és París, la gent de París, l'ànima i les passions de París. La capital francesa fou, en aquell període, un altre camp de batalla on la gent s'arinxerava rera ses passions més diverses i rudes. París fou el lloc més característic d'aquell moment bèl·lic en que, per la disgregació de l'esperit francès, els alemanys intentaren assolir la victòria per la corrupció política de l'enemic veient que no la podien assolir per les armes.

M. Dumur exposa els procediments que posaven en pràctica els alemanys per a corrompre la França i que estigueren a punt de reeixir. I ho exposa amb una força tan viva, amb uns colors tan extraordinaris, que tot seguit la seva narració es fa interessantíssima. Dins el quadro dels grans esdeveniments d'aquesta època, com són l'ofensiva del general Nivelle, de qui M. Dumur fa un retrat just i cabal i els començos de l'heroica campanya de 1918, hom retroba en «Les Défaitistes» detalls precisos i documentats sobre l'espectacle

ge alemany a París, sobre la propaganda empresa pel diari «Le Bonnet Rouge», sobre personatges dubtosos com Almeyda i Bolo, sobre la bella i misteriosa dansarina Mata-Hari, fusellada pel Govern Clemenceau als fossos del fort de Vincennes, etc. La premsa francesa ha dit, en parlar d'aquest llibre de M. Dumur, que en «Les Défaitistes», l'autor evoca la història real i el paper autèntic representat per la famosa dansarina. Recordarem aquí que Blasco Ibàñez s'ha servit també d'aquesta dissortada artista per a una de ses novel·les.

Però M. Dumur ja ho diem en començar, no fa novel·les, sinó història. Per això narra amb gran riquesa de detalls un bombeig de París i fa moure amb tota folgança personatges de gran relleu com son Caillaux i Malvy. En certa manera, el personatge central de l'obra és Caillaux — almenys és el que més interessa, el que es fa més viu — a qui l'autor no perdona res. M. Dumur fa un retrat — no direm just, però sí prolix — de l'exministre francès. Reconeix son talent i son caràcter, reconeix algunes de ses gran qualitats. Per enemic que se'n mostri, arriba a escriure ço que se segueix:

«Il n'était ni Banton ni Robespierre. C'était Bonaparte, un Bonaparte civil, ministre de l'Intérieur, un premier consul qui aurait eu l'âme d'un proconsul. Il avait une aspiration au coup d'Etat, un tempérament de Brumaire démocratique. Rome lui était offerte sa plèbe pour mettre le main sur la République. Et il rêvait que Paris fût Rome. Mais croyant être César, il n'était que Catilina; ou, s'il était César, il n'était que César passant le Rubicon».

Aquests personatges i els episodis als quals donen lloc estan vistos al través d'una intriga novel·lesca que els explica i els lliga. Però l'obra no ha estat feta per a aquesta intriga, sinó per a donar, sota les aparencies d'una novel·la, un quadre més o menys autèntic del París polític i mundà de 1917.

Cal afegir que M. Dumur mostra una vegada més, en aquesta obra, ses qualitats d'estilista brillant i de narrador captivant. S'accepti o no la seva obra com un document històric, cal admirar-la com obra artística, com obra de mà mestra.

...

Ens ha sobtat, en un dels darrers números del «Mercure de France», una petita polèmica entre M.M. Albert Schmeberger i Camille Pittolet. L'illustre autor de la «Anthologie de Poètes Catalans Contemporains» s'hi plantava dels atacs injustos que el col·laborador del «Mercure» li ha adreçat i del silenci amb què ha deixat passar la publicació de l'esmentada Anthologie. No volem entrar en detalls referents a aquesta polèmica ni reproduïm pas aquí els intemperants epítets de mal gust que monsieur Pittolet sol usar amb les persones que no li són grates. Només farem constar el disgust que regna entre tots els escriptors catalans per la llengüeria i manca de coneixement de les coses d'aquí que M. Pittolet demostra en cada una de les seves cròniques. M. Pittolet sol entretenir-se a comentar retalls de periòdics o cartes particulars que li adreçen i que no interessan a ningú i en canvi, quan es produeixen fets importants, o es publiquen llibres cabdals per a les lletres catalanes, els lectors del «Mercure» no n'heu esment. Això és molt lamentable i la direcció del «Mercure» n'hauria d'estar informada.

FLY

Conferències

Ha sortit cap a València el dibuixant N'Antoni Sauri Sirés. Hi donarà una conferència «Art lletristic».

Demà, diumenge, a les onze del matí, l'«Associació Deixebles Liceu Dalmau» (València, 243), la distingida senyora Na Maria Domènech de Canellas, donarà una conferència sobre el tema: «Actuacions segons pròpies aptituds i modalitats».

El doctor En Manuel Dolcet donarà a l'Ateneu Enciclopèdic Popular tres conferències públiques de divulgació científica els dies 16, 18 i 21 de maig, a les deu de la nit.

La primera tractarà de «Notions d'anatomia i fisiologia de l'ull humà» i serà il·lustrada amb projeccions cinematogràfiques.

La segona tractarà de «La llum i la vista amb sa relació amb les professions».

La tercera tractarà de «Ferides dels ulls en els accidents del treball».

Anuncis Oficials

COMPANIA DELS CAMINS DE FERRO DEL NORD D'ESPANYA

En els sorteigs celebrats en els dies 23 al 27 d'abril, davant del notari de l'Il·lustre Col·legi i Districte de Madrid, don Modest Conde i Caballero, de les obligacions corresponents al venciment del primer de juliol de 1923, han resultat amortitzades les següents:

Línia del Nord

600 obligacions de la tercera sèrie. Números: 101, 104, 107 a 81.183 a 200. 10.301 a 93, 10.396 a 400, 11.501 a 31, 11.534 a 36, 11.545, 11.552, 11.555 i 33, 14.401 i 2, 14.404 a 58, 14.441 i 42, 14.444 a 73, 14.475 a 85, 14.487, 14.492 a 98, 14.500, 42.301 a 24, 42.326 a 400, 45.501 a 52, 45.554 a 57, 45.561, 45.566 a 74, 45.577 a 600, 46.601 a 4, 46.606 a 46.608 i 9, 46.611 a 40, 46.642 a 48, 46.651 a 87 i 46.691 a 700.

605 obligacions de la quarta sèrie. Números: 6.001 a 50, 6.053 a 81, 6.083 a 88, 6.092 i 93, 6.097 a 100, 15.101 a 200, 18.801 a 27, 18.829 a 63, 18.836 a 96, 33.501 a 97, 33.600, 36.101 a 200, 38.901 a 39.000 i 46.601 a 23.

1.236 obligacions de la cinquena sèrie.

Números: 16.101 a 50, 16.152 a 200, 17.901 a 68, 19.801 a 15, 19.817 a 59, 19.863 a 900, 20.101 a 15, 20.117 a 70, 20.174 a 200, 24.608 a 700, 37.301 a 3, 37.305 a 400, 43.601 a 8, 43.610 a 700, 46.501 a 72, 46.579 a 600, 51.301 a 400, 67.401 a 500, 84.701 a 4, 84.707 a 14, 84.717 a 23, 84.725 a 45, 84.747 a 74, 84.776 a 82, 84.784 a 800, 90.101 a 37, 90.140 a 200, 90.501 a 25, 90.532 a 39, 90.541 a 49 i 90.551 a 600.

Línia d'Alsàcia a Saragossa i Barcelona

3.400 obligacions de prioritat. Números: 4.901 a 5.000, 16.301 a 9, 16.311, 16.313 a 20, 16.323 a 43, 16.346 a 400, 38.301 a 63, 38.365 a 400, 38.501 a 600, 41.801 a 24, 41.837 a 900, 45.301 a 56, 45.360 a 66, 45.368 a 400, 46.001 a 100, 53.301 a 84, 53.390 i 91, 53.393 a 400, 54.438 a 63, 56.465 i 66, 56.473 a 85, 56.491 a 97, 56.499 i 500, 58.901 i 2, 56.905 a 84, 58.986 a 59.000, 60.101 a 66, 60.169 a 76, 60.178 a 200, 72.201 a 800, 78.901 a 900, 85.201 a 39, 85.280 a 88, 85.299 a 300, 96.901 a 42, 96.944 a 97.000, 100.601 a 15, 100.617 a 700, 130.601 a 700, 130.301 a 68, 130.370 a 77, 130.381 a 400, 130.401 a 500, 132.301 a 62, 132.344 a 86, 132.389 a 400, 132.901 a 34, 132.937 a 133.000, 140.101 a 77, 140.180 a 200, 162.601 a 700, 164.801 a 34, 164.838 a 900, 169.301 a 400, 171.601 a 85, 171.688, 171.690 a 700, 175.301 a 25, 175.329 a 70, 175.377 a 00, 177.601 a 42, 177.645 a 52, 213.601 a 700, 210.901 a 98, 216.601 a 4, 216.006 a 200, 216.622 a 81, 216.684 a 700, 218.301 a 400, a 220.101 a 21, 220.123 a 200, 230.301 a 87, 230.289 a 300.

2.458 obligacions especials. Números: 13.201 a 26, 13.230 a 40, 13.242 a 48, 13.250 a 91, 13.296 a 300, 23.601 a 25, 23.627 a 700, 25.601 a 48, 29.801 a 31, 29.883 a 47, 29.849 a 56, 29.860 a 900, 33.501 a 69, 33.571 a 600, 39.901 a 22, 39.924 a 38, 39.941 a 72, 39.974 a 86, 39.988 a 40.000, 44.301 a 53, 44.355 a 57, 44.384 a 400, 54.401 a 500, 75.101 a 800, 79.801 a 7, 79.809 a 65, 79.868 a 900, 96.901 a 8, 96.910 a 41, 96.943 a 97.000, 114.301 a 15, 114.317 a 400, 123.301 a 400, 133.101 a 61, 133.163 a 77, 133.179 a 86, 133.188 i 89, 133.191 a 200, 133.601 a 29, 134.631 a 70, 134.673 a 700, 138.601 a 33, 138.635 a 49, 138.651 a 700, 139.201 a 15, 139.217 a 56, 139.258 a 65, 139.267 a 77, 139.279 a 300, 164.701 a 800, 167.301 a 400, 169.401 a 61, 169.465 a 500, 176.401 a 500, 181.711 a 800, 187.601 a 23, 187.625 a 74, 187.677 a 700, 193.401 a 32, 193.434 a 30, 193.441 a 43, 193.445 a 65, 193.468 a 87, 209.701 a 800.

Línia de Saragossa a Barcelona 170 obligacions 3 per 100, sèrie A. Números: 456 a 60, 1.831 a 40, 3.531 a 23, 5.131 a 40, 7.030, 7.591 a 600, 8.860, 9.261 a 70, 10.931 a 40, 11.050, 12.111 a 20, 12.521 a 30, 13.001 a 10, 13.031 a 40, 13.321 a 30, 14.611 a 20, 20.302 a 10, 23.501 a 10, 23.731 a 40, 24.801 a 10, 25.801 a 10.

177 obligacions 3 per 100, sèrie B. Números: 1.231 a 40, 2.051 a 60, 3.131 a 40, 3.991 a 4.000, 4.251 a 60, 5.281 a 90, 7.081 a 90, 7.581 a 90, 8.281 a 70, 9.091 a 100, 13.778 a 80, 15.721 a 30, 21.541 a 50, 24.511 a 50, 25.661 a 70, 26.231 a 40, 27.971 a 75, 28.961 a 70, 29.402 a 10.

29 obligacions 5 per 100. Números: 408 a 10, 733, 735 a 40, 999, 1.062, 1.004 a 10, 1.500, 1.811 a 11, 1.816 a 20.

1.770 obligacions 6 per 100. Números: 81 a 90, 191 a 200, 551 a 60, 1.031 a 40, 3.871 a 80, 3.981 a 90, 4.061 a 70, 4.411 a 20, 5.536 a 40, 6.541 a 50, 6.571 i 72, 6.574 a 80, 6.781 a 90, 7.831 a 30, 9.431 a 40, 9.631 a 40, 9.926 a 30, 9.951 a 56, 9.959 i 60, 10.281 a 85, 10.290, 11.061 a 70, 12.361 a 70, 12.961 a 70, 14.801 a 6, 14.809 i 10, 16.088 a 90, 16.991 a 70, 17.631 a 40, 18.101 a 10, 18.621 a 20, 18.971 a 80, 21.501 a 10,

22.591 a 600, 23.351 a 60, 24.571 a 80, 25.261 a 70, 26.481 a 90, 28.651 a 60, 29.031 a 90, 29.221 a 30, 29.241 a 30, 31.911 a 20, 32.061 a 70, 34.261 a 30, 34.491 a 300, 35.511 a 20, 35.671 a 20, 35.701 a 4, 35.706 a 10, 36.001 a 30, 37.001 a 10, 37.721 a 30, 38.421 a 30, 38.701 a 10, 38.871 a 80, 40.471 a 20, 42.121 a 30, 45.111 a 20, 45.501 a 30, 46.341 a 50, 47.141 a 50, 47.741 a 30, 47.741 a 50, 48.231 a 40, 48.511 a 30, 49.881 a 90, 50.321 a 30, 50.681 a 60, 50.751 a 60, 51.101 a 10, 52.261 a 20, 52.311 a 20, 52.311 a 50, 52.411 a 30, 53.721 a 30, 54.705 a 14, 54.945 a 30, 55.101 a 14, 55.265 a 74, 56.225 a 74, 56.265 a 74, 56.535 a 44, 56.635 a 44, 56.665 a 74, 56.835 a 44, 59.035 a 44, 59.965 a 74, 60.765 a 74, 60.965 a 74, 61.105 a 14, 61.485 a 94, 61.775 a 84, 61.815 a 54, 62.225 a 24, 62.415 a 24, 62.735 a 34, 63.735 a 44, 63.755 a 64, 63.885 a 94, 63.935 a 70, 67.885 a 94, 67.975 a 84, 68.025 a 24, 68.375 a 84, 68.475 a 84, 70.755 a 64, 71.855 a 64, 73.165 a 74, 73.605 a 16, 73.635 a 54, 74.305 a 14, 74.705 a 14, 74.715 a 24, 75.185 a 94, 75.825 a 24, 77.845 a 54, 77.965 a 74, 78.055 a 64, 78.105 a 74, 79.135 a 44, 80.415 a 24, 80.445 a 54, 80.655 a 64, 80.965 a 74, 81.715 a 24, 81.745 a 54, 82.465 a 74, 83.025 a 34, 83.075 a 84, 84.085 a 94, 84.145 a 54, 84.155 a 64, 85.535 a 44, 85.935 a 44, 86.015 a 24, 86.555 a 64, 86.915 a 24, 87.125 a 34, 88.185 a 94, 90.125 a 34, 90.635 a 44, 91.875 a 84, 92.215 a 24, 92.335 a 44, 92.405 a 14, 92.435 a 44, 93.015 a 24, 94.125 a 14, 94.555 a 64, 95.825 a 34, 96.745 a 34, 97.095 a 104, 97.135 a 44, 97.255 a 64, 97.785 a 94, 98.165 a 74, 98.531 a 40, 98.701 a 10, 99.461 a 70, 100.801 a 10, 100.841 a 50, 100.881 a 90, 100.931 a 40, 101.731 a 40, 102.781 a 90.

Línia de Saragossa a Pamplona

710 obligacions antigues. Números: 15.850 a 74, 15.894 a 16.027, 16.027 a 78, 16.083 a 193, 16.195 a 293, 16.205 a 22, 115.836 a 39, 115.890 a 99, 116.001 a 241.

Línia de Tudela a Bilbao

415 obligacions de tercera sèrie. Números: 3.952 a 66, 11.101 a 200, 15.601 a 700, 45.101 a 200, 45.601 a 700. Els possessors de les esmentades obligacions podran efectuar el cobrament del seu import, amb deducció dels impostos establerts pel Govern, als llocs que a continuació s'expressen:

A França: Conforme als anuncis que allí es publiquen.

A Madrid: Al Banc d'Espanya i a les Oficines de Títols que la Companyia té instal·lada a la seva estació del Príncipe Pio i al Palau de la Borsa (Realitat, 1

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 11

ARRIBES ENTRATS:

Veler italià «Catalonia», amb carbó.
Vapor anglès «Pinar», de Liverpool, amb carbó.
Vapor espanyol «Rita», de Cádiz, amb carbó.
Vapor espanyol «Tintor», d'Alacant, amb carbó.
Vapor espanyol «Cabo Carvoeiro», de Sevil·la i escales, amb càrrega general i 120 passatgers.
Vapor espanyol «San Carlos», de Cádiz, amb carbó.
Vapor espanyol «Cullera», de Gandia, amb carbó.
Vapor espanyol «Cabo Carvoeiro», de Sevil·la i escales, amb càrrega general i 120 passatgers.
Vapor anglès «Cid», de Sevil·la, amb carbó.
Vapor espanyol «Saca», de Huelva, amb carbó.
Vapor espanyol «Mahón», de Mahón, amb carbó.
Vapor espanyol «Baleia», d'Eivissa, amb carbó.
Vapor espanyol «Terra Nova», de la mar, amb carbó.
Vapor anglès «Burriana», de Marsella, amb carbó.
Veler italià «Maria Altieri», de Trieste, amb fusta.
Vapor noruec «Solferino», de Tarragona, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Jaume d'Urgell».

EL COMERÇ AMB AMERICA

Es celebra a les oficines de la Cambra de Comerç Americana a Espanya una reunió general a la qual assistiren un centenar de persones, totes elles importadors i exportadors als Estats Units.
Presidí la sessió Mr. M. M. Smith, president de la dita corporació, el qual va fer al seu costat el cònsol general dels Estats Units a Barcelona, Mr. J. J. Totten; l'agregat comercial de l'ambaixada nord-americana a Madrid, Mr. Chas. H. Cunningham; el senyor don Antoni B. Caragol, delegat de la Cambra de Nova York, el qual troba a Espanya en comissió oficial per assistir a les sessions del Congrés del Comerç Espanyol a Ultramar, com a representant de la Cambra de Comerç Espanyol a Nova York, i el

director don Josep A. Pella.

Obri la sessió el senyor Smith, dirigit unes paraules recomanant a tots els assistents que aportessin llur personal ajuda perquè la tasca empremta per la Junta Directiva en pro del nou conveni o aranjament comercial es vegi coronada amb el major èxit. Cedi la paraula al senyor don Josep A. Pella, el qual començà explicant detalladament la situació actual creada per la denúncia per part del Govern espanyol en 12 de novembre últim del conveni comercial que ha vingut regulant les relacions comercials entre tots dos països a la data d'extinció del qual és el 5 de novembre pròxim. Detalla la gestió que amb tant zel ha vingut realitzant la Junta Directiva de la Cambra per aconseguir que els dos Governos iniciessin converses entre els seus respectius ministeris d'Estat per a donar començ a les necessàries gestions conduents a la firma d'un nou tractat, conveni, aranjament o modus vivendi que vingui a resoldre l'estat de perillosa incertitud en què es troba el comerç de Nord-Amèrica i Espanya. A aquest fi sotmeté a l'aprovació de tots els assistents el redactat d'una comunicació que la Junta Directiva ha acordat dirigir al secretari d'Estat del Govern Nord-americà. Foren unànimement aprovats els extrems del conveni d'aquest escrit, i es donà a la Junta de la Cambra un ample vot de confiança perquè prosseguís les gestions que tan feblement ve realitzant en defensa dels interessos que a la seva custòdia estan encarregats, i així mateix s'expressà l'agraïment i aplaudiment amb què els socis tots premen l'ardua tasca que porta a cap el Consell Directiu de la repetida Associació.

S'aixecà a parlar l'agregat comercial, Mr. Cunningham, el qual portava la representació oficial del nou ambaixador dels Estats Units a Madrid, N. A. P. Moore, el qual no pogué assistir-hi personalment per retindre a Madrid deures ineludibles de l'alt càrrec que ostenta. Fou el senyor Cunningham portantveu de l'esperit que anima a les autoritats nord-americanes d'arribar a un prompte i profitós aranjament que sia en benefici dels dos països i vingui a ésser una base ferma sobre la qual pugui desenvolupar-se l'intercanvi mercantil de les dites dues nacions, els interessos materials i espirituals de les quals no són contraposats, sinó que han d'anar agraïmentats en benefici dels destins

BORSA DE BARCELONA

12 de maig de 1923

COTITZACIO UNICA DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA I EL MERCAT LLIURE DE VALORS

VALORS A TERME. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 73'20 a 73'25 i a 73'20, Alacants a 73'05, Andalusos a 57'40 i a 57'50, i Transversal de 176'00 a 176'75.
A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 73'20 a 73'05 i a 73'10, Alacants de 72'95 a 72'85 i a 72'90, Orenses de 17'00, Colonial de 68'50 a 68'35 i a 68'75, Gran Metropolita a 150'00, Transversal a 176'00, i Aigües a 128'25 i a 125'00.
Darrera sessió. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es fa de Nords a 73'10 i a 73'05, Alacants a 72'85, Andalusos a 57'60, Colonial a 68'65, i Transversal a 176'25 i a 176'50.

DIFERENCIES DE LES OPERACIONS A TERME

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es baixa 0'10 de Nords.
Colonial, i es puja 2'50 de Transversal.
De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'ahir, es baixa 0'15 de Nords, 0'20 d'Alacants i Andalusos, i 0'25 de Transversal.

COTITZACIO DE MONEDES ESTRANGERES

Francs, 43'45; suïssos, 118'25; belgues, 37'70; lliures, 30'38; lires, 32'20; dolars, 6'57; marcs, 0'02, i coronas 0'000.

AL COMPTAT. COTITZACIO DE VALORS NO INSCRITS ENCARA EN EL BUTLLETI OFICIAL

Barcelona Traction and Light Power 7'10, «1921», a 101'25.
Barcelona Traction and Light Power 7'10, pref., a 109'50.
Barcelonesa de Navegació 4'12, a 35'00.
Compania Espanyola de Colonització 6'10, a 95'50.
Foment d'Obres i Construccions 6'10, a 94'75.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 100'00.
Ferrocarrils de Catalunya 6'10, a 97'50 i 98'00.
Grans Molins Bascos 6'10, a 93'50.
Mines de Potassa de Soria 7'10, a 99'50.
Gran Metropolita 6'10, a 99'50.
General Tramvies de Barcelona 6'10, a 101'25.
Hotel Ritz 7'10, a 94'50.
Ajuntament de Sevilla 6'10, a 95'35.
Productes Pirelli 6'10, a 96'50.

Canvis estrangers

París, xec. 43'45
Londres, xec. 30'38
Berlín, xec. 0'02
Hamburg, xec. 0'05
Roma, xec. 32'20
Ginebra, xec. 37'70
Zarich, xec. 118'25
Nova York, xec. 6'57

Deutes Estat

Interior
A 71'35
B 71'30
C 71'30
D 71'15
E 71'10
F 71'00
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50

Exterior

A 71'35
B 71'30
C 71'30
D 71'15
E 71'10
F 71'00
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50

Amort. 5 %

A 71'35
B 71'30
C 71'30
D 71'15
E 71'10
F 71'00
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50

Amort. 5 %

A 71'35
B 71'30
C 71'30
D 71'15
E 71'10
F 71'00
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50

2 de Ems. 5 %

A 71'35
B 71'30
C 71'30
D 71'15
E 71'10
F 71'00
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50

Estrangers

Còduls Argentins 6'10, a 84'95

Ajuntaments i Diputacions

Municipi semestre. 80'50
1900. 80'50
1901. 80'50
1902. 80'50
1903. 80'50
1904. 80'50
1905. 80'50
1906. 80'50
1907. 80'50
1908. 80'50
1909. 80'50
1910. 80'50
1911. 80'50
1912. 80'50
1913. 80'50
1914. 80'50
1915. 80'50
1916. 80'50
1917. 80'50
1918. 80'50
1919. 80'50
1920. 80'50
1921. 80'50
1922. 80'50
1923. 80'50

Obligacions

Port de Barcelona 86'75
de Melilla 100'25
Port de Sevilla 94'00
Port de Gijón 96'00

Ferrocarrils i tramvies

Nord Espanya 1.ª a. 64'25
2.ª a. 62'00
Pamplona 62'00
Prioritat 62'00
Asturies 1.ª hipoteca. 62'00
2.ª 62'00
Lleida a Reus 62'00
Vilalba a Segovia 62'00
Especials Almansa 62'00
Almansa a València ad. 62'00
Mines Sant Joan 62'00
Alasua i Sant Joan 62'00
Osea a França 62'00
Nord especial 62'00

Alacant i hipoteca

1.ª 59'65
2.ª 59'65
3.ª 59'65
4.ª 59'65
5.ª 59'65
6.ª 59'65
7.ª 59'65
8.ª 59'65
9.ª 59'65
10.ª 59'65
11.ª 59'65
12.ª 59'65
13.ª 59'65
14.ª 59'65
15.ª 59'65
16.ª 59'65
17.ª 59'65
18.ª 59'65
19.ª 59'65
20.ª 59'65

Orense A. B. C.

1.ª 59'65
2.ª 59'65
3.ª 59'65
4.ª 59'65
5.ª 59'65
6.ª 59'65
7.ª 59'65
8.ª 59'65
9.ª 59'65
10.ª 59'65
11.ª 59'65
12.ª 59'65
13.ª 59'65
14.ª 59'65
15.ª 59'65
16.ª 59'65
17.ª 59'65
18.ª 59'65
19.ª 59'65
20.ª 59'65

Alacant i hipoteca

1.ª 59'65
2.ª 59'65
3.ª 59'65
4.ª 59'65
5.ª 59'65
6.ª 59'65
7.ª 59'65
8.ª 59'65
9.ª 59'65
10.ª 59'65
11.ª 59'65
12.ª 59'65
13.ª 59'65
14.ª 59'65
15.ª 59'65
16.ª 59'65
17.ª 59'65
18.ª 59'65
19.ª 59'65
20.ª 59'65

Alacant i hipoteca

1.ª 59'65
2.ª 59'65
3.ª 59'65
4.ª 59'65
5.ª 59'65
6.ª 59'65
7.ª 59'65
8.ª 59'65
9.ª 59'65
10.ª 59'65
11.ª 59'65
12.ª 59'65
13.ª 59'65
14.ª 59'65
15.ª 59'65
16.ª 59'65
17.ª 59'65
18.ª 59'65
19.ª 59'65
20.ª 59'65

Alacant i hipoteca

1.ª 59'65
2.ª 59'65
3.ª 59'65
4.ª 59'65
5.ª 59'65
6.ª 59'65
7.ª 59'65
8.ª 59'65
9.ª 59'65
10.ª 59'65
11.ª 59'65
12.ª 59'65
13.ª 59'65
14.ª 59'65
15.ª 59'65
16.ª 59'65
17.ª 59'65
18.ª 59'65
19.ª 59'65
20.ª 59'65

Alacant i hipoteca

1.ª 59'65
2.ª 59'65
3.ª 59'65
4.ª 59'65
5.ª 59'65
6.ª 59'65
7.ª 59'65
8.ª 59'65
9.ª 59'65
10.ª 59'65
11.ª 59'65
12.ª 59'65
13.ª 59'65
14.ª 59'65
15.ª 59'65
16.ª 59'65
17.ª 59'65
18.ª 59'65
19.ª 59'65
20.ª 59'65

Alacant i hipoteca

1.ª 59'65
2.ª 59'65
3.ª 59'65
4.ª 59'65
5.ª 59'65
6.ª 59'65
7.ª 59'65
8.ª 59'65
9.ª 59'65
10.ª 59'65
11.ª 59'65
12.ª 59'65
13.ª 59'65
14.ª 59'65
15.ª 59'65
16.ª 59'65
17.ª 59'65
18.ª 59'65
19.ª 59'65
20.ª 59'65

Regadius Llevant 6 %

1.ª 92'75
2.ª 92'75
3.ª 92'75
4.ª 92'75
5.ª 92'75
6.ª 92'75
7.ª 92'75
8.ª 92'75
9.ª 92'75
10.ª 92'75
11.ª 92'75
12.ª 92'75
13.ª 92'75
14.ª 92'75
15.ª 92'75
16.ª 92'75
17.ª 92'75
18.ª 92'75
19.ª 92'75
20.ª 92'75

Regadius Llevant 6 %

1.ª 92'75
2.ª 92'75
3.ª 92'75
4.ª 92'75
5.ª 92'75
6.ª 92'75
7.ª 92'75
8.ª 92'75
9.ª 92'75
10.ª 92'75
11.ª 92'75
12.ª 92'75
13.ª 92'75
14.ª 92'75
15.ª 92'75
16.ª 92'75
17.ª 92'75
18.ª 92'75
19.ª 92'75
20.ª 92'75

Regadius Llevant 6 %

1.ª 92'75
2.ª 92'75
3.ª 92'75
4.ª 92'75
5.ª 92'75
6.ª 92'75
7.ª 92'75
8.ª 92'75
9.ª 92'75
10.ª 92'75
11.ª 92'75
12.ª 92'75
13.ª 92'75
14.ª 92'75
15.ª 92'75
16.ª 92'75
17.ª 92'75
18.ª 92'75
19.ª 92'75
20.ª 92'75

Regadius Llevant 6 %

1.ª 92'75
2.ª 92'75
3.ª 92'75
4.ª 92'75
5.ª 92'75
6.ª 92'75
7.ª 92'75
8.ª 92'75
9.ª 92'75
10.ª 92'75
11.ª 92'75
12.ª 92'75
13.ª 92'75
14.ª 92'75
15.ª 92'75
16.ª 92'75
17.ª 92'75
18.ª 92'75
19.ª 92'75
20.ª 92'75

Regadius Llevant 6 %

1.ª 92'75
2.ª 92'75
3.ª 92'75
4.ª 92'75
5.ª 92'75
6.ª 92'75
7.ª 92'75
8.ª 92'75
9.ª 92'75
10.ª 92'75
11.ª 92'75
12.ª 92'75
13.ª 92'75
14.ª 92'75
15.ª 92'75
16.ª 92'75
17.ª 92'75
18.ª 92'75
19.ª 92'75
20.ª 92'75

Regadius Llevant 6 %

1.ª 92'75
2.ª 92'75
3.ª 92'75
4.ª 92'75
5.ª 92'75
6.ª 92'75
7.ª 92'75
8.ª 92'75
9.ª 92'75
10.ª 92'75
11.ª 92'75
12.ª 92'75
13.ª 92'75
14.ª 92'75
15.ª 92'75
16.ª 92'75
17.ª 92'75
18.ª 92'75
19.ª 92'75
20.ª 92'75

Regadius Llevant 6 %

1.ª 92'75
2.ª 92'75
3.ª 92'75
4.ª 92'75
5.ª 92'75
6.ª 92'75
7.ª 92'75
8.ª 92'75
9.ª 92'75
10.ª 92'75
11.ª 92'75
12.ª 92'75
13.ª 92'75
14.ª 92'75
15.ª 92'75
16.ª 92'75
17.ª 92'75
18.ª 92'75
19.ª 92'75
20.ª 92'75

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIO TELEGRAFICA
TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	14.62	00.00	14.08	00.00		00.00
Futurs:						
Maig	13.85	13.40	13.43	00.00		13.35
Juny	13.60	13.15	13.18	00.00		13.08
Juliol	12.66	12.25	12.29	00.00		12.15
Agost	12.24	11.83	11.89	00.00		11.74
Setembre	12.13	N.	11.78	00.00		11.63

Alexandria	Juny	Octubre	Juny	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs. Ashmouni	27.15	28.15	Maig	14.66	00.00	00.00
			Nbre	15.30	00.00	00.00
Sakellaris	28.77	31.12				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	25.65	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Maig	25.50	25.35	24.95	00.00
Juny	24.30	24.08	23.89	00.00
Juliol	22.72	22.63	22.23	00.00
Agost	22.33	22.25	21.50	00.00
Setembre	22.00	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	25.50	00.00		00.00
Futurs:				
Maig	24.74	00.00		00.00
Juny	24.20	00.00		00.00
Juliol	22.22	00.00		00.00
Agost	21.85	00.00		00.00
Setembre	21.73	00.00		00.00

Barcelona, 11 de maig de 1923

que regelen tots dos Estats.

El delegat don Antoni Caragol parlà extensament sobre la mateixa qüestió, presentant unes conclusions que foren unànimement aprovades i que feu seves la Cambra. Explicà el dit senyor la situació dels Estats Units en matèria aranzelària, estudiant la llei Fordney en relació amb les importacions d'Espanya, i estenent a distiques i additiu dades en corroboració de les seves manifestacions.

Feren després ús de la paraula alguns dels assistents, essent l'últim En Ramon Panella Casals, el qual en eloqüents paraules resumí l'opinió dels socis de la Cambra sobre la meritíssima tasca de la seva Junta Directiva en tan important qüestió, terminant l'acte en mig del més gran entusiasme.

LA CAMBRA DE LA PROPIETAT URBANA

Una nodrida representació de propietaris de la barriada de Sant Martí ha demanat a la Cambra de la Propietat la seva eficaç intervenció per aconseguir la construcció de la xarxa de claveguera limitada pels carrers de Hipòlit, Sospit, Besalú i Trinchant, que realment és de veritable necessitat. La Cambra acollí amb tot interès la petició i interess

Els esports

Campionat d'Espanya

L'hora suprema en què s'ha de decidir a qui pertany la supremacia futbolística de totes les terres d'Espanya, truca ja a les portes del sentiment patri, produint la imminència de l'esdeveniment, una esgarifança indefinible d'oposades sensacions; en uns, d'optimisme confortant que fa presentir el goig pregon i encès d'un triomf apoteòsic; en altres, de dubte cruel, d'angúnia feridora que branden com una visió espectral, la cruïlla i descarnada al·legoria d'una força jove i ardua, inclinant-se humiliada al pes feixuc de la derrota i del desencant...; però uns i altres, els qui viuen una jornada gloriosa i els qui no s'atreveixen dringar abans d'hora la copa jamejant del vi d'aurat de la victòria... tots, senten al pit la foguerada màgica que els ajunta i els abraça en un sol desig, en un sol voler: la victòria suprema de la pàtria; el triomf august i ressonant de Catalunya! En aquest moment solenne i decisiu, totes les barres s'han trencat; totes les muralles d'odis i rancúnies han estat esderrocades; tots, en franca i sincera i noble germanor, ens donem les mans, voltant com en una sardana immensa, que oscil·la al ritme càlid dels amors, enardiments i simpaties de tot un poble, als qui en aquesta hora transcendental encarnen el símbol de la Pàtria.

Avui no existeixen a la nostra terra, ni clubs, ni tendències, ni colors; un sol ideal, un sol sentiment i una sola bandera fan batre tots els cors i ajuntaran totes les mans quan en la tarda de demà, el sol de la victòria faci més encesa i fulgurant l'enssenya de Catalunya.

Jugadors del Club Deportivo Europa, només us volem dir aquestes paraules: no defalliu, la brava admirable que, fins ara heu demostrat, multiplicau-la sense límit d'esforç en trobar-vos davant dels vostres formidables adversaris; tingueu fe i coratge en tot moment; que l'encoratjament de l'afició catalana no us ha de mancar ni us mancara; sigueu noblement implacables amb els vostres contrincants i en cap instant no oblideu que lluitau per Catalunya i en nom de Catalunya. A guiar, a guiar!

I a vosaltres, jugadors periodistes, aficionats de les aspres i nobles terres basques, i de tots els altres indrets d'Espanya, que heu vingut a honorar la nostra terra amb la vostra presència, els uns a disputar-vos el triomf, els altres a pregonar-lo, comentar-lo i gaudir-lo, a tots, la nostra cordial salutació i una forta encàixada d'amistat. Nosaltres, tenim una ansia i un desig i una decisió irredueïbles de vèncer-vos; vosaltres, els de Biscaia i... potser, també, els de tots els altres indrets d'Espanya, heu vingut amb un anhèl vehement i inexorable de vèncer-nos... Què us diem? Tenim confiança il·limitada en la victòria; però si les nostres esperances resultessin fallides i fos Biscaia la que bronzís del ressò epic d'una jornada triomfal, també, en retornar a la vostra pàtria, el nostre comiat seria cordial com a l'arribada i, també, la nostra mà us brindaria, sincera, l'afecte d'una altra encàixada d'amistat. Que, nosaltres, encara no hem intentat mai tirar la "copa" al riu.

DANIEL CARRO (Correcció)

ARRIBADA DE L'ATLETIC

Ahí, divendres, en el ràpid de Madrid, arribà el campió de Guipúscoa, en el qual, per malaltia d'alguns jugadors efectius, figuren tres o quatre suplents. Arribaren amb ells, els directius de l'Atletic, senyors comte de Villalonga, president; Elorriaga, Velasco i Uribe, i els distingits periodistes bilbaïns senyors Gaviola i Beascochea.

Foren rebuts al balçador del Passeg de Gràcia per delegats de la Fe-

deració Catalana, Col·legi d'Arbitres, directives en ple del Barcelona i de l'Europa, Sindicat de Periodistes Esportius i representants de la premsa diària i professional. La rebuda que se'l dispensà, fou cordialíssima i entusiàstica. A tots, la nostra benvinguda.

Per al partit final del Campionat d'Espanya que ha de tenir lloc al matí del diumenge en el nou camp del F. C. Barcelona, únicament seran vàlids els passes que per a presentar els partits té reconeguts el Comitè Provincial de Barcelona, així com el del Sindicat de Periodistes Esportius del present any. Tots els altres passes que no siguin els esmentats, no tindran cap validesa.

També s'ha disposat que les graderies de sol, siguin selents fixos numerats, per a la qual cosa s'han establert bitllets especials.

La dita grada de sol, ha estat degudament numerada, començant la numeració en el gol d'abaix i acabant per l'entrada del camp. L'accés a les al·ludides grades s'efectuarà pels dos passos que estan construïts per dessota de la localitat indicada, així com per una escala expressa, al final de la mateixa, i per la rampa de l'entrada principal.

Per endavant, es pot avançar que no es vendran més entrades que les que bonament capiguin al camp, amb el fi que ningú, per cap concepte, s'installi dintre del recinte de joc, la qual cosa està terminantment prohibit.

Han estat preses mesures per a prohibir la venda d'entrades i localitats, a qual fi, es muntarà un servei especial de policia als carrers immediats al camp, i en tots els trajectes.

Els socis del Barcelona, entraran per la porta especial situada davant del carrer de Crisostems, i hauran, al remetre l'entrada corresponent, exhibir el carnet de sol, essent aquest requisit indispensable.

Futbolistes!!

El número mai vist del gran partit final el publicarà

La Jornada Deportiva

SINDICAT DE PERIODISTES ESPORTIUS

A la secretaria del Sindicat de Periodistes Esportius (Canuda, 13, primer, segona), ha quedat oberta la inscripció per al banquet que en honor dels periodistes de les altres regions que venen a Barcelona amb motiu del campionat futbolístic d'Espanya, ha organitzat l'esmentada entitat i que tindrà lloc a la una i un punt de la tarda, demà, a l'Hotel Majestic.

Es fa avinent que el preu és de 15 pessetes en lloc de 20, com s'havia anunciat en principi.

L'acte esmentat acabarà amb temps més que suficient perquè els concurrents puguin traslladar-se al camp del F. C. Barcelona, utilitzant-se a l'efecte un autobús.

MARITIMES

El Reial Club Marítim. — Organitzada per diversos tachsman del Reial Club Marítim de Barcelona tindrà lloc demà, diumenge, a les quatre de la tarda, una regata particular de iats de fórmula internacional de les classes de 6 i 7 metres patrocinats per senyores i en honor a la Colònia estiuenca de Blanes, que participà en les regates que se celebren el passat estiu en algunes d'aquella platja.

Terminada la regata s'efectuarà en atenció a les holandistes concurrents, un ball en el saló de festes de l'indicada societat nàutica.

Club Natació Barcelona. — Challenge Joan Barba. — Com tenim anunciat, i sota l'organització del C. N. B., celebraran demà, al matí, els partits de waterpolo, corresponents a aquest torneig, al qual participen els clubs Athletic, Mataró, Sabadell i Barcelona.

Per la importància del trofeu que, com a record al malaguanyat sportsman, porta el seu nom, tots els centres, i molt preferentment el Barcelona, del qual fou benemèrit consoci, es preparen a la lluita, havent seleccionat d'entre els seus millors water-

polistes, l'equip que deu representar-los.

Per al públic i per als altres clubs constituït una incògnita la composició de l'equip de l'Atletic. Podem, de totes maneres, avançar els equips dels altres participants.

Els colors del C. N. Barcelona els defensaran Cruells, Basie, Puig, F. Gilbert, M. Trigo, L. Gilbert i Amigó. Representaran el Sabadell: Casarmona, Canturri, Dalmáu, Prauser, Formells, Garcia i Benom.

El Mataró posarà en línia a F. Estapé, Casabell, L. Tuñí, Joan Majó, Coll, Josep Majó i J. Tuñí.

A dos quarts d'edotze, lluitaran C. N. Mataró i C. N. Barcelona, i a les dotze, C. N. Sabadell i Athletic.

Els guanyadors d'aquests dos partits jugaran la final diumenge vinent, coincidint amb el Gran Premi Pasqua.

MOTOR

El gran rotatiu berlès d'esport «Dies Voss» que com la quasi totalitat de la premsa esportiva del món s'ocupa actualment del nostre Autòdrom de Sitges, anuncia per a dintre poc la construcció d'un Autòdrom prop de Colònia, fet amb els mateixos elements que el nostre, o sigui de ciment i apolat econòmicament per les societats esportives de l'automobilisme, essent el Moto Club de Colònia el que més esforç ha fet.

Sembla que s'ha establert un contacte també amb aquest non gran «track» europeu per haver-se procurat detalls relatius al nostre Autòdrom que descriu en la seva edició del 14 abril darrer fent grans elogis de la seva concepció.

Celebrem que la nostra obra mereixi l'aprovació i inclus tècnica dels grans enginyers i esportistes d'Europa.

La S. A. Autòdrom de Sitges ens remet el fascicle que amb referència a aquella obra acaben d'editar. En ell s'hi exposa amb tot luxe de detalls els diversos aspectes de l'Autòdrom, formant un text d'interès, tant industrial com tècnic i esportiu.

Completa el fascicle una rica col·lecció d'il·lustracions al rotogravat, que són digna de veure d'una edició com la que ens ocupa, que n'hi ha prou per si sola per a donar una idea del que és l'Autòdrom, i el que en la vida esportiva i industrial del país representa.

Ha tingut efecte la visita oficial que els socis del R. Moto Club tenien anunciada a l'Autòdrom de Sitges, on foren rebuts pel director senyor Armangué, qui els hi va donar explicacions sobre les obres que allí s'estan realitzant per a l'acabament d'aquella pista.

Els visitants sortiren en extrem complaguts de la visita expressant amb gust, comprovant l'estat d'aquella gegantina construcció molt més avançada del que els més optimistes suposaven.

ATLETIQUES

Copa Bonet Marqués. — La «Secció d'Excursionisme del «Gracia Esports Club» organitzadora de la III Cursa de Parelles Mixtes la celebració de la qual tindrà lloc el dia 17 del proper juny, segueix rebent ofertes de premis pel que no és difícil preveure que aquesta cursa constituirà un falaguer exit.

Ha quedat definitivament fixat l'itinerari que serà com segueix: Sortida de la plaça de Vallvidrera, seguint per Vil·la Joana Can Fló, i finalitzant a Can Mora (S. Guad) amb un recorregut aproximat de 10 quilòmetres.

Pròximament, es repartiran els reglaments d'aquesta cursa, i quedaran obertes les llistes d'inscripció.

EXCURSIONISME

El Centre Excursionista Rodamoh anirà diumenge a les serres de Gallifa passant per Caldes de Montbui, Sant Feliu de Codinas, Sant Sadurn de Gallifa, Salt, coves i capçada del Castell de Guanta, Castell i Sabadell.

Sortida: Estació del Nord a les sis.

El gran partit final Athletic-Europa

el reproduirà magníficament en el seu número extraordinari

La Jornada Deportiva

LAWN-TENNIS

Han començat al Salut Esport Club els partits corresponents al seu desè concurs social de tennis, per a quals proves s'han inscrit més de cinquanta jugadors d'ambos sexes.

Els partits jugats fins ara han donat els resultats anotats a continuació:

Campionats:

C. Rodellas guanya a Brischke, per 6-3, 2-6, 6-4; Santos a Llord, 6-4, 4-6, 6-3; Font a Isern, per 4-6, 9-7, 6-3; L. Boter a A. Boter, per 6-4, 6-1; Hofmeister-Sánchez a Collado-Estrada, w. o.; C. Sindreu a Sasasayas, per 6-1, 6-0; senyoreta Tejero a senyoreta Solanes, per 6-2, 6-4.

Handicaps:

Rius guanya a J. Rodellas, L. Boter-Reichardt a A. Boter-Brischke, senyoreta Vinyals a senyoreta Tejero, senyoreta J. Viver-Reichardt a senyoreta Ferrer-Casasayas, senyoreta Puig a senyoreta L. Viver, C. Rodellas a Crespi, senyoreta LeLlena-Morales a senyoreta Giró-L. Boter, Llord-Bandis a Hofmeister-Oliver, Pou a Sabater, senyoreta Mateu-Isern a senyoreta Monier-M. Darder, senyoreta J. Viver a senyoreta Santos i Hofmeister a Santos.

De Societat

Al Salut Esport Club tindrà lloc demà, diumenge, una extraordinària funció, representant-se, per segona vegada a Barcelona, la comèdia en dos actes, que porten per nom «Caridades», original del jove literat En Marian Lacruz.

L'esmentada producció teatral fou estrenada el passat diumenge, al Coliseu Pompeu, assolint un envejable èxit, per un grup de joves i senyores de la nostra bona societat, els quals s'han brindat amablement a repetir la representació, per tal que pugui ésser coneguda per les nombroses famílies que acudeixen a totes les festes del Salut Esport Club i, demés, aquelles que no van poder assistir a l'estrena per manca d'invitacions.

Abans es representarà la bonica joquina «La madrina de guerra».

La festa acabarà a dos quarts de sis en punt de la tarda.

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Concerts de Primavera, per l'Orquestra PAU CASALS.

Dimarts, a la nit. Segon concert, amb la cooperació de la eminent pianista anglesa, FANNI DAVIES. Preludi de «Lohengrin» (Wagner). «Divertiment» (Mozart). Concert en sol major, piano i orquestra (Beethoven). «Don Joan», poema simfònic (Strauss). Es despatxa a Comptaduria.

Principal Palace

Plaça del Teatre, 214. Tel. 4739 i 5129 A

Compania d'operetes i revistes del

TEATRE REINA VICTORIA DE MADRID

AVUI, DISSABTE

Nit, a les deu.

La gran revista en tres actes,

El Príncipe Carnaval

estrenada a Madrid per aquesta

compañia.

REPARTIMENT INSUPERABLE

Demà, diumenge, a dos quarts

de cinc de la tarda, i nit, a les deu

El Príncipe Carnaval

Teatre Català ROMEA

Tel. 3500 A. — Avui, dissabte, a les deu del vespre. El magnífic drama en tres actes i nou quadros, del nostre gran poeta En Josep M. de Sagarra.

El foc de les ginesteres

I la divertida comèdia en un acte, estrenada ahir en el benefici de l'Aimèric.

EL TRUC DEL SENYOR BANYULS

Demà, diumenge, a dos quarts de quatre de la tarda. Última representació de la magnífica obra d'En Folch i Torres, LA FILLA DEL MOLINER. A dos quarts de sis. El programa complet del benefici del popular Aime-

ric, Tothorn al Romea a riure! TE-NORIOS I EL TRUC DEL SENYOR BANYULS. Nit. El gran èxit. EL FOC DE LES GINESTERES.

Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Català ROMEA

Esdeveniment artístic. Dies 19, 20 i 21 de maig. Els eminents artistes,

Gabrielle Robinne et Alexandre

de la «Comédie Française».

Dia 19. LA RENCONTRE, de P. Ben-ton.

Dia 20. TERRE INHUMAINE, de François de Curel. Últim gran èxit de París.

Dia 21. DEMI-MONDE, de Dumas (fil).

Els dies de festa, 20 i 21. Matinées extraordinàries a les cinc de la tarda. GABRIELLE ROBINNE est habillé per Martini i Armand. — DEMI-MONDE, sera joué en costumes d'époque exécutés par les meilleurs costumiers de Paris. — Es despatxa a Comptaduria. Telefon 3500 A.

Teatre Tivoli

Compania de sarsuela i opereta PINEDO-BALLESTER

del Teatre de la Sarsuela, de Madrid.

Avui, a les deu de la nit:

La sarsuela en un acte i tres quadros, de

GRANDIOS EXIT, ESTRENADA AHIR

nit, dels senyors Paso (fil), i Aramburu, música del mestre Fornis.

LA REINA TOPACIO

per les senyores Rosy i Pinedo, i els senyors Lloret, Ballester, Bori, Aznar, etcètera, i la sarsuela de sorolls exit, de Ramos Martín i mestre Guerrero.

LA MONTERIA

ROSSY-PINEDO

BALLESTER-VENDRELL

Demà, diumenge, a la tarda. Programa especial. Correspondent al nombre públic que no li és possible assistir a aquest teatre a les funcions de la nit, s'executarà el programa del darrer dimarts de Moda. LA REINA TOPACIO, LA MONTERIA per Rosy, Pinedo, Ballester, Lloret (acte primer), i Vendrell (acte segon), i LITIM CONCERT pels dos esmentats artistes: «Sogres», de Manon, «Ay... ay... ay...», i «Raconto de Lohengrin», pel senyor Vendrell, acompanyat al piano pel senyor Lloret; «El retrato de la bella», cantat i acompanyat al piano pel senyor Lloret; canço «La Primavera», d'En Lloret, cantada pel mateix i acompanyada per l'orquestra.

Nit, LA REINA TOPACIO i LA MONTERIA, per Rosy, Aguilu, Ballester i Vendrell.

Es despatxa a Comptaduria.

Teatre de Novetats

Temporada d'estiu de 1923

Gran companyia còmica-dramàtica del Teatre Lara de Madrid

Director d'escena

Ricard Simó Raso

Queda obert l'abonament a dotze funcions de Moda, a diïlluns, di-mecsres i divendres. Als senyors abonats a la temporada d'estiu anterior, se'ls reservarà llurs localitats, fins al dia 15 de maig.

Debut 2 de juny de 1923

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Últims dies de la temporada

Avui, nit, a les deu. Magnífics programes. Projectió d'interessants films. Gran quadro d'atraccions. Els famo-sos i esbojarrats acrobates es-mics, GREEN AND WOOD. La gen-tilíssima ballarina, MARGARITA DIAZ.

L'aplaudida troupe (vuit belles senyorettes), WALKERS JUVENILES. Gran ovacions al notable i original LEPE-MORENO i el seu excèntric LEPE-MORENO, i el seu excèntric LEPE-MORENO, i el seu excèntric LEPE-MORENO.

Succès de la notabilíssima cançonista, SALUT RUIZ, en el seu variat repertori. — Demà, diumenge, últimes funcions en dia de festa. — El propiunt diïlluns, de festa. — El propiunt diïlluns, de festa. — El propiunt diïlluns, de festa.

CO-SERATA D'ONORE, i dimarts, 17 MIAT de SALUT RUIZ. — Dijous, 17 de maig. INAUGURACIO DE LA TEMPORADA D'ESTIU. Presentació de la notable companyia d'opereta i sarsuela, EUGENIA ZOFFOLI i RAMON PENA.

TEATRE NOU

Compania d'opereta i sarsuela de

FREDERIC CABALLE

Avui, a tres quarts de deu de la nit.

El cartell més bo de Barcelona. Pri-

La Jornada Deportiva

prepara un gran número extraordinari, únic en la premsa deportiva, amb motiu del Campionat d'Espanya de Futbol.

er: MANOLITA LA PEQUE; segon: bona representació de la novel·la de gran èxit, LA CANÇO DE LA RAMBLA; tercer: LA MONTERIA. — Demà, diumenge, tarda i nit, els dos èxits l'any: LA CANÇO DE LA RAMBLA i LA MONTERIA.

Teatre Victòria
Direcció: FERRAN VALLEJO i FRANCESC VIDAL. Mises: BLAY i CONTI. Demà, diumenge, dia 13 de maig, a dos quarts de quatre, i nit, tres quarts de deu. Primer:

EL ALCALDE DE GRIFONES
Les principals parts de la companyia. Segon: Grandios èxit de la sèrie en dos actes.
EL SACRISTAN DE SANTA RITA
Comt d'autors i intèrprets. Precios «Perfona» argentí. En la funció de la l'orquestra serà dirigida per la autora la nova mestra Paquita Brota. Tercer: La revista d'èxit

JA SOC AQUI «Nandus»
Cada dia agrada més! Tot hom al teatre! A riu amb Vallejo i Gellera. Dilluns, 14 de maig. Tarda, a dos quarts de cinc. Venimut popular. Per primera vegada en funció de tard i nit en dos actes.

SERAFIN EL PINTURERO
Comt de Vallejo, Salut Rodríguez, Estil Tornamira, Vidal, Rojo, Blanquet, etc. Segon. Per primera en funció de tarda

EL ALCALDE DE GRIFONES
Gran èxit. Nit, a tres quarts de deu: obra d'èxit creixent.

EL SACRISTAN DE SANTA RITA
Comt d'autors i intèrprets. Precios «Perfona» argentí. Tots els números, oyacionats. L'obra serà dirigida per la seva autora la nova mestra Paquita Brota. Segon:

JA SOC AQUI «Nandus»
Comt de broma de F. Vallejo i E. Gellera. Ovocions a Salut Rodríguez, amb la guardia de la «Copa del èxit». Dijous, 17, nit, dia que fa més el Rei. Funció patriòtica dedicada a l'exèrcit de guarnició a Barcelona.

TEATRE CÒMIC
Avui, dissabte, a tres quarts de deu i nit. La pantomima CORAZON D'ARTISTA. I tot el programa de grans atraccions.

Gran Teatre Espanyol
Companyia de vodevil
SANTPERE i BERGES
Avui, dissabte, 12 maig. Nit, a les 8. PETIT I PATAUT (Societat en comandita). — Demà, diumenge, tarda i nit. PETIT I PATAUT (S. en C.)

Teatre Poliorama
Companyia de comèdia
Mell, Tucela, Asquerino, Corià, Nit, a les deu. POPULAR BUTACA MATEA. DUES PESSETES. ESTRENA a Barcelona de la joguina original de don Pere Muñoz Seca.

EL VATICINIO O S. S. S.
Demà, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre. Primera SECCIO. LA LOCURA DE DON JUAN. A les sis, funció especial. I nit, a les deu. EL VATICINIO O S. S. S.
Es despatxa a Comptaduria. Tel. 4134 A.

Teatre Poliorama
Demà, diumenge, 13 de maig, a les onze del matí. Segon concert orquestral per l'entitat coral

CATALUNYA NOVA
Carreer dels celebrats concertistes PALAU GIRAL (Violí primer) i EN JOSEP ROMEU (Piano) i a localitats, al mateix teatre.

TEATRE GOYA
Companyia DIAZ-ARTIGAS
ALTA COMEDIA
Avui, dissabte, vespre, a les deu. Companyia francesa.

LE MISANTHROPE
Tres representacions de gala, sota el Patronat del Ministeri d'Instrucció Pública i Belles Arts de la República francesa.

CECILE SOREL
ALBERT LAMBERT - LOUIS RAVET
Avui, dissabte, 12 de maig.
LE MISANTHROPE
Demà, diumenge, 13 de maig.
LA PRINCESSE D'AMOUR
(tres actes), i
LA NUIT D'OCTOBRE
d'alc, per Cécile Sorel i Albert Lambert.
Dilluns, 14 de maig.
LA DAME AUX CAMELIAS
A les deu de la nit.

Teatre Barcelona
Telefon 514 A.
Tournée de la companyia còmica del Teatre Rei Alfons, de Madrid
Primer actor i director
FRANCESC ALARCON
Primera actriu: ELOISA MURO
Ultima setmana.

Avui, dissabte, 12 de maig de 1933. Nit, a les deu. Programes extraordinaris. Cinquena i sisena representació de l'apluendissima comèdia en tres actes, de gran èxit, de J. Andreu de la Prada i E. Gomez de Miguel. CUANDO RIE LA MUJER... Triomf d'Eloisa Muro, Francese Alarcón i de conjunt. Tarda i nit, fi de festa, cantant couplets la senyora MURO, entre els quals: FLOR DE TE, LA MARQUE SITA TIMIDA, TU NO ERES ESO, LA CALESERA DEL REY FERNANDO, etc. Grandios èxit. Lúxos vetuaris. Rica presentació. — Demà, diumenge, tarda i nit. Ultimes funcions en dia de festa. Artistic programa. Tarda. ABUELA Y NIETA, CUANDO RIE LA MUJER... i cançons per ELOISA MURO. Nit. MANANA DE SOL, CUANDO RIE LA MUJER... i cançons, per ELOISA MURO. — Dilluns. Ultimes funcions de la temporada. Comiat de la companyia. — Dimercres. Inauguració del Teatre de Varietats. Temporada de 1933-34. Colossal elenc artistic. Les grans estrelles de varietats. Grans atraccions internacionals. Debut, amb la presentació a Barcelona, de la genial artista MARIA TUBAU.

PALACE CINE
Gran Saló de Moda
Avui, dissabte, dia 12, vespre. Magnífics programes, projectant-se els interessants films: NORAK, encisadora comèdia de gran èxit. ESCABETXINA, curiosa i original pel·lícula. Els primers i segons episodis de la grandiosa sèrie francesa, LA FILLA INDOMITA. El formos film de gran argument, LA GRAN NIT. A la sessió de la nit, estrena de la grandiosa pel·lícula d'actualitat, CORONACIO DE LA VERGE DELS DESEMPARATS A VALENCIA. — Demà, diumenge. Única sessió de quatre a vuit de la tarda. Programes d'estrenes. — El vinent dilluns, grandios esdeveniment. Estrena de l'emocionant pel·lícula de la casa Gaumont en dues jornades, LA FILLA DELS DRAPAIRES, projectant-se sencera.

Diorama
Programa per a avui. ELS PERILLS DEL YUKON, episodis cinquè i sisè. TRIQUITRAQUE EN VIATGE DE NUVES, comèdia de gran broma. LA TERRA DEL DIABLE, segona i última jornada. El grandios èxit, la interessant superproducció, per Jackie Coogan.

Chiquillín
Demà diumenge, grans sessions a la tarda. A la nit, augment de programa amb estrenes.

Cine Princesa
Granvia Layetana
Tocant a la Plaça de l'Angel
Avui, dissabte, EXITS. DEL VIU AL PINTAT per Douglas Fairbanks (Aldria). UN POBRE MILIONARI. Èxit de ELS PERILLS DEL YUKON, cinquena i sisena jornada. EN PATY ENTRE BATIDORS, gran broma. (Programa Aldria). PORTS MARROQUINS. — Continuen els èxits del tercer CABALLERO.

PATHE-CINEMA
Rambla de Catalunya, 37
El saló més confortable de Barcelona
Avui, dissabte.
PROGRAMA MONUMENTAL
Ultims dies de la grandiosa producció
THEODORA
interpretada per la bella actriu RITA JOLIVET
La suggestiva comèdia americana
El guarda núm. 378
creació de Margarida Fischer.
La comèdia en dues parts
Per l'amor de Joaneta
per Harold Lloyd (EL)
Pathé-Revue núm. 30
amb les notes esportives de més palpitant actualitat.
Demà, diumenge, sessió matinal d'onze a una. Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis.
Aviat. L'obra magna del popular CHARLOT.

PATHE-PALACE
Gran Via Layetana, 53.
Telefon 539 A.
Davant la Caixa de Pensions
Avui, dissabte. Suggestiu programa.
SESSIO MONSTRE
continua de dos quarts de quatre de la tarda, a les dotze de la nit. La grandiosa novel·la oriental
La tomba índia
(Primera jornada)
per «Conrad Veidt» i «Mis Mays».
La interessant comèdia
El solitari
creació de «Monroe Salisbury».
L'emocionant drama
La cadena de la culpa
interpretada per «Violeta Topierska».
Florian, nen mimat
per l'imitable ximpanzé actor, i
Pathé-Revue
Demà, diumenge, sessió matinal d'onze a una. Especial, 0'30. Preferència, 0'50. Butaca, 0'70.

Saló Catalunya
Gran cinema de Moda. Notable quintet JORDA i trio TORRENTS. — Avui, dissabte. Programa selecte. Grandios triomf del Programa Aldria, PER COMPLAURE UNA DONA, encisadora

Chiquillín
Demà diumenge, grans sessions a la tarda. A la nit, augment de programa amb estrenes.

Cine Princesa
Granvia Layetana
Tocant a la Plaça de l'Angel
Avui, dissabte, EXITS. DEL VIU AL PINTAT per Douglas Fairbanks (Aldria). UN POBRE MILIONARI. Èxit de ELS PERILLS DEL YUKON, cinquena i sisena jornada. EN PATY ENTRE BATIDORS, gran broma. (Programa Aldria). PORTS MARROQUINS. — Continuen els èxits del tercer CABALLERO.

PATHE-CINEMA
Rambla de Catalunya, 37
El saló més confortable de Barcelona
Avui, dissabte.
PROGRAMA MONUMENTAL
Ultims dies de la grandiosa producció
THEODORA
interpretada per la bella actriu RITA JOLIVET
La suggestiva comèdia americana
El guarda núm. 378
creació de Margarida Fischer.
La comèdia en dues parts
Per l'amor de Joaneta
per Harold Lloyd (EL)
Pathé-Revue núm. 30
amb les notes esportives de més palpitant actualitat.
Demà, diumenge, sessió matinal d'onze a una. Es despatxen localitats per a la sessió numerada de demà, a les sis.
Aviat. L'obra magna del popular CHARLOT.

PATHE-PALACE
Gran Via Layetana, 53.
Telefon 539 A.
Davant la Caixa de Pensions
Avui, dissabte. Suggestiu programa.
SESSIO MONSTRE
continua de dos quarts de quatre de la tarda, a les dotze de la nit. La grandiosa novel·la oriental
La tomba índia
(Primera jornada)
per «Conrad Veidt» i «Mis Mays».
La interessant comèdia
El solitari
creació de «Monroe Salisbury».
L'emocionant drama
La cadena de la culpa
interpretada per «Violeta Topierska».
Florian, nen mimat
per l'imitable ximpanzé actor, i
Pathé-Revue
Demà, diumenge, sessió matinal d'onze a una. Especial, 0'30. Preferència, 0'50. Butaca, 0'70.

Saló Catalunya
Gran cinema de Moda. Notable quintet JORDA i trio TORRENTS. — Avui, dissabte. Programa selecte. Grandios triomf del Programa Aldria, PER COMPLAURE UNA DONA, encisadora

TRESORS DEL COR.
per la bellíssima artista MARY MILES. EN SANDALI DEFENSOR DE LA LLEI SECA, gran broma. — Demà, diumenge, nit. Estrena, MILIONARIA PER FORÇA (Rialto), per la molt graciosa artista DOROTHY GISH. — Dilluns, gran esdeveniment. El segon triomf del petit artista JACKIE COOGAN, company i del xibi de CHARLOT. CHIKULIN HOSPICIA. Només es projectarà al Saló Catalunya.

AVIS. — Malgrat d'haver pagat per aquesta exclusiva un preu molt alt, regiran els preus corrents: PREFERENCIA, 1 PESSETA. GENERAL, 0'60.

KURSAAL - Aristocràtic Saló
TEMPLE DE LA CINEMATOGRAFIA
Saló de reunió de famílies distingides. — Orquestrina Suïça. — Avui, dissabte. Magnífic i esplèndid programa. Gran èxit de la sentimental pel·lícula, NORAK, per l'estrella americana Mary Miles. La graciosa cinta, ESCABETXINA INDIA, de gran broma. La formosa comèdia dramàtica (Universal), LA GRAN NIT, pel gran actor Herbert Rawlinson. EL CAS DE LA SENYORA SAUDS (exclusiva), assumpte passionat d'alta societat, magistralment interpretada per la gran artista de fama mundial, Bessie Barriscale. «Grans festes de la Coronació de la Verge dels Desemparats a València, amb assistència de SS. MM. els Reis».

Nota. — Avui, dissabte, de sis a vuit i demà, diumenge a la sessió matinal d'onze a una, es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de les sis de demà. Dilluns, represa de la primera jornada de la grandiosa metralla cinematogràfica. EL CASTIG DEL CEL O SODOMA I GOMORRA, i reaparició en la pantalla, de la eminent artista Clara Kimball, amb l'estrena de l'emocionant drama, LA DONA PROHIBIDA (exclusiva), encisadora novel·la d'amor i de dolor.

Teatre de la Comèdia
Companyia Claramunt-Adrià
Demà, diumenge, a tres quarts de cinc. Nit, a tres quarts de deu: la comèdia en tres actes

L'endemà de bodes
i la peça «El bando de l'alcalde».

ASSOCIACIO INTIMA DE CONCERTS
Colisen Pompeia — Travessera, 8
Avui, i dies 14, 16 i 18 de maig a dos quarts de deu de la vetlla. FESTIVAL INTERNACIONAL DE MUSICA «DA CAMERA», en quatre sessions: primera, alemanya; segona, francesa; tercera, holandesa; i quarta, ibèrica, pel celebre QUINTET DE LA HAIA

Sala Mozart
Canda, 31
ESPECTACLES CUYAS
Tots els DIJOS I DIUMENGES
a dos quarts de cinc
CINEMA I THELLES per a ENFANTS
a ordre de NAURELLA CAPMANY
DEMA, funció EXTRAORDINARIA
PREUS: Preferència, 1 pta.
Especial, 0'50 »

CARRERES DE CAVALLS - HIPODROM
TERCER DIA
Demà, diumenge, dia 13. A dos quarts de quatre de la tarda. Preus: Lliure circulació, 10 pessetes. Entrada general, 1'25 pessetes. De carruatge, 6'25 pessetes. Impostos compresos. — Despatx de localitats: Taquilla Teatre Novetats, Centre de Localitats i Taquilles Hipòdrom. — Servei d'autòmbus des de la Plaça de Catalunya a l'Hipòdrom i viceversa. Preu, 1'50 pes.

seies per trajecte. Servei de resturant i bar

Exposició de Belles Arts
PALAU DE LA INDUSTRIA
del Parc de la Ciutadella
GRAN CONCERT DE MUSICA FRANCESA, per la Banda Municipal, dirigida pel mestre Imanol.
Demà, a dos quarts de sis de la tarda

Frontó Principal Palace
Avui, nit, a un quart d'onze. Dos grandiosos partits a pistola. Primer: OLASCOAGA i ICHAZO contra SOTO i PALAU. Segon: ONDARRES i UNAMUNO contra GURUCEAGA i ANSOLA

PARC
En el present mes inauguració de la
PISTA DE GEL
figurant de professors els famosos campions del patinatge sobre gel, de Nova York i Berlín, Mr. Angola i Mile. Else Derkesen

TURO PARK
Obert cada dia fins el cap-vespre. Jardins perfumats per milions de flors. Poètic roserar, amb gran abundància i varietat de roses. Atraccions sensacionals.
Entrada de passeig, 50 cèntims
Demà, diumenge, extraordinari programa.

El dia 19, inauguració de la gran Exposició canina i obertura nocturna.

PRINCIPAL PALACE
Avui, dissabte, a la nit
FESTA DEL PRINCEP
a l'artistic
CABARET ROMÀ
TVSCVLVM
amb el concurs de les formoses artistes del Teatre Reina Victoria de Madrid. les quals interpretaran el conegut FOX-TROT DE LOS MARTILLOS i el formos número de LAS VIOLETERAS de l'aplaudida revista EL PRINCIPE CARNAVAL

Casa Beethoven
Tenim un gran assortit d'opèreres antigues i modernes, d'ocasió, que reuizem a preus sumament econòmics.

EDEN CONCERT
Assalto, 12. Telefon 3332 A. — Tarda, a dos quarts de quatre. Nit, a dos quarts de deu. — Avui, 2 formidables debuts, 2. SALUT DEL BETI i la YANKEE. — Avui, de la una de la nit a les quatre de la matinal, presentació de la P. i W.
Gran dancing Tango Orquestra Tzigans Tindall. — Entrada amb consumició. Tardes de dia de treball, 1 pesseta. Nit, seients laterals, 2 pessetes. — Nova direcció de cultiu. SELECCIO COBERTS A 6 PESSETES. LA MILLOR CUINA DE BARCELONA.

Vendes

Rösch
AUTOPIANOS
i PIANOS
CONTINGUT, PLAZOS

A.B. ADIA
CALLE S. ANA, 6
BARCELONA

ELECTROMOTORS I DINAMOS

especialitat en les de
ELECTROQUIMICA
Bobinas - Instal·lacions
Reparacions
Maquinaria Eléctrica, S. A.
(Antics tallers Balcells)
Corts Catalanes, 416. T. 558 H.

Trituradores TORRAS
Les més econòmiques de més durada i rendiment.
Per a blat de moro, sucre, canyella, pebre, terra (tota classe de minerals).
Facilitats en el pagament.
ANGELS, NUM. 8, TALLER

Joies d'ocasió
Safates i servets de plata, a pes. Compror gr. plata, platí, brillants i perles.
Selecció de J. Núñez
Rambla de les Flors, 5 A
Cardenal Casañas, 8.

Tapissos pintats
La casa més important d'Espanya. Especialitat en tapissos religiosos. Exposició permanent de quadros a l'oli, gravats, oleogravats, etc. Fabricació de marcs. Encomiades. No compreu sense visitar aquesta casa.
F. MONTFALCÓN
Boters, 4, final Portaferrissa.

Bicicleta
compraria que fos de pinyó lliure i de no massa desmuntat, amb llantes de fusta. Escriure a «LA VEU», núm. 82.

MEDICAMENTS
químicament purs, específics farmacèutics i aigües minerals, es reben directament dels punts d'origen. Farmàcia de Botall Balat, Rambla de Catalunya, núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat.

Moto Harley
amb patent o patent sola. Lliura, 50, porteria.

Underwood
venc, en bon estat, per 30 duros. Gallien, 130.

Está de moda
Exigir les lampàres per
Automòbil
marca
Tungram (Buda-pest).

La millor estrangera

Maquinària
(farro vell) es compran petites i grosses partides. Construcció, 130. Fundició, 300 (Bardet).

Fàbrica de panyeria
i drils de VALENTI SOLER. Assortit immens en Gabardines, Estams Frescos i Xeviot. Estams novetats des de 6'50 ptes. metre, fabricats a Sabadell. Venda de retalls els dijous i dissabtes. Avinyó, 7, entresol, cantonada Fernando.

Venc caseta
amb hori i jardí a Sardanyola. R. Tres-Llits, estanc.

Arquitectes-Dibuixants
Venc 100 rotlles de paper propi per a dibuixar de tanany 10 mts. llarg per 15 cts, d'ample, a 2 ptes. ub. Gallien, 130, torre.

Castell-Palau
dels
Reis d'Aragó
A Piers. Es VEN completa-ment amoblats i respectat restaurat. Per a informes: Mallores, núm. 315, quart, segona.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes
Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

Catarro dels nois
L'Anti-catarro BORBONET, és el veritable específic ara ditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de tos de les criatures.
Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor Adreu i J. Viladomat. Rambla de les Flors.

Dispeses
Habitació
per a senyoreta lloga a tota pensió. Cadenet, 13, 1er, 1.^a

Habitació amb baloi
a senyor, amb pensió o sense, família, netedat, bon tracte, bany, ascensor. Rambla Catalunya, 24, 5er, 2.^a

Dues habitacions
baloi carrer, dret cuina. València, 332, primer, segona.

Gran Hotel Tiana
Servei a la carta. Oberts 7'30 ptes. Carrer de la Plaça, 31.

Anuncis
L'anunci
més eficaç i econòmic és l'ins tallat a les pàgines dels butxos de l'Empresa Ideal d'Informació
Rambla Flors, 16, baixos
Adreces anuncis per a tots els periodics.

Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors

Palau d'Art Modern i Palau Industrial
Parc de Montjuich

Instruccions per al públic el dia 19 de maig data de la inauguració

Els vehicles, per la Plaça d'Espanya i Avinguda Central, es dirigiran a les columnes i des d'aquestes, seguint per la seva dreta, aniran fins a la porta del Palau Industrial que dona sobre la Gran Plaça situada darrera de les Columnes. Per la dita porta entraran el dia de la inauguració la comitiva oficial i el públic de cotxes i automòbils. Guardies urbans de cavalleria i infanteria indicaran el trajecte a seguir.

Els vehicles esperaran llurs acupants al carrer de Lleyda davant la porta B del Palau de l'Art Modern, per on sortirà el dia de la inauguració la Comitiva Oficial.

Els passatgers dels autobusos i el públic que vingui a peu des de la Plaça d'Espanya, entraran a l'Exposició per les portes que estaran situades al peu de les Columnes, obertes a la mateixa tanca blava que tanca el recinte de l'Exposició del Moble.

Abonaments d'entrada permanent de venda en els principals establiments de Barcelona al preu de **20 pessetes**

L'EDUCACIÓ FÍSICA
és una gran conquesta moderna, però...
Totes les coses, per bones que siguin, tenen el seu però
CAIGUDES, CONTUSIONS, FERIDES...
Aigua Oxigenada VOLCÁN
NO ESPEREU A QUE S'INFECTIN
Demaneu-la en les principals farmacies
Dipositaris:
A. URIACH I C^a - Bruch, 49

MATATODO - FIGARO - TOUETOUT
Extermina instantàniament **TOTS ELS INSECTES: XINXES, TRUGETES, FORMIGUES, PUGES, POLLS, ESCARABATS, MOSQUITES, GAZMOÑOS.**
Aquest **EXTERMINADOR** és completament sa; s'usa amb èxit als hospitals civils i militars i als instituts de França, puix els ordenances han tramès a l'interventor certificats molt elogiosos. És un líquid que desallotja els insectes, fent-los perir i desnaturalitzant-los al davant vostre. **MATATODO** no crema ni taca. S'aplica sobre el cap dels nois que tinguin pols, igual que els que abunden en les gallines i les seves races.
Mitjançant el pot amb manxa "**MATATODO**" penetra per tot arreu
Agent general per a Espanya: **Eugeni Sarrà. Ronda Sant Pere, 7. Apartat 239 - Barcelona**
DE VENDA EN TOTES LES PERFUMERIES, DROGUERIES, FARMACIES I FERRETERIES
DELEGATS: Barcelona: M. Cornellas, Estruch, 3; Madrid: Isidre Servan, Diví Pastor, 2; València: Molina i Balañá, Gran Via Germanías, 27; Melilla: Josep Zamorano, General Chacel, 33; Cadix: Antoni Candón, Santa Agnès; Alacant: Ricard Latorre; Sevilla: Robert Mesa; Màlaga: Aureli Lechuga; Ceuta: Alfred Herrero.

ELS VERITABLES PREPARATIS D'HIGIENE I DE BELLESA DE MADAME VASCONCEL
estan de venda a la casa **VICENS FERRER**
PLAÇA DE CATALUNYA. Dipositari exclusiu per a Catalunya
Demaneu de franc l'opuscle explicatiu dels tractaments i preparats de Belleza de Madame VASCONCEL per a embellir i corregir tots els vostres defectes.

GADENES «TITAN»
Per a TOTA MARCA d'autocamions de QUALSEVOL TONELLATGE d'acer cromo-niquel garantitzat
PELAYO, 16. ENTRESOL

Demandes
«Ama seca jove»
falta. Passatge Virreina, 24.
SOCI
col·lectiu o comanditari urgeix per a negoci establert, que disposa de 15 a 20 mil pessetes. Escriure 3644. Rambla Flors, 16. (Anunci.)
Secretari particular
s'ofereix jove educat, òptimes referències. Idiomes català i espanyol correctament. Adreçar a «LA VEU», núm. 1913.

Avisos

S'ADMETEN
fins a les vuit de la nit quantitats per a imposar en el
GIR POSTAL
en l'Administració principal de Correus
Certificació de cartes, Valors declarats, Sobres moneders
i gestionem la tramitació de tota classe d'assumptes en les Oficines de Correus
EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ
Rbla. Flors, 16, baixos.
Telèfon 4863 A.

Administració de Finques
J. LLAMUSI
De 6 a 7
Muntaner, 25, principal

Per a Comerç i Idiomes, Taquí-Meca, etc., estudi, senyor o senyoreta, en la
ACADEMIA COTS
Carrer Archs, 10
Telèf. 5.041 A.
La més important d'Espanya.

Professor de piano i solista
s'ofereix: Consell de Cent, 391

Lloguers
Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78, entresol. C. BIEGER.

S'imposa l'examen dels seus ulls

Vostè està fatigat: no dubti que necessita ulleres. El seu treball fet amb llum artificial ha cansat la seva vista i solament uns cristalls adequats han de proporcionar-li descans.
Estem totalment a les seves ordres i la seva visita serà per a nosaltres un honor que li regradem per endavant.

Carles Tutusaus Optic-Fabricant
Boqueria, 22 : : : Rauriob, 2
BARCELONA